

1 פקודת המכס

פרק ראשון: מבוא

1. הגדרות

(תיקונים: התשכ"א, התשל"ה, התשס"ג, התשע"ח)

בפקודה זו ובכל שאר דיני המכס -

"אריזה" - לרבות כל דבר שטובין המיועדים להובלה חבושים, מכוסים, לוטים, כלולים או צרוּרים בו;
"ארץ-חוץ" או "חוץ-לארץ" - כל מקום שמחוץ לישראל;
"בעל", לענין טובין - הבעל, היבואן, היצואן, הנשגר או הסוכן של אותם טובין, וכל המחזיק, או הזכאי לטובת-הנאה, בהם, או שיש לו שליטה עליהם או כוח לעשות בהם, וכל המתחזה כאחד מאלה, למעט פקיד-מכס במילוי תפקידו הרשמי;
"בעל", לענין כלי-הובלה - לרבות אדם הפועל כסוכנו של הבעל, או מי שהבעל הרשהו לקבל דמי הובלה או תשלומים אחרים המשתלמים בקשר לאותם כלי הובלה;
"בעל רציף" - לרבות מי שהרציף תפוס על ידיו;
"גובה מכס" - המנהל וכל גובה מכס, וכן פקיד ראשי הממלא תפקיד באותה שעה ובאותו מקום וכל פקיד מכס הממלא תפקיד באותו ענין;
"הברחה" - יבואם של טובין, או ייצואם, או הובלתם לאורך החוף או דרך גבולות היבשה, בכוונה להונות את האוצר או לעקוף כל איסור, הגבלה או תקנה בענין יבואם, ייצואם והובלתם של טובין כאמור, ולרבות כל נסיון לעשות אחד המעשים האלה בכוונה כאמור;
"הובלה שלא כדין", לענין טובין מובחרים או מחולטים - הובלתם שלא על פי רשות;
"הישבון" - השבת דמי-מכס לפי הוראות הפרק התשיעי, או מחיקת חוב-מכס שתשלומו נדחה לפי סעיף 160ב(א) ונתמלאו תנאי ההישבון;
"הצהרת יבוא" - כמשמעותה בסעיף 62;
"הצהרת ייצוא" - כמשמעותה בסעיף 103;
"חוק חתימה אלקטרונית" - חוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001;
"חוק מס ערך מוסף" - חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975;
"חוק סוכני המכס" - חוק סוכני המכס, התשכ"ה-1964;
"חמרי-נפץ" - גליצרין חנקני, דינמיט, כותנת-נפץ, אבקת-הדף, מלחי-פיצוץ של כספית או של מתכות אחרות, וכל חמרי-נפץ אחרים שהם תרכובת חמרים מן החמרים האמורים, או שיש בהם רכיבים המצויים גם בחומר מן החמרים האמורים, למעט אבק-שריפה, פיקות-הקשה, רקיטות או פתילים, אך לרבות זיקוקין;
"טובין חבי-מכס" - טובין שיש לשלם עליהם מכס;
"ימים" - (נמחקה);
"כלי-הובלה" - כלי-שיט, כלי-רכב, כלי-טיס או בעל-חיים המשמשים להובלת טובין;
"מחסן" - מקום שמותר להניח, להחזיק ולהבטיח בו טובין שהותרו לאחסנה כמשמעותם בפרק חמישי;
"מחסן המכס" - מקום שהוקצה או שאושר על ידי הממשלה להפקיד בו טובין כדי להבטיח אותם ואת תשלומי

החובה החלים עליהם;

"מחסן רשוי" - מקום שהוא רשוי להפקיד בו טובין שהותרו לאחסנה כמשמעותם בפרק החמישי ושב מותר להניחם, להחזיקם ולהבטיחם עד לשחרורם מפיקוח רשות המכס כאמור בסעיף 14;

"מטבעות" - בין מטבעות-מתכת ובין מטבעות-נייר;

"המנהל" - כהגדרתו בפקודת מס הכנסה;

"מסי יבוא" - מכס, מס קניה על יבוא כמשמעותו בחוק מס קניה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952, מס ערך מוסף על יבוא כמשמעותו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, וכן כל מס או היטל אחרים המוטלים על יבוא טובין, על פי כל דין;

"מסמכי העדפה" - מסמכים המונפקים בהתאם להסכם סחר שישראל צד לו המעניק בין השאר העדפה בשיעורי מכס, אשר כוללים הצהרות בדבר מקור הטובין ועמידתם בתנאים לקבלת העדפה בשיעורי מכס לפי אותו הסכם; לעניין הגדרה זו, "העדפה" - לרבות הפחתה או פטור;

"מסר אלקטרוני" - כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית;

"מצהר" - כמשמעותו בסעיף 53;

"נמל" - כל אחד מאלה, ובלבד שהמנהל אישר אותם לעניין פקודה זו:

(1) נמל כהגדרתו בפקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971;

(2) שדה תעופה כהגדרתו בחוק רשות שדות התעופה, התשל"ז-1977;

(3) מסופי מעבר כהגדרתם בחוק רשות שדות התעופה (הוראת שעה), התש"ם-1980;

(4) תחנות גבול לפי צו הכניסה לישראל (תחנות גבול), התשמ"ז-1987;

"סוכן מכס" - כהגדרתו בחוק סוכני המכס;

"על פי רשות" - על פי הרשאתו של המנהל או של גובה-מכס;

"פקודת היבוא והייצוא" - פקודת היבוא והייצוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979;

"פקיד-מכס" - כל אדם המועסק בשירות רשות המכס שלא כפועל, וכן כל עובד המדינה המשמש אותה שעה בתפקידי רשות המכס;

"פרסום" - לרבות כל דבר כתוב או מודפס, וכל דבר שיש בו תיאור חזותי, או שמצד צורתו, תבניתו או מכל צד אחר שלו הוא עשוי להעלות על הדעת מלים או רעיונות, בין שהוא לפי מהותו דומה לכתב או לדפוס, ובין שאינו דומה, וכל העתק או שעתוק של פרסום כזה;

"פרסומי-עת" - כל פרסום היוצא לעתים מזומנות, או בחלקים או במספרים ובהפסקות, בין סדירות ובין שאינן סדירות;

"קברניט" - הממונה או המפקד על אניה או מי שנטל לידו את הפיקוד עליה, ולמעט נווט או עובד המדינה;

"רציף" - מקום שהוקצה או שאושר על ידי הממשלה להנחת טובין או לטעינתם;

"רשוי" - שניתן עליו רשיון מאת המנהל;

"רשות-המכס" - אגף המכס והבלו;

"שטעון" - ייצוא אל מחוץ לישראל של טובין שיובאו, ובלבד שהטובין היו נתונים לפיקוח המכס משעת הבאתם לישראל עד ייצואם מישראל, והכול בין אם הטובין נפרקו בישראל מכלי הובלה, בנמל, והוטענו על גבי כלי הובלה אחר, באותו נמל או בנמל אחר, ובין אם לא נפרקו בישראל;

"תעודות" - מסמכים מכל סוג, לרבות פנקסים, פלטי מחשב וכן כל מידע האגור במחשב או במאגרי מידע.

2. חובה להשיב תשובות ולמסור תעודות

נדרש אדם לפי הפקודה להשיב על שאלה, חייב הוא להשיב תשובה נכונה כמיטב ידיעתו ואמונתו; נדרש לפי הפקודה להגיש

תעודות, חייב כמיטב יכלתו להגיש לגובה המכס כל התעודות הנוגעות לדבר.

פרק שני: מינהל

3. תפקידי המנהל

המנהל יהא ממונה על ניהול העניינים לפי הפקודה.

4. אצילת סמכויות

המנהל רשאי, בכתב חתום בידו, לאצול לפקיד-מכס מסמכויותיו לפי כל דין מדיני המכס לגבי ענין מסויים או סוג מסויים של עניינים או תחומי מחוז או נפה מסויימים; אצילת סמכות ניתנת לביטול, בכתב, לפי רצון המנהל ואינה מונעת אותו מהשתמש בכל סמכות מסמכויותיו.

5. דגל המכס

כלי-השיט שבשירות רשות-המכס ישאו עליהם, לשם היכר, דגל בצורה שנקבעה.

6. קביעת נמלים, שדות תעופה וכו'

(תיקון התשע"ח)

(א) הממשלה רשאית, בצו, לקבוע:

(1) תחנות-מעלה, שבהן יעלו פקיד-מכס אל כלי-שיט;

(2) מקומות-כניסה;

(3) (נמחה);

(4) תחנות תעופה אזרחית;

(5) נתיבים להובלה ביבשה;

(6) רציפים בנמלים ותחומיהם;

(7) מקומות לבדיקת-טובין;

(8) מקומות בחוף למשלוח תוצרת הארץ בלבד.

(ב) רציפים, תחנות-תעופה ונתיבי-הובלה ביבשה - יכול שייקבעו למטרות מוגבלות ומפורשות, או לתקופה מוגבלת ומפורשת, או ללא כל הגבלה.

7. סידורים ברציפים

כל בעל רציף חייב לספק ברציפו, להנחת-דעתו של המנהל, מקום מתאים לעבודה משרדית לשימוש הייחודי של פקיד-המכס העובד ברציף, וכן מקום מוסך לשמירה על טובין אם המנהל הודיע בכתב שיש צורך בכך.

8. הצהרה בפני מי

כל הצהרה לפי הפקודה מותר להצהיר בפני גובה-מכס או פקיד-מכס שהוסמך לכך, או בפני כל המוסמך לפי החוק לקבל הצהרות.

9.

(בוטל).

10. ימי עבודה ושעות עבודה

(א) ימי העבודה ושעות העבודה של רשות-המכס יהיו כפי שנקבעו.
(ב) לא יקובל מטען, לא יוטען, לא יטופל בו ולא ייפרק מעל כל כלי-שיט, ולא ייפדו טובין ולא יימסרו, אלא בימי-העבודה ובשעות-העבודה בלבד, או במקום שהותרה עבודה בשעות נוספות.

11. שכר שעות נוספות

(תיקון התשע"ח)

(בוטל).

12. סבלים ואגרות סבלות

(תיקון התשע"ח)

(בוטל).

13. אגרות השגחה

הממשלה רשאית להתקין תקנות הקובעות אגרות בעד -

- (1) השמירה על טובין המופקדים בנמלים או בתחנות-מכס;
- (2) ההשגחה על פעולות טעינה, פריקה, שיטעון, בדיקה, שקילה, אימות, הערכה או כל פעולה אחרת המחייבת נוכחותם של פקידי-מכס והותר לעשותם במרוחק מהמקום המיועד לכך והמשמש כרגיל לפעולות אלה;
- (3) סידורים מיוחדים לפי בקשת המעוניינים, כשהסידורים מצריכים מצד רשות-המכס שימת-לב העולה על הרגיל;
- (4) עבודה המצריכה להוציא פקיד-מכס מתפקידיו הרגילים ולהטיל עליו תפקידים מיוחדים או תפקידים המצריכים השגחה מיוחדת של רשות-המכס כגון טעינתם, פריקתם או החסנתם של חמרי-נפץ או של חמרים מתלקחים.

פרק שלישי: פיקוח, בדיקה, הצהרות וערובה

14. הפיקוח על טובין

(תיקונים: התשכ"א, התשע"ח)

טובין יהיו נתונים לפיקוח רשות-המכס כאמור להלן:

- (1) טובין שיובאו - משעת ייבואם עד מסירתם לצריכה בארץ או עד ייצואם, הכל לפי הענין;
- (2) (נמחקה);
- (3) טובין שנועדו ליצוא - משעת הבאתם של הטובין לאחד המקומות שנקבעו ליצוא או משעה שהוגשה לגביהם הצהרת ייצוא לפי הוראות סימן ב' לפרק שלישי, לפי המוקדם, עד ייצואם.

15. טובין בכלי הובלה הנתונים לפיקוח המכס

(תיקון התשע"ח)

טובין הנמצאים בכלי הובלה הבא מחוץ-לארץ יהיו נתונים אף הם לפיקוח רשות-המכס כל עוד כלי הובלה נמצא בתחומי נמל בישראל או משמש בסחר-החוף של ישראל.

פיקוחה של רשות-המכס כולל את זכותה לבדוק כל טובין הנתונים לפיקוחה.

17. הובלת טובין והפקדתם על חשבון בעליהם

הובלתם של טובין מתוך אֶרְבָּה או מעל מגשה או רציף, הבאתם אל המקום הנכון לשם בדיקה ושקילה, הינוחם על המאזניים, פתיחתם, התרתם, אריזתם שנית, מיונם, סימונם ומיספורם, כל אימת שפעולות אלה דרושות או מותרות, וכן סילוקם של טובין למקום-ההפקדה הנכון והינוחם בו עד למסירתם כהלכה - יבוצעו על ידי בעל הטובין או על חשבונם.

18. דין אדם שבידו שטר מסירה - כדין בעל הטובין או מורשהו

[תיקונים: התשמ"ו (מס' 2), התשנ"ה (מס' 2)]

(א) שטר-מסירה שניתן מאת קברניט, מאת סוכן של כלי שיט, מאת משלח בינלאומי או מאת כל מוביל שהוא, ונקוב בו שמו של אדם אשר לו או לפקודתו יש למסור טובין שבאותם כלי-הובלה - רשאית הממשלה לראות אותו אדם כבעל הטובין או כמורשהו.

(ב) בסעיף זה, "משלח בינלאומי" - כמשמעותו בחוק סוכני המכס, התשכ"ה-1968.

19. פתיחת אריזות במעמד פודה הטובין

(א) פתיחת אריזות לשם בדיקה תהיה במעמד בעל הטובין או הנשגר או במעמד מורשהו של אחד מאלה; אולם טובין שיובאו בדואר מותר לנהוג בהם כפי שנקבע בכל חיקוק הנוגע לעניני הדואר.

(ב) מקום שהבעל או הנשגר אינו ידוע, או שאי-אפשר למצאו או שאינו מתייצב בעצמו או על ידי מורשהו תוך חמישה-עשר יום מיום שנכנסו הטובין לפיקוח רשות-המכס, מותר לפתוח את האריזות שלא בפניו ועל חשבונם כדי לברר כמותם של הטובין, תיאורם ושוויים; ואולם אם חשש פקיד-המכס שאריזה מכילה טובין שהם דבר האֶבְד, או אסורים או מסוכנים רשאי פקיד המכס לפתוח אותה בכל עת.

20. סימונם ומספרן של אריזות

רשאי פקיד-מכס לדרוש, כי כל אריזה שלא סומנה או לא מוספרה או שסימונה או מיספורה אינו מספיק, ייעשה בה אחד מאלה, או שניהם, על חשבון בעל הטובין.

21. טובין שנפרקו לכאורה במצב רע

(א) טובין שנפרקו והם נראים במצב רע או ניזוקים, או חסרים, מותר להניחם לחוד לשם בדיקה ושקילה במעמדו של סוכן האניה, והדבר יצוין במיוחד במצהר ומותר לדרוש מאת הקברניט או מאת מורשהו לחתום על תעודת-נזקים.

(ב) באו הטובין בדרך היבשה או האויר, רשאי לחתום על תעודת הנזקים מוביל הטובין או מורשהו.

22. אין לנגוע בטובין הנתונים לפיקוח

(א) טובין הנתונים לפיקוח רשות-המכס אין לטלטלם או לשנותם או לנגוע בהם אלא על פי רשות ולפי פקודה זו.

(ב) העובר על הוראות סעיף זה, דינו - קנס מאה לירות.

23. אין תביעת פיצויים על הפסד אלא אם היה במזיד

רשות-המכס והמדינה לא ישאו באחריות לשום אבידה או נזק שנגרמו לטובין הנתונים לפיקוח רשות-המכס, אלא אם נגרמו במזיד על ידי אחד מפקידי-המכס.

(תיקון התשע"ח)

טובין מיובאים או טובין שנועדו לייצוא, תוגש לגביהם לרשות המכס הצהרת ייבוא לפי הוראות סימן ה' לפרק רביעי או הצהרת ייצוא לפי הוראות סימן ב' לפרק שישי, לפי העניין.

25.

(בוטל).

26. רשות להגיש רשומון מיוחד

(תיקונים: התשנ"ה, התשע"ח)

(בוטל).

27. חובת מגיש רשומון להשיב על שאלות

(תיקון התשע"ח)

(בוטל).

28. התרת הרשומון

(תיקונים: התשנ"ה, התשע"ח)

(בוטל).

29. יש לטפל בטובין לפי הרשומון

(תיקון התשע"ח)

(בוטל).

30. מטען אישי של נוסעים

(תיקון התשע"ח)

על אף האמור בסעיף 24, טובין שהם מטען-לואי של הנוסעים באניה או בכל כלי-הובלה אחר מותר ליבאם וליצאם, בכפוף לתנאים שנקבעו לכך, בלי הצהרת ייבוא או הצהרת ייצוא, לפי העניין.

30א. חובת מתן הצהרה

(תיקון התשנ"ה)

(א) שר האוצר רשאי לקבוע חובה על אדם ליתן הצהרה לענין דיני המכס בכתב, בעל פה, בהתנהגות או בכל דרך אחרת.
(ב) קביעה לפי סעיף קטן (א) יכולה להיות כללית או לסוגים של בעלי טובין או לסוגי טובין או לסוגי מקומות.

31. זכות לדרוש ערובה

(תיקונים: התשנ"ה, התשע"ח)

(א) רשות המכס רשאית לדרוש ולקחת ערובות לקיום הוראות דיני המכס ולהגנת הכנסותיה של רשות המכס בכלל; עד שלא

ניתנה הערובה הנדרשת לגבי הטובין שבפיקוחה, רשאית היא לסרב למסירת הטובין או למתן התרה לגביהם לפי הוראות סעיף 65 לרבות כפי שהוחל בסעיף 103(ז);

(ב) הערובה תינתן ותאושר בתנאים ובאופן שיקבע גובה המכס;

(ג) ערובה שניתנה ואושרה כאמור בסעיף קטן (ב), תחייב את נותניה, ביחד ולחוד, לתשלום סכום הערובה במלואו.

32.

(בוטל).

33. מותר ליתן ערובה כללית

מקום שנדרשת ערובה למטרה מסויימת, מותר על פי רשותו של המנהל, לקבל ערובה שתכסה את כל העיסוקאות שייעשו בתקופה ובסכום שיאשר המנהל.

34. חילוטו של ערבון כסף

ניתן ערבון במזומנים ולא קויימו תנאיו תוך המועד שנקבע לכך, מותר לחלט את הערבון.

35. ערובה חדשה

היה גובה המכס סבור ביום מן הימים שהערובה אינה מספקת רשאי הוא לדרוש ערובה חדשה.

36. כוחה של ערובה

הגיש גובה המכס תביעה על ערובה שניתנה למכס, תהא הצגת כתב הערובה, בלי ראיות נוספות, מזכה את גובה המכס לקבל נגד בני-האדם שהם לכאורה חותמי כתב הערובה פסק-דין לקיום ההתחייבות שבו, אלא אם כן הוכיחו הנתבעים שקיימו את תנאי הכתב, או שהכתב לא נחתם בידיהם או ששוחררו מן החבות או שיצאו ידי חובתם.

37. מתן היתר

כל היתר הנקוב באחד מדיני המכס יכול שיינתן בכפוף לתנאים שנקבעו וגובה המכס רשאי לבטלו, לשנותו או להתלותו.

38. טובין המיובאים בדואר

טובין שיובאו בדואר יהיו נתונים לפיקוח רשות המכס כדרך טובין שיובאו באופן אחר.

39. הנוהל בחבילות דואר

(תיקון התשע"ח)

(א) על אף האמור בסעיף 24, בטובין שיובאו בדואר מותר, לפי שיקול-דעתו של המנהל, לקבל את ההצהרה שבטופס או שבתווית המחוברים או הנלווים לאריזה לפי תקנות הדואר, במקום הצהרת הייבוא הנדרשת לפי סימן ה' לפרק רביעי, והכתוב בהצהרה שבטופס או שבתווית בדבר תכולת האריזה, שוויה ושאר פרטיה וחתום בידי השולח מותר לקבלו, בכפוף לאימות מצד רשות המכס, לצורך שומת המכס שיש לשלם.

(ב) טובין באריזה שיובאו בדואר ונמצא שאינם מתאימים לפרטים הכתובים בהצהרה שבטופס או שבתווית יהיו נתונים לחילוט.

39א. תשלום מכס על ידי אדם אחר

(תיקונים: התשכ"א, התשע"ח)

פרק רביעי: ייבוא טובין

סימן א': יבוא אסור ויבוא מוגבל

40. סמכות לאסור יבוא

(א) הממשלה רשאית, בצו, לאסור, להגביל או להסדיר ייבואם של טובין או של סוג טובין - פרט לפרסומים, שניתן לאסור את ייבואם לפי סעיף-קטן (ב) - לישראל או לשטח או למקום שבישראל בין ביבשה בין בים ובין באויר, ורשאית היא בצו זה לפרט את הטובין או את סוג הטובין שעליהם יחול הצו בין דרך כלל ובין במיוחד, בין בציון ארץ-מוצאם או נתיב-ייבואם ובין באופן אחר.

(ב) הממשלה רשאית, בצו, לאסור על ייבואם של פרסומים, אם היא סבורה שהוא פוגע בטובת הציבור; ולגבי פרסום עתי רשאית היא לאסור, באותו צו או בצו נוסף, גם ייבואם של גליונות הפרסום שיצאו קודם לכן או שיצאו מכאן ואילך.

41. יבוא אסור

לא ייבא אדם טובין שייבואם אסור.

42. טובין אסורים

ואלה טובין שייבואם אסור:

- (1) טובין שייבואם נאסר בפקודה זו או בכל חוק אחר שהוא בר-תוקף בישראל אותה שעה, או על פיהם;
- (2) מטבעות כוזבות או חקויות או שאינן לפי המתכונת הקבועה מבחינת המשקל או הצריפות;
- (3) דברי-דפוס, ציורים, ספרים, גלויות, תחריטים ליתוגרפיים או אחרים, שהם פרוצים או מגונים.

43. יבוא מוגבל

. טובין שייבואם מוגבל או מוסדר אותה שעה על ידי הממשלה או מטעמה, לא ייבא אותם אדם אלא לפי ההגבלות וההסדר החלים עליהם.

44. טובין שייבואם אסור ונשגרו למקום מחוץ לישראל

סימן ב': ייבוא בדרך הים

(תיקון התשע"ח)

(א) טובין שייבואם אסור המצויים בכלי הובלה המגיע לאחד מנמלי ישראל, והם מיועדים או נשגרים לנמל או למקום שמחוץ לישראל, אין לראותם כטובין שייבואם באיסור, אם פורטו במצרה של כלי הובלה ולא שוטענו ולא הונחתו, או אם שוטענו או הונחתו על פי רשות.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו לענין טובין ששטענום אסור לפי כל דין או שהסחר בהם אסור לפי כל דין או התחייבות בין-לאומית של ישראל.

סימן ב': ייבוא בדרך הים

45. ייבוא טובין דרך הים

(תיקון התשע"ח)

כדי להבטיח שייבואם של טובין בדרך הים יהא כהלכה:

- (1) יותן לעלות אל האניה;
(2) יוגש מצהר על מטען האניה;
(3) הטובין שהוגש עליהם מצהר לפריקה ייפרקו ויוותן לבדקם.

46. חובת אניה להיכנס לנמל

לא יתן קברניט לאנייתו שתיכנס לשום מקום שאינו נמל או מקום שאושר לכניסה, אלא בלחץ מזג האויר או מפני סיבה סבירה אחרת.

47. חובת אניה להיענות לקריאה

כנסה אניה למימי-חופין של ישראל, חייב הקברניט שלה לעצור אותה כדי לאפשר את העליה אליה, כל אימת שכלי-שיט שבשירות רשות-המכס המניף דגל המכס, או כלי-שיט שבשירות המדינה המניף נס ודגלון מתאימים, התקרב אליו או קרא לו או איתת לו.

48. חובת אניה לעצור בתחנת מעלה

קברניט של אניה הבאה מחוץ-לארץ ופניה מועדות לאחד מנמלי ישראל או שהיא סרה אליו, חייב לעצור את אנייתו בתחנת-מעלה שנקבעה לאותו נמל, על מנת לאפשר את העליה אליה.

49. הקלות לעליה אל אניה

קברניט העוצר אנייתו על מנת לאפשר את העליה אליה ינקוט כל האמצעים הסבירים כדי להקל על פקיד-המכס לעלות אליה.

50. חובת אניה למהר למקום הפריקה

לאחר שהובאה האניה אל תחנת-המעלה ולאחר שפקיד-המכס עלה אליה, יסיענה הקברניט במהירות האפשרית אל מקום העגינה או הפריקה הנכון בלי לסור לשום מקום אחר.

51. אין להשיט אניה בלי רשות

משהגיעה האניה למקום העגינה או הפריקה הנכון, לא תורחק משם לפני שנסתיימה פריקת המטען המיועד לפריקה באותו נמל אלא על פי רשות.

52. הגבלת העליה אל אניה

לא יעלה אדם אל אניה לפני פקיד-המכס הנכון אלא אם הוא נווט הנמל או רופא בשירות המדינה, או מי שהוסמך על ידיו כדין.

סימן ג': מצהר על המטען

סימן ג': מצהר על המטען

53. הגשת מצהר

(תיקון התשע"ח)

(א) הובלו טובין לישראל דרך הים, האוויר או היבשה, תחול חובה להגיש לרשות המכס פרטים על כלי ההובלה וכן פירוט של כלל הטובין במטען המובל בכלי ההובלה, ובכלל זה מטען שיעדו הסופי אינו בישראל, ומאפייניהם, וכן פירוט של המכולות הריקות (בחוק זה - מצהר), בהתאם למפורט להלן, לפי העניין:

(1) לעניין מטען שהובל לישראל דרך הים לשם פריקתו בישראל -

(א) יגיש סוכן האנייה ובאין סוכן אנייה - קברניט האנייה את המצהר לא יאוחר מ-24 שעות לפני הגעת

האנייה לישראל, או בעת יציאת האנייה לישראל מהנמל האחרון שבו הוטען מטען המובל לישראל, לפי המאחר;

(ב) יגיש משלח בין-לאומי מצהר המתייחס לטובין שבטיפולו המיועדים לייבוא 24 שעות לפני הגעת האנייה לישראל; המנהל רשאי להאריך את המועד להגשת המצהר אם הוכח להנחת דעתו שלא היה בידי המשלח הבין-לאומי להגיש את המצהר במועד מסיבות שאינן תלויות בו; לעניין זה, "משלח בין-לאומי" - כהגדרתו בסעיף 24 א לחוק סוכני המכס;

(2) לעניין מטען שהובל לישראל דרך הים לשם פריקתו מחוץ לישראל, תגיש חברת הספנות ובאין חברת ספנות - יגיש הקברניט, את המצהר, במועדים המפורטים להלן, לפי העניין:

(א) בהפלגה לנמל בישראל שצפוי שתימשך שישה ימים או יותר ממועד יציאת האנייה מהנמל האחרון שבו ביקרה (בסעיף זה - נמל פקידה) - לא יאחר משישה ימים לפני הגעת האנייה לנמל בישראל;

(ב) בהפלגה לנמל בישראל שצפוי שתימשך פחות משישה ימים ממועד יציאת האנייה מנמל הפקידה האחרון - בעת יציאת האנייה מכל נמל שבו הוטען מטען המובל לישראל;

(3) לעניין מטען שהובל לישראל דרך האוויר - תגיש חברת התעופה המובילה את המצהר לא יאחר מארבע שעות לפני נחיתת המטוס בישראל או בעת המראתו לישראל, לפי המאחר;

(4) לעניין מטען שהובל לישראל דרך היבשה - יגיש סוכן המכס של היבואן את המצהר יום אחד לפני הגעתו לישראל, לכל המאחר.

(ב) המנהל רשאי לקבוע הוראות לעניין תוכן המצהר ומבנהו.

54. תיקון טעות במצהר

(תיקון התשע"ח)

התגלתה טעות במצהר שהוגש, רשאי המנהל להתיר הגשת מצהר מתוקן; על הגשת מצהר מתוקן תשולם אגרה בסכום שיקבע שר האוצר בתקנות.

54א. הגשת מצהר באמצעות מסר אלקטרוני

(תיקון התשע"ח)

מצהר, וכל תיקון שלו, יוגשו באמצעות מסר אלקטרוני, בהתאם להוראות לפי פרק ארבעה עשר א'.

55. קברניט אניה שנטרפה חייב בהגשת פרטים

(תיקון התשע"ח)

אניה שאבדה או שנטרפה אל החוף, חייב הקברניט או הבעל להגיש, בלי דיחוי שאין בו הכרח, פרטים על האניה ועל מטענה, על ידי מסירת מצהר, במידה שיש ביכלתו לעשות זאת, לגובה המכס בבית-המכס הקרוב ביותר למקום שבו אבדה או נטרפה האניה.

55א. חובה לסייע לפקיד המכס במילוי תפקידו

(תיקון התשע"ח)

(א) המגיש מצהר חייב להקל על פקיד המכס המוסמך לכך את הכניסה אל כלי ההובלה, להשיב על כל שאלה ולהגיש כל מסמך ותעודה בנוגע לכלי ההובלה ומטענו.

(ב) קברניט של אנייה, חברת תעופה או כל אדם אחר המכניס טובין לישראל בכלי הובלה, עובדיהם שהוסמכו לכך על ידם,

ובעלים של כלי ההובלה חייבים להשיב לפקיד מכס גם על שאלות בעניין כלי ההובלה, צוות עובדיו, נוסעיו, צידתו ומסעו.

סימן ד': פריקה והנחת

56. פירוק הצובר

(תיקון התשע"ח)

אין לפרק את הצבר של אניה שנכנסה למימי-חופין של ישראל אלא ברשות גובה המכס, או בשביל אותם טובין שניתנה לגביהם התרה לפי הוראות סעיף 65.

57. הסרת טובין מאניה

(א) אין לפרוק טובין ואין להנחיתם, אלא במעמדו של גובה המכס או על פי רשותו, ואין להנחית טובין אלא לרציף, או למקום אחר שהוקצה כהלכה להנחת או לפריקה של טובין או שהטובין הועברו אליו מן האניה בסירה רשויה או בארבה רשויה; וטובין שנפרקו או שהונחו בסירה או בארבה, אין לשטן אותם או לסלקם לסירה או לארבה אחרות לפני שהונחתו, אלא ברשות גובה המכס.

(ב) טובין שנפרקו והונחתו ברשות גובה המכס למקום שאיננו רציף ולא מקום שהוקצה לכך כהלכה, היא הקברניט או בעל האניה שממנה נפרקו חייב להניחם, על חשבון, במקום-מבטחים שאושר על ידי גובה המכס; ועד שיסולקו משם כדון, יהיו על אחריותו של הקברניט או בעל האניה כאילו לא נפרקו.

58. חובה להפקיד טובין

טובין שנפרקו והונחתו מכלי-שיט יש להפקידם, מיד לאחר הנחת, במחסן-מכס או במקום-מבטחים אחר שאושר על ידי גובה המכס.

59. אריזה חוזרת ברציף

כל טובין מותר, על פי רשות, לחזור ולארזם ברציף בהשגחת פקיד-מכס.

60. תקנות למניעת צפיפות

כדי למנוע צפיפות במקום הנתון לפיקוח רשות-המכס או בכל מקום אחר, רשאי המנהל להתקין תקנות להפסקת טעינתם או פריקתם של כלי-שיט, להסדר טעינתם של טובין, פריקתם, שטעונם, קבלתם ומסירתם ולפיקוח על פעולות אלה; אין לבוא בתביעה על רשות-המכס או על פקיד-מכס בעד הפסד שנגרם לקברניט או לבעל כלי-שיט או לבעל טובין מחמת ההפסקה או ההסדר.

61. חובה לפרט הנימוקים להפסקת הפריקה וכו'

גובה המכס חייב להמציא לקברניט של כלי-שיט ולכל אדם אחר הנוגע בדבר, לפי דרישתם, הודעה בכתב, בה יפרט את הנימוקים להפסקת טעינתם או פריקתם של כלי-שיט ושל מטענים, או לאיסור הינוחם של טובין ברציפים או ברציף פלוני או כניסתם למקום הנתון לפיקוח רשות-המכס או לכל מקום אחר.

סימן ה': הצהרת ייבוא

סימן ה': הצהרת ייבוא

62. הצהרת ייבוא

(תיקון התשע"ח)

(א) בעל טובין המיובאים לישראל, למעט טובין כאמור המיובאים למטרת שטעון, יגיש עליהם למנהל הצהרת ייבוא לאחת מהמטרות האלה (בחוק זה - הצהרת ייבוא):

(1) צריכה בארץ;

(2) אחסנה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) וחוק סוכני המכס, המנהל רשאי לקבוע, לעניין ייבוא לשימוש עצמי כהגדרתו בסעיף 129, תנאים או נסיבות שבהתקיימם רשאי אדם שאינו בעל הטובין להגיש הצהרת ייבוא בעבור בעל הטובין.

(ג) הצהרת הייבוא תהיה ערוכה במבנה ולפי פרטים שקבע המנהל בכללים, דרך כלל או לסוגי מקרים, ויצורפו לה כל המסמכים המפורטים להלן שיכללו כל פרט שקבע המנהל, כשהם שלמים וניתנים לקריאה:

(1) חשבונות המכר, שטרי הביטוח, שטרי המטען, מפרט האריזות, שטרי החבילות ומסמכים אחרים הנוגעים לטובין ומלמדים על ערכם במקום קנייתם, לרבות דמי ההובלה, הביטוח ושאר התשלומים ששולמו בשלהם;

(2) אם ייבוא הטובין חייב בהיתר ייבוא, רישיון ייבוא או אישור ייבוא - היתר, רישיון או אישור כאמור;

(3) מסמכי העדפה;

(4) מסמך העברת בעלות לפני הגשת הצהרת הייבוא;

(5) כל מסמך אחר שקבע המנהל בכללים.

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ג)(1) -

(1) המנהל רשאי לפטור מהחובה לצרף מסמכים כאמור באותו סעיף קטן, כולם או חלקם, בהתקיים תנאים או נסיבות שקבע;

(2) המנהל רשאי להורות, לעניין מסמכים כאמור באותו סעיף קטן שיורה, ובהתקיים תנאים שיורה, כי הם יומצאו לרשות המכס לאחר הגשת הצהרת הייבוא.

(ה) הגשת הצהרת ייבוא לפי הוראות סעיף זה יכול שתיעשה בידי סוכן מכס כאמור בסעיף 168 ובחוק סוכני המכס.

63. המועד להגשת הצהרת ייבוא

(תיקון התשע"ח)

(א) הצהרת ייבוא תוגש לאחר הגשת המצהר, למעט בסוגי מקרים שקבע המנהל בכללים, אך לא יאוחר משלושה חודשים ממועד הייבוא, ולעניין טובין שייבאו דרך האוויר - לא יאוחר מ-45 ימים ממועד הייבוא.

(ב) לא הוגשה הצהרת ייבוא במועד כאמור בסעיף קטן (א), רשאי גובה המכס למכור את הטובין או להשמידם.

64. הגשת הצהרת ייבוא באמצעות מסר אלקטרוני

(תיקון התשע"ח)

הצהרת ייבוא, בצירוף המסמכים שיש לצרף לה לפי הוראות סעיף 62(ג), תוגש באמצעות מסר אלקטרוני בהתאם להוראות לפי פרק ארבעה עשר א'.

65. התרה לגבי טובין הכלולים בהצהרת ייבוא

(תיקון התשע"ח)

(א) הוגשה הצהרת ייבוא, רשאי המנהל לתת, באופן מקוון, התרה לגבי הטובין הכלולים בה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), לא ייתן המנהל התרה כאמור באותו סעיף קטן אם מתקיים אחד מאלה:

(1) המנהל מצא כי לא קוימה הוראה לפי כל דין בקשר לייבוא הטובין, ובכלל זה מצא כי מתקיים אחד מאלה:

- (א) ההצהרה כוללת פרטים לא נכונים;
- (ב) ההצהרה אינה כוללת פרטים שיש לכלול בה לפי הוראות סעיף 62(ג);
- (ג) להצהרה לא צורפו מסמכים שיש לצרף לה לפי הוראות סעיף 62(ג), או שצורפו לה מסמכים כאמור שאינם שלמים או שאינם ניתנים לקריאה;
- (ד) לא שולמו מסי ייבוא כדין;
- (ה) לא שולמה הוצאה שהתחייב בה אדם על פי פקודה זו בקשר לטובין המיובאים;
- (2) לא ניתנה ערובה לקיום הוראות פקודה זו שדרש המנהל.
- (ג) נתן המנהל התרה לגבי טובין הכלולים בהצהרת ייבוא, כאמור בסעיף קטן (א), ינהגו בטובין האמורים על פי ההצהרה.
- (ד) החליט המנהל, כאמור בסעיף קטן (ב), שלא לתת התרה, יודיע על כך למגיש ההצהרה.
- (ה) על אף הוראות סעיף קטן (ג), נתן המנהל התרה לגבי טובין הכלולים בהצהרת ייבוא, כאמור בסעיף קטן (א), והיה לו יסוד סביר להניח, טרם מסירתם של הטובין לצריכה בארץ, כי מתקיים לגבי הצהרת הייבוא שהם נכללו בה האמור בסעיף קטן (ב), רשאי הוא להתלות את ההתרה או לבטלה.

65א. שמירת מסמכים

(תיקון התשע"ח)

הוגשה הצהרת ייבוא, ישמור בעל הטובין את ההצהרה וכל מסמך שצורף אליה לפי סעיף 62(ג), בהתאם לכללים שיקבע המנהל.

65ב. חובה להשיב? על שאלות

(תיקון התשע"ח)

מי שמגיש הצהרת ייבוא חייב להשיב על כל שאלה בנוגע לטובין הכלולים בהצהרה בלבד, אם נדרש לכך בידי פקיד מכס.

65ג. הגשת מסמך אחר במקום הצהרת ייבוא

(תיקון התשע"ח)

על אף הוראות סעיף 62(א), המנהל רשאי להתיר, דרך כלל או בסוגי מקרים שקבע, הגשת מסמך אחר במקום הצהרת ייבוא; התיר כאמור, יראו מסמך כאמור, לעניין כל דין, כהצהרת ייבוא.

סימן ו': ייבוא שלא בדרך הים

66. ייבוא טובין שלא בדרך הים

- (א) טובין שייבאו שלא בדרך הים יש להביאם למקום-כניסה שהוקצה לכך ולהובילם בנתיב שיוחד לשם הובלה ביבשה אל אותו מקום-כניסה.
- (ב) אם בית המכס אינו על הגבול, יש להוביל את הטובין בנתיב שיוחד מהגבול אל אותו בית-מכס.
- (ג) אם אין באפשרותו של בית-המכס הקרוב ביותר לקבל טובין מייובאים, יש להובילם לבית-המכס הקרוב המסוגל לקבלם; אולם הממונים על הטובין צריכים להצטייד בתעודה מבית-המכס הראשון המאשרת שביקרו שם והצהירו על הטובין.
- (ד) יותן להיכנס לכלי-ההובלה.

67. חובת הצהרה על טובין המובלים לא בדרך הים

סימן א': מחסנים רשויים

פרק חמישי: החסנת טובין

סימן א': מחסנים רשויים

68. רישיון מחסן

(תיקון התשע"ח)

(א) בעל מחסן לא יאחסן בו טובין הנתונים לפיקוח רשות מכס אלא אם כן ניתן לו רישיון לכך מאת המנהל ובהתאם לתנאים שקבע המנהל ברישיון (בפרק זה - רישיון מחסן); המנהל רשאי לקבוע ברישיון את סוגי הטובין שניתן לאחסן כאמור במחסן.
(ב) בעל רישיון מחסן יאחסן במחסן בהתאם להוראות לפי סעיף קטן (א) רק טובין שהוגשה לגביהם הצהרת ייבוא לשם אחסנה, כאמור בסעיף 62(א)(2), וניתנה לגביהם התרה (בפרק זה - טובין שהותרו לאחסנה); ואולם המנהל רשאי, מטעמים מיוחדים או בסוגי מקרים שיקבע, להורות על אחסנת טובין שלא הוגשה לגביהם הצהרה כאמור.
(ג) שר האוצר יקבע אילו סוגי טובין ניתן לאחסן במחסן רשוי מכל סוג, ותנאים לאחסנת טובין כאמור.

69. מחסנים לסוגיהם

מחסנים רשויים יכול שיהיו משני סוגים:

- (1) מחסנים כלליים המשמשים להחסנת טובין בכלל;
- (2) מחסנים פרטיים המשמשים להחסנת טובין של בעל הרישיון בלבד.

70. תקופתו של רישיון מחסן

(א) רישיונות-מחסן יינתנו לתקופת שנה שראשיתה באחד בינואר ויהיו ניתנים לחידוש כל שנה בתאריך זה.
(ב) הממשלה רשאית לקבוע, בתקנות, את התנאים שלפיהם ניתנים רישיונות-מחסן ואת דירוג האגרות המשתלמות בעדם.
(ג) האגרה שנקבעה תהא משתלמת כל שנה מראש; ואם באחת השנים לא שולמה האגרה באחד בינואר או לפניו, יפקע הרישיון מאותו תאריך.

71. כוחה של הממשלה לבטל רישיון

(א) הממשלה רשאית בכל עת לבטל רישיון-מחסן אם היתה סיבה מספקת לכך.
(ב) הודעה על ביטול רישיון תפורסם ברשומות, גם תימסר בכתב לבעל הרישיון.

72. תוצאות ביטולו של רישיון

(א) בוטל רישיון או פקע, ישולם המכס בעד הטובין המוחסנים או ייוצאו הטובין או יסולקו למחסן-מאוסר אחר, הכל תוך הזמן שהורה המנהל.
(ב) לא נפדו הטובין או לא סולקו, כאמור, יקח אותם גובה המכס על חשבון בעלם אל מחסן-המכס הקרוב ביותר, ימכרם ויעשה בדמי-המכר בדרך שנקבעה לכך.

73. פקיד-המכס יערוך רשימת טובין שהונחתו להחסנה

טובין שנועדו להחסנה יערוך מהם פקיד-המכס, עם הנחתם או באפשרות המעשית הראשונה שלאחר מכן, רשימה מפורטת וירשום אותה בפנקס שהוכן למטרה זו.

(תיקונים: התשל"ה, התשע"ח)

טובין שהותרו לאחסנה והופקדו במחסן כראוי, יאשר פקיד-המכס, בדרך שתיקבע בתקנות כי האחסנה הסתיימה.

75. סילוק טובין למחסן על ידי גובה המכס

(תיקון התשע"ח)

(א) טובין שהותרו לאחסנה ולא אוחסנו על ידי בעל הטובין, רשאי גובה המכס לסלקם אל המחסן.
(ב) סילוק גובה המכס את הטובין, ישלם בעל רשיון-המחסן את כל ההוצאות שהוצאו לסילוקם ויהיה לו עכבן על הטובין כנגד הוצאות אלה.

76. אריזה שבה יש להפקיד טובין

(תיקון התשע"ח)

טובין שהותרו לאחסנה, יש להפקידם באריזה שבה יובאו, אולם טובין שנארכזו אריזה חדשה ברציף, יופקדו באריזה שבה היו נתונים בעת הגשת הצהרת הייבוא לגביהם.

77. חובותיו של בעל רשיון

בעל רשיון-מחסן -

- (1) יערום ויסדר את הטובין במחסן באופן שתהא בכל עת גישה סבירה לכל אריזה ואפשרות לבדקה;
- (2) יספק אורות במידה מספקת וכן מאזני-צדק, משקלי-צדק ומידות-צדק לשימוש של פקיד-המכס;
- (3) ישיג את הפועלים והחמרים הדרושים לקליטת הטובין המוחסנים, לבדיקתם, לאריזתם, לסימונם, לטמינתם בחביות, לשקילתם, ולעריכת המלאי שלהם בכל שעה שגובה המכס ירצה בכך;
- (4) יספק, להנחת-דעתו של המנהל, מקום מתאים לעבודה משרדית;
- (5) ינהל רישום של מצאי הטובין במחסן, בדרך שתיקבע בתקנות.

78. פתיחת מחסן

- (א) לא יפתח אדם מחסן ולא ישיג לעצמו גישה לטובין המצויים בו, אלא על פי רשות.
- (ב) העובר על הוראות סעיף זה, דינו - קנס 200 לירות.

79. לפקיד-המכס רשות גישה למחסן

לכל פקיד-מכס תהיה בכל זמן סביר גישה לכל חלק מכל מחסן ויהא מוסמך לבדוק את הטובין המצויים בו, ולשם כך הוא רשאי לדרוש מבעל הרשיון ליתן לו כניסה למחסן; לא עשה כן בעל הרשיון, רשאי גובה המכס לפרוץ את המחסן או כל חצרים שיש לעבור בהם כדי להבטיח את הגישה.

80. רשות לשוב ולמדוד ולשקול טובין

טובין שהוחסנו רשאי פקיד-מכס לשוב ולמדודם ולשקלם או לבדקם, בין על פי הוראות גובה המכס ובין על פי בקשתו של בעל הטובין ועל חשבוננו, והמכס ישולם לפי התוצאות, זולת אם יש יסוד סביר להניח שמשוהו מן הפחת או מן הפרש שנתגלה נגרם על ידי אמצעים בלתי-הוגנים.

81. המכס על טובין מוחסנים ישולם תוך שנה

טובין חבי-מכס המוחסנים במחסן-רשוי, המכס עליהם ישולם תוך שנה אחת מיום שהוחסנו לראשונה, אם לא הרשה המנהל להחסינם תקופה ארוכה יותר; לא שולם המכס תוך הזמן האמור, מותר למכור את הטובין ויש לעשות בדמי-המכר כפי שנקבע; היו הטובין דבר האבד, לדעת המנהל, רשאי המנהל למכרם גם לפני תום התקופה האמורה.

82. גובה מכס רשאי לצוות על סילוק טובין ממחסן פרטי למחסן כללי

רשאי גובה המכס לדרוש מבעל הטובין שבמחסן פרטי לסלקם משם למחסן כללי תוך זמן שקבע, או לשלם את המכס עליהם; לא נתמלאה הדרישה, רשאי גובה המכס למכרם ולעשות בדמי-המכר כפי שנקבע.

83. חבותו של בעל רשיון

טובין מוחסנים שסולקו מן המחסן בלי רשות, או לא הוגשו לפקיד-המכס כשדרש זאת, ולא ניתן עליהם הסבר להנחת-דעתו של גובה המכס - בעל הרשיון של המחסן ישלם את כל המכס על אותם טובין ונוסף על המכס סכום של חמש לירות על כל אריזה או חבילה שסולקה, או שלא הוגשה, או כפל המכס.

84. חסר בטובין מוחסנים

נמצא חסר באחת האריזות של טובין שיובאו והוחסנו, ואין לתלות את החסר בכליה טבעית או בסיבה כשרה אחרת, יהא בעל רשיון המחסן חב, לפי דרישה בכתב מאת גובה המכס, לשלם כפל המכס החל על כמותם או על שווים של הטובין כפי שהוחסנו לראשונה.

85. הוצאת טובין לשם הצגה

מותר להרשות הוצאת טובין מוחסנים מן המחסן בלי תשלום מכס לשם הצגתם ברבים או למטרה דומה, לתקופה ובכמויות שאישר המנהל, ובלבד שתינתן ערובה להחזרת הטובין או לתשלום המכס.

86. דוגמאות מטובין מוחסנים

(תיקון התשע"ח)

רשאי גובה המכס להתיר ליבואן ליטול מטובין מוחסנים דוגמאות בשיעור צנוע ללא הגשת הצהרת ייבוא, ופרט למכס העשוי לחול לבסוף על החסר מן הכמות שהוחסנה לראשונה - אף ללא תשלום מכס.

87.

טיפול בטובין כשהם במחסן

2

גובה המכס יכול להרשות לבעל טובין מוחסנים או למי שבידו השליטה עליהם, למינם, להפרידם, לארזם ולשוב לארזם, ולעשות בהם כל השינויים, הסידורים והמיונים החוקיים הדרושים לשמירתם או להכשרתם למכירה, למשלוח ולכל עשייה חוקית בהם, ויכול הוא גם להרשות שחלק מן הטובים שהופרד כאמור ושינינו שווה במכס החל עליו, יושמד ללא תשלום מכס עליו.

88. הערכה שנית של טובין מוחסנים

טובין מוחסנים שהם חבי-מכס לפי המערך והורעו תוך כדי החסנה, מותר להעריך אותם שנית לפי בקשת בעל הטובין, והמכס ישולם לפי התוצאות, ובלבד שגובה המכס משוכנע שהורעו דרך מקרה.

89. טובין שאינם שווים במכס החל עליהם

(א) המנהל רשאי להביא לידי השמדת טובין מוחסנים אם לפי דעת גובה המכס אין הם שווים במכס החל עליהם, ורשאי הוא

לוותר על המכס.

(ב) בעל טובין שהושמדו ישלם לבעל רשיון המחסן, או לגובה המכס אם היו הטובין במחסן המכס, את כל התשלומים החלים עליהם ושאינם מכס.

90. טובין העלולים להתלקח או להתפוצץ

(א) טובין העלולים בנקל להישרף, להתלקח או להתפוצץ אסור להחסינם אלא ברשות גובה המכס.
(ב) טובין כאמור שגובה המכס לא הרשה להחסינם, מותר להפקידם במקום בטוח שאושר על ידי, וכל זמן שהם מופקדים שם יש לראותם כאילו הם במחסן המכס וגובה המכס רשאי למכרם כתום ארבעה-עשר יום, אם לא נפדו כהלכה.
(ג) הוצאות סילוקם של הטובין, הבטחתם, וההשגחה והשמירה עליהם עד למכירתם יזקפו כנגד הטובין.

91. הצהרה על טובין מוחסנים והתרתם

(תיקון התשע"ח)

(א) בעל טובין מוחסנים המבקש להוציא טובין כאמור, כולם או חלקם, ממחסן רשוי, יגיש עליהם למנהל הצהרה שהיא אחת מאלה:

(1) הצהרת ייבוא לשם צריכה בארץ;

(2) הצהרת ייצוא;

(3) הצהרת ייבוא לשם אחסנה במחסן רשוי אחר.

(ב) לעניין הגשת הצהרה כאמור בסעיף קטן (א) ולעניין מתן התרה לגבי הטובין הכלולים בה יחולו, בשינויים המחויבים, הוראות הסעיפים המפורטים להלן, לפי העניין:

(1) לעניין הצהרת ייבוא כאמור בסעיף קטן (א)(1) או (3) - סעיפים 62(ב) עד (ה) ו-63 עד 65ג;

(2) לעניין הצהרת ייצוא כאמור בסעיף קטן (א)(2) - סעיפים 103(ב) עד (ו) ו-104.

92. המנהל רשאי לוותר על מכס של טובין מוחסנים שאבדו או שהושמדו

(תיקון התשע"ח)

טובין שאוחסנו, טובין שהוגשה לגביהם הצהרת ייבוא לשם אחסנה או טובין מוחסנים שהוגשה לגביהם הצהרה כאמור בסעיף 91(א), ואבדו או הושמדו מחמת מאורע שלא ניתן למנוע, אם בהיותם באניה ואם בשעת העברתם, הנחתם או קבלתם למחסן ואם בתוך המחסן, רשאי המנהל לוותר על המכס החל עליהם או להחזיר את המכס ששולם עליהם, כולו או מקצתו.

93. טובין מוחסנים שאבדו או הושמדו בעת מסירה או טעינה

(תיקון התשע"ח)

טובין מוחסנים שהוגשה לגביהם הצהרה כאמור בסעיף 91(א)(2) או (3), וניתנה לגביהם התרה, ואבדו או הושמדו מחמת מאורע שלא ניתן למנוע, בין בשעת מסירה ובין בשעת טעינה, רשאי המנהל לוותר על המכס החל עליהם או להחזיר את המכס ששולם עליהם, כולו או מקצתו.

94. אחסנה להלכה

(תיקון התשע"ח)

טובין שהותרו לאחסנה, לרבות טובין שהוגשה לגביהם הצהרה כאמור בסעיף 91(א)(3) (בסעיף זה - ההצהרה הראשונה)

וניתנה לגביהם התרה, ולפני שאוחסנו הוגשה לגביהם הצהרה כאמור בסעיף 91(א)(1) עד (3), יראו אותם כטובין שאוחסנו בהתאם להצהרה הראשונה.

סימן ב': מחסני המכס

95. מחסני המכס

(א) הממשלה רשאית, בצו, לקבוע מחסני-מכס.
(ב) טובין שהוחסנו או שהופקדו במחסן-מכס, תשולם עליהם אגרה לפי הדירוג שנקבע.
(ג) המנהל רשאי לוותר על אגרה, כולה או מקצתה, אם הורעו הטובין או אבדו או הושמדו מחמת מאורע שלא ניתן למנוע או במקרים אחרים שנקבעו.

96. מותר להפוך מחסן רשוי למחסן מכס

המנהל רשאי, בצו, לקבוע שמחסן-רשוי יהיה למחסן-מכס, בכפוף לכל תנאי שנקבע בצו.

97. זמן תשלום האגרה

כל האגרות ישולמו לפני סילוק הטובין.

98. סמכות למכור

(תיקון התשע"ח)

טובין שהותרו לאחסנה במחסן-מכס ולא סולקו משם כדין תוך שנה אחת מיום שאוחסנו, רשאי גובה המכס למכרם.

99. תשלום היטלים

המנהל רשאי לא להרשות מסירת טובין שהופקדו במחסן-מכס, עד שלא קיבל הוכחות מניחות את הדעת ששולמו דמי ההובלה וההנחת החלים על אותם טובין.

פרק ששי: ייצוא טובין

סימן א': ייצוא אסור וייצוא מוגבל

100. סמכות לאסור ייצוא

הממשלה רשאית, בצו, לאסור, להגביל או להסדיר, ייצואם של טובין או של סוג טובין מישראל, או משטח או ממקום שבישראל בין ביבשה, בין בים ובין באויר, ורשאית היא בצו זה לפרט את הטובין או סוג הטובין, בין דרך כלל ובין במיוחד, וכן לאסור, להגביל או להסדיר בו את הייצוא בין לכל מקום ובין לארץ מיוחדת או למקום מיוחד.

101. ייצוא אסור

לא ייצא אדם טובין שייצואם אסור.

102. ייצוא מוגבל

סימן ב': סדרי-ייצוא

לא ייצא אדם טובין שייצואם מוגבל או מוסדר אותה שעה על פי פקודה זו או על פי כל חיקוק אחר בר-תוקף, אלא לפי ההגבלות וההסדר החלים עליהם.

- (א) בעל טובין המבקש לייצאם מישראל, יגיש עליהם למנהל הצהרת ייצוא.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) וחוק סוכני המכס, רשאי המנהל לקבוע תנאים או נסיבות שבהתקיימם רשאי אדם שאינו בעל הטובין להגיש הצהרת ייצוא בעבור בעל הטובין.
- (ג) הצהרת הייצוא תהיה ערוכה במבנה ולפי פרטים שקבע המנהל בכללים, דרך כלל או לסוגי מקרים, ויצורפו לה כל המסמכים המפורטים להלן, כשהם שלמים וניתנים לקריאה:
- (1) חשבונות המכר, שטר המטען ומפרט אריזות;
- (2) אם ייצוא הטובין חייב בהיתר ייצוא, רישיון ייצוא או אישור ייצוא - היתר, רישיון או אישור כאמור;
- (3) מסמכי העדפה או חשבונית הצהרה כמשמעותה בהסכם בדבר הקמת אזור תעשייה מוכר (qualified industrial zone - qiz), לפי העניין;
- (4) כל מסמך אחר שקבע המנהל בכללים
- (ד) על אף הוראות סעיף קטן (ג), המנהל רשאי לפטור מהחובה לצרף מסמכים כאמור באותו סעיף קטן, כולם או חלקם, בהתקיים תנאים או נסיבות שקבע.
- (ה) הצהרת ייצוא תוגש בטרם יוצאו הטובין מישראל, ואולם המנהל רשאי לקבוע פרטים או מסמכים שיהיה ניתן להגיש או לצרף להצהרה עד תום חמישה ימי עסקים ממועד ייצוא הטובין.
- (ו) הגשת הצהרת ייצוא לפי הוראות סעיף זה יכול שתיעשה בידי סוכן מכס כאמור בסעיף 168 ובחוק סוכני המכס.
- (ז) הוראות סעיפים 64 עד 65 יחולו לעניין הצהרת ייצוא, בשינויים המחויבים ובשינוי זה: על אף האמור בסעיף 65(ב), המנהל לא ייתן התרה אם מצא כי לא קוימה הוראת דין בקשר לייצוא הטובין או אם הטובין לא הובאו לאתר בפיקוח המכס.

(תיקון התשע"ח)

- (א) טובין שהוגשה לגביהם הצהרת ייצוא וניתנה לגביהם התרה, או טובין שהיו תחת פיקוח המכס לשם ייצואם, ולא יוצאו מישראל, רשאי בעל הטובין להגיש בקשה לשחרורם מפיקוח המכס, בתוך שלושה חודשים מיום מתן ההתרה לגביהם או מיום שהובאו למקום שנקבע לייצוא, לפי העניין, ולעניין טובין המיוצאים דרך האוויר - בתוך 45 ימים מהמועד כאמור.
- (ב) לא יוצאו טובין כאמור בסעיף קטן (א) מישראל ולא הוגשה בקשה כאמור באותו סעיף קטן עד תום התקופה כאמור בו, רשאי גובה המכס למכור את הטובין או להשמידם.
- (ג) בקשה כאמור בסעיף קטן (א) תוגש בדרך שיקבע המנהל.

(תיקון התשע"ח)

- גובה המכס רשאי לדרוש מבעל הטובין להגיש לו תעודות לטובין שנרשמו ליצוא, ואם היו הטובין חבי-מכס, רשאי גובה המכס לדרוש מבעל הטובין ערובה שהטובין יונחתו או ימסרו במקום שנרשמו לו, או שיינתן הסבר עליהם להנחת-דעתו של גובה המכס.

טובין שהוחסנו במחסן, או שמתכוונים לתבוע עליהם הישבון, או שיש לשטען אותם - אין ליצאם בכלי-שיט שקיבולו פחות מששים טונות רשומות.

107. טובין חייבים בטעינה מרציף או ממקום מאושר

טובין הנתונים לפיקוח רשות-המכס והמיועדים לייצוא בדרך הים או להסעה לאורך החוף, וכן טובין שמתכוונים לתבוע עליהם הישבון, לא יוטענו על אניה אלא במישרין מרציף, או ממקום מאושר אחר, או לאחר שהובאו במישרין משם אל האניה בסירה רשויה או בארבה רשויה.

108. יצוא בדרך היבשה או האויר

(א) טובין המיועדים לייצוא בדרך היבשה שלא ברכבת, או לייצוא בדרך האויר, יש להביאם לבית-המכס הסמוך ביותר למקום-הייצוא.

(ב) אם בית-המכס אינו על הגבול יש להוביל את הטובין, לאחר בדיקה, אל הגבול בנתיב שנקבע לכך, ללא סטיה ממנו, וליצאם משם.

(ג) טובין נתונים לפיקוח רשות-המכס המוצאים ברכבת יש לשלוח אותם בקרון חתום כראוי בידי רשות-המכס.

(ד) כלי-הובלה המייצא טובין ביבשה או באויר מותר לדרוש עליו מצהר-יציאה.

109. תעודת מפדה

קברניט של אניה לא יפליג עם אנייתו משום נמל בלי שקיבל מגובה המכס תעודת-מפדה.

110. קנס בעד הפלגה שרירותית

אניה שהפליגה מנמל בישראל ולא עצרה בתחנות שקבע המנהל לנחיתת פקידי-המכס או לעריכת בדיקה נוספת שלפני הפלגה ישלם הקברניט עשרים לירות; הפליגה אניה מנמל או ממקום אחר כשפקיד-המכס או עובדי-מדינה אחרים נמצאים בתוכה וההפלגה היתה שלא בהסכמתם ישלם הקברניט מאה לירות.

111. דרישות שיש למלאותן לפני קבלת תעודת המפדה

לפני שתינתן תעודת-מפדה ימסור קברניט או בעל האניה תסקיר-יציאה ראוי כפי שנקבע, ישיב על שאלות בדבר האניה, מטענה, צוות-עובדיה, נוסעיה, צידתה ומסעה ויגיש תעודות בענין האניה ומטענה; ואם היה כלי-השיט פחות משל 300 טונות רשומים - יגיש לקצין-המכס מצהר-יציאה.

112. מסירת מצהר

בכפוף להוראות סעיף 111, חייב הקברניט, בעל האניה או סוכנה, למסור לגובה המכס את מצהר-היציאה תוך 24 שעות לאחר גמר המפדה, או תוך מועד מאוחר מזה ככל שירשה המנהל.

113. טעינת טובין שלא פורטו

לא יניח הקברניט להטעין על האניה טובין שלא פורטו או שלא אוזכרו במצהר-היציאה, אלא לאחר שנתמלאו התנאים שנקבעו בסעיף 103; אין הוראה זו חלה על מטען-לואי של נוסעים.

114. תיקון מצהר יציאה

(א) גובה המכס רשאי להתיר לקברניט או לבעל האניה לתקן כל טעות גלויה בגופו של מצהר או למלא כל חסר, שהם לדעת גובה המכס פרי מקרה או היסח-הדעת; התיקון יהיה בהגשת מצהר מתוקן או מצהר-מילואים, וגובה המכס רשאי, אם יראה לו, לגבות בעדו את האגרה שנקבעה.

(ב) פרט לאמור בסעיף-קטן (א) אין לתקן מצהר-יציאה.

115. תנאים לפדיה

לא תינתן תעודת-מפדה לאניה אלא לאחר שניתן הסבר כראוי, להנחת-דעתו של גובה המכס, על מטענה ועל צידתה שהובאו מממלים זרים, ולאחר שנתמלאו כראוי שאר הדרישות החוקיות בנוגע לאניה ולמטענה הנכנס והיוצא.

116. יש לעצור את האניה בתחנת המעלה הנכונה

אניה כשהיא מפליגה ממנל, חייב קברניטה, אם נדרש לכך, לעצרה בתחנת-המעלה שנקבעה לאותו נמל, ולהקל בכל אמצעי סביר את עלייתו של פקיד-המכס אל האניה, וכל זמן שפקיד-המכס נמצא באניה במילוי תפקידו לא יפליג הקברניט באנייתו מהנמל בלי הסכמתו.

117. הקברניט חייב הסבר על טובין חסרים

קברניט של אניה לאחר מפדה חייב -

(1) להגיש את תעודת-המפדה, אם נדרש לכך על ידי פקיד-מכס;

(2) ליתן הסבר, להנחת-דעתו של גובה המכס, על טובין שפורטו או שאוזכרו במצהר-היציאה ואינם מצויים

באניה.

118. איסור על פריקת טובי יצוא שלא ברשות

טובין שהטעיונם ליצוא, בדרך הים או היבשה או האויר, אין לפרקם אלא ברשות גובה המכס.

119.

תעודת הנחת

6

היצואן חייב, אם נדרש לכך על ידי המנהל, להגיש תעודה מאת פקיד-המכס הראשי בנמל היעוד, להוכחה שהטובין שהיו נתונים לפיקוח רשות-המכס הונחתו באותו נמל כראוי, בהתאם לרשומון היצוא, ורשאי גובה המכס שלא להתיר לאותו יצואן ליצא טובין אחרים הנתונים לפיקוח רשות-המכס, אם לא המציא תוך מועד סביר את תעודת-ההנחת של טובין שיצא קודם לכן, או אם לא נתן הסבר על הטובין, להנחת-דעתו של גובה המכס.

פרק שביעי: צידת-אניה

120. השימוש בצידת אניה

(תיקון התשע"ח)

צידת-אניה, בין שהטעימה בנמלי-חוץ ובין בנמלי ישראל, לא ישתמשו בה אלא הנוסעים והצוות או לשירותי האניה בלבד, אלא אם כן הוגשה לגביה הצהרת ייבוא לשם צריכה בארץ וניתנה לגביה התרה או אם נקבעו הוראות אחרות בענין זה.

121. השימוש בצידת אניה

לא ישתמשו בצידת-אניה בניגוד לסעיף 120 ולא יפרקוה ולא ינחיתוה אלא ברשות גובה המכס.

122. הנחת צידת אניה

צידת-אניה שהטעימה ממחסן בלי תשלום-מכס, או בהישבון, תישאר חתומה בחותם המכס כל זמן שהאניה היא בנמל או במקום אחר בישראל, או כל זמן שהיא עוברת מנמל או ממקום אחר בישראל למשנהו עד להפלגתה הסופית למסע-חוץ.

123. עודפי צידת-אניה מותר להנחית ברשות

(תיקון התשע"ח)

עודפי צידת-אניה מותר, ברשות גובה המכס, להגיש לגביהם הצהרת ייבוא או לאחסנם במחסן על מנת שישמשו צידת-אניה בעתיד.

פרק שמיני: תשלומי-מכס

123.א. החייב במכס

(תיקון התשע"ח)

(א) החייב בתשלום מכס על טובין הוא בעל הטובין.
(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), אדם שאינו בעל הטובין רשאי, בהסכמת המנהל ובתנאים שיוורה, לקבל על עצמו את תשלום המכס על טובין מסוימים, כולו או חלקו, ויראוהו מעת הסכמת המנהל כאמור כחייב במכס על אותם טובין.

123.ב. תשלום המכס

(תיקון התשע"ח)

(א) המכס על טובין מיובאים שחלה חובה להגיש לגביהם הצהרת ייבוא לפי הוראות סימן ה' בפרק רביעי, ישולם בעת הגשת הצהרת הייבוא.
(ב) המכס על טובין שיובאו בדואר ישולם בעת הגשת הצהרת הייבוא, ואם לא הוגשה הצהרת ייבוא - בעת קבלתם בסניף הדואר.
(ג) תשלום המכס לפי הוראות סעיף זה ייעשה בדרך שיקבע המנהל.
(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 81.

124. המועד הקובע לעניין שיעור המכס

(תיקון התשע"ח)

(א) מכס ישולם לפי השיעור החל במועד התשלום.
(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), המכס על טובין שיובאו באמצעות הדואר ולא הוגשה לגביהם הצהרת ייבוא, ישולם לפי השיעור החל במועד עשיית השומה עליהם.
(ג) המכס על טובין מיובאים שחלה חובה להגיש לגביהם הצהרת ייבוא לפי הוראות סימן ה' בפרק רביעי, ולא הוגשה לגביהם הצהרה כאמור, ישולם לפי השיעור החל בעת ייבואם, ואם מועד ייבואם אינו ידוע - בעת עשיית השומה עליהם.
(ד) על אף הוראות סעיף 123ב(א), שוחררו טובין מפיקוח רשות המכס בפטור מותנה, והוכח להנחת דעתו של המנהל כי חדל להתקיים לגביהם תנאי מהתנאים למתן פטור, תחול החובה לשלם את המכס בעד אותם טובין במועד שבו חדל להתקיים התנאי כאמור, ואם המועד האמור אינו ידוע - במועד הגשת הצהרת הייבוא, ולפי השיעור החל במועד כאמור; לעניין זה, "פטור מותנה" - פטור או הקלה משיעור המכס החלים לגבי טובין מיובאים בהתקיים תנאי הנוגע לשימוש בטובין, למעט פטור או הקלה החלים בכניסה זמנית, שקבע שר האוצר בצו לפי פקודת תעריף המכס והפטורים.
(ה) שוחררו טובין מפיקוח רשות המכס בפטור ממכס לפי סעיף 162, והוכח להנחת דעתו של המנהל שלא התקיים לגביהם תנאי מהתנאים לפי אותו סעיף למתן פטור, יחולו לעניין החובה לשלם את המכס בעד אותם טובין, ולעניין שיעור המכס שיחול, הוראות סעיף 123ב(א) והוראות סעיף קטן (א), בהתאמה.
(ו) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מההוראות לפי סעיפים 140 ו-160ב.

125. משקלות ומידות

מקום שהמכס מוטל לפי המשקל או לפי המידה, ייקבעו משקלם או מידתם של הטובין לפי המשקלות והמידות שאושרו על ידי רשות-המכס.

126. המכס - לפי חישוב יחסי

מקום שהמכס מוטל לפי כמות, משקל, גודל או ערך מסויימים, יהא המכס שיוטל על כמות, משקל, גודל או ערך גדולים יותר או קטנים יותר, מחושב לפי חשבון יחסי.

127. מתי המכס לפי הכמות הגדולה יותר

טובין הנמכרים או המוכנים למכירה כבעלי שיעור או כמות גדולים משהם למעשה, או שמקובל שהם טובין כאלה, המכס עליהם יוטל לפי הגודל או הכמות הגדולים יותר.

128.

(בוטל).

129. הגדרות ופרשנות

(תיקון התשנ"ח)

בסעיפים 129-134 א -

"טובין מוערכים" - הטובין שיש לקבוע את ערכם לצורך מכס;

"טובין זהים" - טובין הזהים לטובין המוערכים מכל בחינה שהיא, לרבות במאפייניהם הפיסיים, באיכותם ובמוניטין שלהם, ובלבד שיוצרו באותה מדינה שבה יוצרו הטובין המוערכים; לענין זה -

(1) הבדלים צורניים מזעריים לא יפסלו טובין המקיימים את תנאי ההגדרה, בכל מובן אחר, מלהיחשב זהים;

(2) לא יראו טובין הכוללים מרכיב ישראלי כטובין זהים;

"טובין דומים" - טובין, אשר אף שאינם זהים לחלוטין לטובין המוערכים, נתקיימו בהם כל אלה:

(1) הם יוצרו באותה מדינה שבה יוצרו הטובין המוערכים;

(2) הם בעלי מאפיינים דומים לטובין המוערכים ועשויים מחומרים דומים, המאפשרים להם תיפקוד דומה

וחלופיות מבחינה מסחרית;

(3) הם אינם כוללים מרכיב ישראלי;

לענין קביעת הדמיון לטובין המוערכים יובאו בחשבון, בין היתר, איכות, מוניטין וסימן מסחרי;

"מרכיב ישראלי" - הנדסה, פיתוח, עבודת אמנות, עבודת עיצוב, תכניות או סקיצות, שנעשו בישראל;

"ייצור" - לרבות גידול וכריה;

מישור מסחרי" - סיטונות, קימעונות, מכירה באמצעות סוכן בלעדי, וכיוצא באלה;

"יחסים מיוחדים" -

(1) יחסים בין צדדים לעסקת ייבוא שמתקיים בהם לפחות אחד מאלה -

(א) אחד מהצדדים לעסקה הוא נושא משרה בעסקו של האחר; לענין זה, "נושא משרה" - דירקטור,

מנהל כללי, מנהל עסקים ראשי, משנה למנהל כללי, סגן מנהל כללי, מנהל אחר הכפוף במישרין למנהל

הכללי, וכל ממלא תפקיד כאמור בחברה אף אם תוארו שונה;

(ב) הצדדים לעסקה מוכרים על פי דין כשותפים לעסקים;

- (ג) הצדדים לעסקה הם עובד ומעביד;
- (ד) אדם כלשהו הוא בעלים, שולט או מחזיק, בחמישה אחוזים או יותר מזכויות ההצבעה או מהמניות בכל אחד מהצדדים לעסקה, במישרין או בעקיפין;
- (ה) אחד מהצדדים לעסקה שולט באחר, במישרין או בעקיפין;
- (ו) הצדדים לעסקה נשלטים בידי צד שלישי, במישרין או בעקיפין;
- (ז) הצדדים לעסקה שולטים ביחד בצד שלישי, במישרין או בעקיפין;
- (ח) הצדדים לעסקה הם קרובי משפחה; לעניין זה, "קרוב משפחה" - בן זוג, אח, אחות, הורה, הורי הורה, הורה של בן-הזוג, צאצא, צאצא של בן-הזוג, ובן-זוג של כל אחד מאלה;
- (2) לעניין הגדרה זו יראו אדם כשולט באחר כאשר הוא מצוי בעמדה חוקית או מעשית המאפשרת לו להגביל או לכוון את פעילותו;
- (3) סוכן בלעדי, מפיץ בלעדי או בעל זכיון בלעדי, בעסקו של אחר, יהא תיאור היחסים ביניהם אשר יהא, יראו כאילו מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים רק אם מתקיים לגביהם לפחות אחד התנאים שבפסקה (1);
- "שימוש עצמי" - אחד מאלה:
- (1) שימוש בטובין שייבא יחיד לצרכיו או לצורכי בני ביתו;
- (2) נתינה במתנה של טובין שייבא יחיד, לצרכיו או לצורכי בני ביתו של יחיד אחר;
- "שימוש מסחרי" - שימוש שאינו שימוש עצמי.

130. דרכי קביעת ערכם של טובין מוערכים

(תיקון התשנ"ח)

ערכם של טובין מוערכים ייקבע כלהלן -

- (1) לפי ערך עסקה שבה נרכשו, מחושב לפי הוראות סעיף 132;
- (2) בהעדר אפשרות לקבוע את ערך הטובין המוערכים כאמור בפסקה (1) - לפי ערך עסקה שבה נרכשו טובין דהים, מחושב לפי הוראות סעיפים 133 א ו-133 ג;
- (3) בהעדר אפשרות לקבוע את ערך הטובין המוערכים כאמור בפסקה (2) - לפי ערך עסקה שבה נרכשו טובין דומים, מחושב לפי הוראות סעיפים 133 ב ו-133 ג;
- (4) בהעדר אפשרות לקבוע את ערך הטובין המוערכים כאמור בפסקה (3) - לפי מחיר מכירה בישראל, מחושב לפי הוראות סעיף 133 ד;
- (5) בהעדר אפשרות לקבוע את ערך הטובין המוערכים כאמור בפסקה (4) - לפי ערך מחושב, בהתאם להוראות סעיף 133 ה;
- (6) בהעדר אפשרות לקבוע את ערך הטובין המוערכים לפי פסקה (3), ועל אף שניתן לקבוע את ערך הטובין לפי הוראות פסקה (4) - לפי הוראות פסקה (5) תחילה, וזאת בהתאם לבקשת היבואן ובאישור גובה המכס;
- (7) בהעדר אפשרות לקבוע את ערך הטובין המוערכים כאמור בפסקאות (1) עד (6) - לפי הוראות סעיף 133 ו.

131. קביעת ערכם של טובין שחלפה שנה מעת ייבואם

(תיקון התשנ"ח)

- (א) ערכם של טובין מוערכים שחלפה שנה משעת ייבואם כאמור בסעיף 144 בטרם נפדו מפיקוח רשות המכס, ייקבע לפי הוראות סעיף 130 החל מהוראת פסקה (2), והוראת פסקה (1) לא תחול.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) רשאי המנהל, על פי בקשת היבואן ומנימוקים שיירשמו, להורות כי ערכם של טובין כמשמעותם בסעיף קטן (א) ייקבע לפי הוראות סעיף 130, החל בהוראת פסקה (1).

132. ערך עסקה

(תיקון התשנ"ח)

(א) ערך עסקה הוא המחיר ששולם או שיש לשלמו בעד הטובין, בעת מכירתם לשם ייצוא לישראל (להלן - מחיר העסקה), בתוספת ההוצאות והסכומים המפורטים בסעיף 133, ובלבד שהתקיימו כל התנאים המנויים בסעיף קטן (ב).

(ב) ערך עסקה ייקבע לפי סעיף קטן (א) רק בהתקיים כל אלה:

(1) אין הגבלות באשר למכירת הטובין או לשימוש בהם בידי היבואן, למעט -

(א) הגבלות המוטלות או הנדרשות בישראל על פי דין;

(ב) הגבלות לגבי האזורים הגאוגרפיים שבהם מותר למכור את הטובין;

(ג) הגבלות שאינן משפיעות באופן משמעותי על ערך הטובין;

(2) מכירת הטובין או מחירם אינם כפופים לתנאי או לתמורה כלשהם שלא ניתן לאמוד את ערכם לצורך קביעת ערך הטובין;

(3) לא ניתן ליחס למוכר הטובין, בין במישרין ובין בעקיפין, כל חלק בתקבולים הצפויים ממכירת הטובין או משימוש בהם על ידי היבואן, למעט ההוצאות והסכומים המפורטים בסעיף 133, אם אינם כלולים במחיר העסקה מלכתחילה;

(4) (א) אין יחסים מיוחדים בין המוכר ליבואן;

(ב) היו יחסים מיוחדים בין המוכר ליבואן - ערך העסקה לא הושפע מאותם יחסים; לעניין זה, יראו את ערך העסקה כאילו לא הושפע מיחסים מיוחדים אם הוכיח היבואן שערך העסקה קרוב, ככל האפשר, לאחד מהערכים המפורטים להלן -

(1) ערך העסקה במכירתם לייצוא לישראל של טובין זהים או דומים, ליבואנים שאין ביניהם לבין המוכר יחסים מיוחדים;

(2) ערך טובין זהים או דומים שנקבע לפי הוראות סעיף 133ד;

(3) ערך טובין זהים או דומים שנקבע לפי הוראות סעיף 133ה;

(ג) סבר המנהל כי ערך העסקה הושפע מיחסים מיוחדים, יודיע על כך ליבואן ויתן לו הזדמנות להשמיע בפניו את טענותיו.

(ג) עסקה שלא מתקיים לגביה אחד התנאים האמורים בסעיף קטן (ב) לא תשמש לקביעת ערכם של טובין לפי סעיף 130.

(ד) בקביעת ערך עסקה לא תובא בחשבון ריבית על פי הסדרי מימון שעשה היבואן בקשר לייבוא הטובין, אם נתקיימו כל אלה:

(1) דמי הריבית נפרדים ממחיר העסקה;

(2) הסדרי המימון נעשו בכתב;

(3) היבואן הוכיח, אם נדרש לעשות זאת, שהטובין אכן נמכרים במחיר שהוצהר עליו כמחיר העסקה וכי שער הריבית המוצהר אינו עולה על הרמה המקובלת בעסקאות דומות במדינה שבה ניתן המימון, בעת שנעשה הסדר המימון.

(ה) הנחות במחיר טובין שיינתנו לאחר פדייתם מפיקוח רשות המכס, לא יובאו בחשבון לעניין קביעת ערך העסקה של אותם טובין.

(תיקונים: התשנ"ח, התשס"א)

- (א) לצורך קביעת ערך העסקה כאמור בסעיף 132, ייוספו למחיר העסקה אך ורק ההוצאות והסכומים המפורטים להלן, אם אינם כלולים בו מלכתחילה, כשהם מחושבים על יסוד נתונים אובייקטיביים הניתן לאומדן -
- (1) ההוצאות ששילם הקונה או שעליו לשלמן הקשורות בקניית הטובין כלהלן -
- (א) עמלות ודמי תיווך למעט עמלות קניה; לענין זה, "עמלות קניה" - תשלומים שמשלם היבואן לסוכנו תמורת שירותי הייצוג בקניית הטובין שהסוכן מעניק לו בחוץ לארץ;
- (ב) עלות כלי הקיבול הנחשבים לעניין המכס כחלק בלתי נפרד מהטובין;
- (ג) עלות האריזה לרבות עלות העבודה ועלות חומרי האריזה;
- (2) הערך היחסי של השירותים ואמצעי הייצור המפורטים להלן, שסיפק היבואן, במישרין או בעקיפין, ללא תמורה או במחיר מוזל, בקשר לייצורם ולמכירתם לייצוא של הטובין -
- (א) חומרים, מרכיבים, חלקים ופריטים דומים, הכלולים בטובין;
- (ב) כלים, תבניות ופריטים דומים, ששימשו בייצור הטובין;
- (ג) חומרים שנצרכו והתכלו בייצור הטובין;
- (ד) הנדסה, פיתוח, עבודת אמנות, עבודת עיצוב תכניות וסקיצות, שנעשו מחוץ לישראל, ונדרשו בייצור הטובין;
- (3) תמלוגים ודמי רשיון המתייחסים לטובין, שהיבואן חייב בתשלומם, במישרין או בעקיפין, כתנאי למכירת הטובין בישראל על ידו;
- (4) ערכו של כל חלק שניתן ליחסו למוכר, במישרין או בעקיפין, בתקבולים הצפויים מכל מכירה של הטובין או משימוש בהם, שבוצעו לאחר מכירתם לייצוא לישראל;
- (5) העלויות שלהלן הכרוכות בהבאת הטובין לנמל הייבוא או למקום הייבוא -
- (א) עלות ההובלה של הטובין לנמל הייבוא או למקום הייבוא למעט עלויות כאמור שנגרמו עקב נסיבות מיוחדות שאין ליבואן שליטה עליהן והמנהל קבע שאין לכלול אותן בערך העסקה; המנהל רשאי לקבוע כללים ותנאים לענין זה, לרבות סוגי טובין, סוגי הובלות ושירותים אחרים.
- (ב) תשלומים עבור טעינה, פריקה וטיפול, הקשורים בהובלת הטובין לנמל הייבוא או למקום הייבוא, ובכלל זה אגרות סבלות, אגרות סוורות ואגרות רציף;
- (ג) עלות הביטוח.
- (ב) בהעדר נתונים אובייקטיביים הניתנים לאומדן לצורך חישוב הוצאה או סכום כלשהם מן המפורטים בסעיף קטן (א), שהוצאו במסגרת עסקה, לא תשמש העסקה האמורה לקביעת ערכם של טובין לפי סעיף 130.

133א. ערך עסקה שבה נרכשו טובין זהים

(תיקון התשנ"ח)

לענין סעיף 130(2) -

- (1) ערך עסקה שבה נרכשו טובין זהים יחושב לפי הוראות סעיף 132;
- (2) עסקה שבה נרכשו טובין זהים תשמש לקביעת ערכם של הטובין המוערכים אם נתקיימו כל אלה:
- (א) הטובין הזהים יוצאו לישראל באותה עת שבה יוצאו הטובין המוערכים, או בסמוך לאותה עת;
- (ב) העסקה שבה נרכשו הטובין הזהים התבצעה באותו מישור מסחרי שבו התבצעה העסקה בטובין המוערכים ובכמויות דומות; בהעדר עסקה כאמור - עסקה שבה נרכשו טובין זהים במישור מסחרי שונה

מהמישור המסחרי שבו נרכשו הטובין המוערכים או בכמויות שונות, ובלבד שההבדלים שניתן ליחסם למישור המסחרי או לכמויות נלקחו בחשבון לצורך התאמת ערך העסקה; ההתאמה תתבסס על ראיות מוכחות המצביעות באופן ברור על סבירות ההערכה ודיוקה.

133ב. ערך עסקה שבה נרכשו טובין דומים

(תיקון התשנ"ח)

לעניין סעיף 130(3) -

- (1) ערך עסקה שבה נרכשו טובין דומים יחושב לפי הוראות סעיף 132;
- (2) עסקה שבה נרכשו טובין דומים תשמש לקביעת ערכם של הטובין המוערכים אם נתקיימו כל אלה:
 - (א) הטובין הדומים יוצאו לישראל באותה עת שבה יוצאו הטובין המוערכים, או בסמוך לאותה עת;
 - (ב) העסקה שבה נרכשו הטובין הדומים התבצעה באותו מישור מסחרי שבו התבצעה העסקה בטובין המוערכים ובכמויות דומות; בהעדר עסקה כאמור - עסקה שבה נרכשו טובין דומים במישור מסחרי שונה מהמישור המסחרי שבו נרכשו הטובין המוערכים או בכמויות שונות, ובלבד שההבדלים שניתן ליחסם למישור המסחרי או לכמויות, נלקחו בחשבון לצורך התאמת ערך העסקה; ההתאמה תתבסס על ראיות מוכחות המצביעות באופן ברור על סבירות ההערכה ודיוקה.

133ג. כללים לקביעת ערך עסקה של טובין זהים או דומים

(תיקון התשנ"ח)

לעניין סעיף 130(2) ו-3) -

- (1) נמצא יותר מערך עסקה אחד של טובין זהים או טובין דומים, לפי העניין, שמתקיימות לגביהם הוראות סעיפים 129 עד 133ט, ייקבע ערך הטובין המוערכים לפי הנמוך מבין הערכים שנמצאו;
- (2) במקרים שבהם הוצאות המפורטות בסעיף 133(א)(5) נכללות בערך העסקה, תתבצע התאמה, לשם התחשבות בהבדלים משמעותיים בהוצאות האמורות, הנובעים מהבדלים במרחק או באופן ההובלה, בין ערך העסקה של הטובין הזהים או הדומים, לפי העניין, לבין ערך העסקה של הטובין המוערכים.

133ד. קביעת ערך טובין על פי מחיר מכירה בישראל

(תיקון התשנ"ח)

לעניין סעיף 130(4) -

- (1) באין אפשרות לקבוע את ערך הטובין המוערכים לפי סעיף 130(1) עד (3), וטובין זהים או דומים לטובין המוערכים נמכרים בישראל באותו מצב שבו יובאו - יחושב ערך הטובין המוערכים לפי סעיף זה, בהתבסס על המחיר ליחידה שבו נמכרים הטובין הזהים או הדומים לראשונה לאחר הייבוא, בכמות המצרפית הגדולה ביותר, בעת ייבוא הטובין המוערכים או בסמוך לכך, לבני אדם שאין יחסים מיוחדים ביניהם לבין המוכר בישראל, בניכוי סכומים אלה:
 - (א) העמלות המשתלמות בדרך כלל או שהוסכם לשלמן, או התוספות שנהוג בדרך כלל להוסיפן בחישוב הרווח, והוצאות כלליות, בקשר עם מכירות של טובין מיובאים באותה רמה או מאותו סוג בישראל;
 - (ב) ההוצאות הרגילות של הובלה וביטוח והוצאות נלוות, הנצרות בדרך כלל בישראל;
 - (ג) עלויות הכרוכות בהבאת הטובין לנמל הייבוא או למקום הייבוא, כמפורט בסעיף 133(א)(5);
 - (ד) מכס ומסים אחרים שיש לשלמם בישראל עקב ייבוא הטובין או מכירתם;

(2) לא נמכרו טובין זהים או דומים בעת ייבוא הטובין המוערכים או בסמוך לכך - יחושב ערך הטובין המוערכים כאמור בפסקה (1), אך בהתבסס על המחיר ליחידה שבו נמכרים הטובין הזהים או הדומים בישראל באותו מצב שבו יובאו, במועד הקרוב ביותר לאחר ייבוא הטובין המוערכים, ובלבד שטרם חלפו 90 ימים ממועד הייבוא של הטובין המוערכים;

(3) לא נמכרים טובין זהים או דומים בישראל באותו מצב שבו יובאו - יחושב ערך הטובין המוערכים, אם ביקש זאת היבואן, כאמור בפסקה (1), אך בהתבסס על המחיר ליחידה שבו נמכרים הטובין האמורים לאחר עיבוד נוסף, בכמות המצרפית הגדולה ביותר, לקונה בישראל שאין בינו ובין המוכר בישראל יחסים מיוחדים, תוך ניכוי הערך המוסף הנובע מהעיבוד האמור; הערך המוסף יחושב על בסיס נתונים אובייקטיביים הניתנים לאומדן;

(4) מכירה בישראל של טובין זהים או דומים, לאדם שסיפק, במישרין או בעקיפין, ללא תמורה או במחיר מוזל, אחד מן המרכיבים המפורטים בסעיף 133(א)(2), לשימוש בקשר עם ייצורם ומכירתם לייצוא של הטובין האמורים, לא תשמש לקביעת ערכם של טובין מוערכים לפי סעיף זה.

133ה. קביעת ערך מחושב

(תיקון התשנ"ח)

לענין סעיף 130(5) -

(1) ערכם של הטובין המוערכים ייקבע לפי ערך מחושב שהוא סך כל הערכים שלהלן:

(א) עלותם או ערכם של חומרים וייצור או כל עיבוד אחר, המשמשים בייצורם של הטובין המוערכים,

לרבות עלות המרכיבים המפורטים בסעיף 133(א)(1), בפסקאות משנה (ב) ו-(ג);

(ב) סכום השווה לרווחים ולהוצאות הכלליות שיש בדרך כלל במכירות של טובין ברמתם או מסוגם של

הטובין המוערכים, הנעשות בידי יצרנים במדינת הייצוא לשם ייצוא לישראל;

(ג) העלויות הכרוכות בהבאת הטובין המוערכים לנמל הייבוא או למקום הייבוא כמפורט בסעיף 133(א)

(5);

(2) אדם שאינו תושב ישראל, לא יחויב להמציא חשבונות, רשומות או מסמכים אחרים, לשם בדיקה, ולא

יחויב להתיר גישה אליהם, לצורך קביעת ערך מחושב; ואולם, המנהל רשאי לאמת במדינה אחרת מידע

שסיפק יצרן טובין, לשם קביעת ערך מחושב, בהסכמת אותו יצרן, לאחר מתן הודעה מוקדמת ראויה לרשות

המוסמכת במדינתו של היצרן, ומשלא התנגדה הרשות האמורה תוך זמן סביר.

133ו. קביעת ערך במקרים אחרים

(תיקון התשנ"ח)

לענין סעיף 130(7) -

(1) באין אפשרות לקבוע את ערך הטובין המוערכים לפי סעיף 130(1) עד (6) - ייקבע ערכם תוך שימוש

באמצעים סבירים העולים בקנה אחד עם העקרונות וההוראות שנקבעו בהסכם גאט"ט, משנת 1994 ובהסכם

בדבר יישום סעיף viii להסכם גאט"ט, משנת 1994, כפי שבאו לידי ביטוי בסעיפים 129 עד 133ט;

(2) ערך הטובין המוערכים לפי סעיף זה לא ייקבע על יסוד אחד מאלה:

(א) המחיר לצרכן של טובין מייצור מקומי;

(ב) שיטה המורה על קביעת ערך למטרות מכס לפי הגבוה משני ערכים נתונים;

(ג) מחירם של הטובין בשוק המקומי במדינת הייצוא;

(ד) עלות הייצור, למעט ערך מחושב שנקבע לטובין זהים או לטובין דומים לפי סעיף 133ה, ולעניין זה, יראו טובין כטובין זהים או כטובין דומים אף אם לא יוצרו באותה מדינה;
(ה) מחירים של הטובין לייצוא אל מדינה שאינה מדינת ישראל;
(ו) ערך מינימלי למטרות מכס;
(ז) ערכים שרירותיים או פיקטיביים;
(3) מבלי לגרוע מהוראות פסקה (1), רשאי המנהל, לשם יישום הוראות סעיף זה, להיעזר בשיטות הערכת הטובין המפורטות בסעיף 130 גם אם לא ניתן למלא אחר כל תנאיהן.

133. קביעת ערך של טובין שניזוקו לפני פדייתם

(תיקון התשנ"ח)

ערכם של טובין שניזוקו לפני פדייתם מפיקוח רשות המכס ייקבע לפי שיטות ההערכה הקבועות בסעיף 130, תוך התחשבות בירידת ערך הטובין המוערכים כתוצאה מן הנזק; נקבע ערכם של טובין שניזוקו לפי הוראות סעיף זה, לא יחולו לגביהם הוראות סעיף 150(1).

133. מסירת פירוט חשבון ליבואן

(תיקון התשנ"ח)

המנהל ימסור ליבואן הודעה בכתב על ערך הטובין שנקבע לפי הוראות סעיפים 130 עד 133ז, לפי העניין, ועל השיטה שלפיה נקבע הערך האמור; לבקשת היבואן, ימסור לו המנהל בכתב גם את פירוט החישוב.

133. תחולה לגבי טובין שיובאו לשימוש מסחרי

(תיקון התשנ"ח)

הוראות סעיפים 129 עד 133 ח יחולו רק לגבי טובין שיובאו לשימוש מסחרי.

134. סמכות המנהל להתקין תקנות לצורך הערכה

(תיקון התשנ"ח)

(א) המנהל רשאי להתקין תקנות להפעלת הסעיפים 129 עד 133ט, וביחוד כדי לחייב כל אדם הקשור ביבוא טובין לישראל לספק למנהל, בצורה שידרוש, כל ידיעה הנחוצה לדעתו, בשביל הערכה נכונה של הטובין וכן פנקס-חשבונות וכל תעודה אחרת המתייחסים לקניית הטובין, ייבואם או מכירתם על ידי אותו אדם.
(ב) העובר על תקנה שהותקנה על פי סעיף זה, דינו - קנס מאה לירות על כל עבירה.

134. ערך טובין שיובאו לשימוש עצמי

(תיקון התשנ"ח)

ערכם של טובין שיובאו לשימוש עצמי, בין במטען נלווה ובין בדרך אחרת, יחושב בהתאם לתקנות שיקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת.

135.

(בוטל).

136. שיעור המכס על חלק מן השלם

טובין שהם חבי-מכס לפי הערך והם מורכבים משני חלקים נפרדים או יותר, כל חלק מהם, אף שיובא בנפרד, יוטל עליו מכס לפי השיעור החל על הטובין השלמים.

137.

(בוטל).

138. מדידה לצורך חישוב המכס

טובין שהם חבי-מכס לפי המידה יש לסוורם, לערמם, למיינם, לשימם במסגרת או להניחם בכל דרך אחרת, לפי דרישת גובה המכס ועל חשבון בעל הטובין, כדי לאפשר מדידתם ומיפרטם; היו הטובין נמדדים בצובר, תיקבע המידה לפי מלוא היקפם של הסָר או של הערימה.

139. ערכם של טובין שנמכרו על ידי רשות-המכס

טובין שהם חבי-מכס לפי הערך ונמכרו באחת ממכירות רשות-המכס, מותר לראות את המחיר שנתברר במכירה זו כערכם של הטובין.

140. תשלום המכס על טובין שנכללו במצהר ולא הוצגו

(תיקון התשע"ח)

טובין חבי-מכס שנכללו במצהר ולא הוצגו לפני פקיד-המכס, ישלם בעל כלי-ההובלה, קברניטו, מפקדו או סוכנו, את המכס עם דרישתו של גובה המכס ולפי שומתו ובשיעור שהיה בר-תוקף בשעת מסירת המצהר שהטובין נכללים בו, אלא אם כן ניתן הסבר עליהם, להנחת-דעתו של גובה המכס.

141. עשיה בטובין שיובאו כשהם פטורים ממכס

(א) טובין שיובאו לארץ כשהם פטורים ממכס מחמת היותם רכוש של צבא-הגנה לישראל או של פקיד קונסולרי, סוֹק מסחרי, חברה, פירמה או כל מוסד או אדם אחר שהיו אותה שעה, לפי כל חיקוק בר-תוקף בעניני מכס, בעלי זכות-יתר ליבא טובין אלה בלי מכס, והוצאו הטובין לרשותם של חברה, פירמה, מוסד או אדם אחר שאינם זכאים ליבא אותם טובין בלי מכס, ינהגו בהם לפי כללים אלה:

(1) היה המכס לפי תעריפו בשעת הוצאה מכס לפי הערך, יהיו הטובין חבים במכס לפי הערך על ערכם בשעת הוצאה ומכס זה יוטל עליהם;

(2) היה המכס לפי תעריפו בשעת הוצאה מכס לפי שיעור קצוב, והוכח להנחת-דעתו של המנהל, כי מצב הטובין הורע מיום שיובאו, יהיו חבים בסכום שהוא ביחס לערכם בשעת הוצאה כיחס שבין הסכום שיש להטיל לפי אותו שיעור קצוב לבין ערכם בשעת ייבואם ומכס זה יוטל עליהם; לא הוכח כאמור, יהיו חבים במכס לפי השיעור הקצוב שנקבע להם ומכס זה יוטל עליהם.

(ב) כל המוציא טובין כאמור בסעיף-קטן (א), ימסור למנהל פרטים על כך וישלם את המכס העשוי לחול עליהם לפני הוצאתם.

(ג) שר האוצר רשאי לפטור מהמכס החל לפי סעיף זה, מכולו או ממקצתו, ובתנאים שקבע, מכונית-נוסעים שנציג דיפלומטי או נציגות דיפלומטיות של מדינה אחרת העבירה אותה לזולתם, במידה שאותה מדינה גומלת פטור כזה למדינת ישראל.

דוגמאות קטנות מתוך צובר של טובין הנתון לפיקוחה של רשות-המכס מותר, לפי תנאים שנקבעו, למסור בלי תשלום מכס.

143. שינוי בהסכם אגב שינוי במכס

(תיקון התשע"ח)

אם לאחר שהוסכם על מכירתם או על מסירתם של טובין כשהמכס עליהם משולם, ולפני שהוגשה לגבי הטובין הצהרת ייבוא לשם צריכה בארץ, כאמור בסעיף 62(א)(1), חל במכס הנגבה שינוי הנוגע לאותם טובין, יהא ההסכם נתון לתנאים שלהלן, אם אין בו הוראה אחרת מפורשת בכתב:

- (1) היה השינוי הטלת מכס חדש או הגדלת המכס הקיים, יכול המוכר, לאחר ששילם את המכס החדש או המוגדל, להוסיף את ההפרש על המחיר המוסכם;
- (2) היה השינוי ביטול המכס או הקטנתו, יכול הקונה לנכות מן המחיר המוסכם את ההפרש שבא מחמת השינוי.

144. מועד ייבואם של טובין

(תיקון התשע"ח)

מקום שהיה דרוש, לענין דיני המכס, לקבוע בדיוק אימתי חלה שעת ייבואם של טובין, יראו כשעת הייבוא את זמן כניסתה של האניה המביאה את הטובין לתחומי אותו נמל שבו יש למסור, לפי הסדר הראוי, מצהר על האנייה ומטענה ולפרוק את הטובין, ואם יובאו הטובין שלא בדרך הים, יראו כשעת הייבוא את הזמן שבו חצו הטובין את הגבול.

145. גיבוי המכס

למדינה יהיה עכבון ראשון ועדיף על טובין הנתונים לפיקוח רשות-המכס, יהא נשגרים אשר יהא, להבטחת תשלום המכס והתשלומים החלים עליהם, יהא החייב בתשלומם אשר יהא, והקנסות שתשלומם על השוגר או על הנשגר.

146. מסירת חשבון מכר עם הרשמו

(תיקונים: התשל"ה, התשע"ח)

(בוטל).

147. פרטים שהם חובה בחשבונות מכר

(תיקון התשע"ח)

(בוטל).

148. המרת מטבע-חוץ לצורך הערכה

(תיקונים)

(התשכ"ב, התשל"ח)

מקום שמחיר הטובין או כל סכום אחר שיש להביאו בחשבון לענין דיני המכס אינו נקוב במטבע ישראלי, יחושב במטבע ישראלי לפי כללים שקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת.

149. המנהל רשאי ליטול טובין בתשלום ערכם המוצהר או ליטול מכס בעין

(א) מקום שהמכס הוא לפי הערך ויש למנהל יסוד להניח שהערך המוצהר על ידי היבואן או על ידי סוכנו הוא נמוך מדי, רשאי

המנהל ליטול את המכס בעין, או ליטול, במסירת מודעה תחילה ליבואן או לסוכנו, את הטובין בתשלום ערכם כאמור ותוספת של חמישה אחוזים.

(ב) תשלום הערך המוצהר, כאמור, והחזרת המכס ששולם על הטובין, ייעשו תוך שלושים יום לאחר הצהרתו של היבואן או של סוכנו.

150. החזרת מכס ששולם

(תיקון התשכ"א)

המנהל רשאי להחזיר מכס או לוותר על תשלומו, כולו או מקצתו, באחת מאלה:

- (1) הטובין אבדו, הושמדו, ניזוקו או נעזבו לרשות המכס, בין בעודם בפיקוחה ובין לפני כן; ובלבד שלא תוגש תביעה להחזרה או לויתור אחרי שסולקו הטובין מפיקוח רשות-המכס;
- (2) הטובין סולקו מפיקוח רשות-המכס ותוך ששה חדשים לאחר סילוקם נתגלו בהם אי-התאמה לתנאי-המכר או ליקוי, שהיו קיימים בהם בשעת סילוקם; ובלבד שהתביעה על החזרה או ויתור הוגשה מיד לאחר הגילוי האמור והוכח, להנחת-דעתו של גובה המכס, כי לא היה בטובין כל שימוש בישראל, או אם היה שימוש, לא היה זה אלא השימוש שגרם לגילוי אי-התאמתם לתנאי-המכר או לגילוי ליקוי שהיה קיים בהם בשעת סילוקם ואילולא אותו שימוש לא היו אי-ההתאמה או הליקוי ניתנים לגילוי.

151.

(בוטל).

152. אין החזרה עקב שינוי מכס

הוקטן סכום המכס המשתלם על חפץ מסויים, מחמת שרשות-המכס שינתה מדרכה בסיווג או במינו של אותו חפץ, אין השינוי מזכה אדם לקבל בחזרה משהו ממכס ששולם לפני השינוי נכנס לתקפו.

153. תשלומים על טובין שחזרו ויובאו לישראל

(תיקון התשע"ח)

טובין, בין שנעשו או יוצרו בישראל ובין שלא בישראל, והם לפי סוגם או הגדרם מעין הטובין שמכס חל עליהם, והטובין יוצאו מישראל וחזרו ויובאו אליה והוגשה לגביהם הצהרת ייבוא לשם צריכה בארץ, והוכח, להנחת-דעתו של המנהל, שהמכס או הבלו שניתן להטיל על אותם טובין לפני ייצואם שולם כהלכה, בין לפני הייצוא ובין לאחריו, ולא ניתן הישבון עליו בשעת הייצוא או שהישבון שניתן עליו הוחזר למנהל, ינהגו בהם כך:

(1) אם הוכח עוד, כאמור, שלא חל בחוץ-לארץ שום תהליך בטובין אלה, יהיו פטורים ממכס או מבלו בשעת הגשת הצהרת הייבוא לגביהם לאחר שהוחזרו לישראל; אלא שאם בשעה שהוגשה לגביהם הצהרה כאמור היה שיעור הבלו או המכס, הכל לפי הענין, הניתן להטיל על טובין באותו סוג או הגדר גדול מן השיעור ששולם עליהם אם בתור בלו ואם בתור מכס בשעת ייבואם והגשת הצהרת הייבוא לגביהם לראשונה, הכל לפי הענין, יהיו מחוייבים בשיעור שהוא כהפרש שבין השיעור שלפיו חושב המכס או הבלו ששולם עליהם קודם לכן ובין השיעור המחייב בשעת הגשת הצהרת הייבוא לגביהם לאחר שהוחזרו לישראל;

(2) אם הטובין בשעה שהוגשה לגביהם הצהרת הייבוא לאחר שהוחזרו לישראל היו לפי סוגם או הגדרם טובין חברים במכס לפי הערך, ואם הוכח עוד, כאמור, כי בחוץ-לארץ חל בטובין אלה תהליך של תיקון, חידוש או שיפור, אלא שלא חל כל שינוי בצורתם או בתכונתם, יהיו הטובין חברים במכס כאילו כל ערכם הוא כשיעור

השבח שלהם בגלל התהליך האמור, ואם הוסכם לשלם סכום מסויים בעד ביצוע אותו תהליך, יהיה סכום זה ראייה לכאורה על שיעור השבח, אך זה לא יגרע מסמכותו של המנהל לפי דיני המכס בקביעת ערך הטובין לשם שומת המכס לפי הערך החל עליהם; ואולם אם בשעה שהוגשה לגביהם ההצהרה כאמור היה שיעור הבלו או המכס, הכל לפי הענין, שניתן להטיל על טובין מאותו סוג או הגדר, גדול מן השיעור ששולם עליהם אם בתור בלו ואם בתור מכס, בשעת ייבואם והגשת הצהרת הייבוא לגביהם לראשונה, הכל לפי הענין, יהיו מחוייבים, בנוסף על המכס לפי ערך שיש לשלם לפי שיעור השבח כאמור בסעיף-קטן זה, גם בבלו או במכס שיחשבו לפי סעיף-קטן (א), כאילו לא חל בהם בהיותם בחוץ-לארץ שום תהליך של תיקון, שינוי או שיפור.

154. סכסוך בנוגע לתשלום המכס

(תיקון התשע"ח)

(א) התגלע סכסוך בנוגע לסכום המכס או לשיעור המכס המשתלם על טובין מסויימים, או בנוגע לחבות הטובין במכס לפי דיני המכס, רשאי בעל הטובין לשלם אגב מחאה את הסכום הנדרש על ידי גובה המכס, וסכום ששולם בדרך זו ייחשב לגבי בעל הטובין כשיעור-המכס הנכון המשתלם על הטובין, כל עוד לא ניתנה החלטה אחרת בתובענה שהוגשה לפי סעיף זה.

(ב) בעל הטובין רשאי, תוך שלושה חדשים מיום התשלום, להגיש תובענה נגד הממשלה להחזרת הסכום ששולם כאמור, כולו או מקצתו.

(ג) אין להגיש תובענה להחזרת כל סכום לפי סעיף זה, אלא אם לפני התשלום נכתבו בהצהרת הייבוא המלים "שולם אגב מחאה" ונחתמו בידי בעל הטובין או בידי סוכנו.

155.

(בוטל).

פרק תשיעי: הישבון וכניסה זמנית

156. הישבון בטובין שלא חל בהם תהליך ייצור

(תיקונים: התשכ"א, התשע"ח)

(א) טובין שיובאו - חוץ מטובין שיוצאו בצובר - והם מיוצאים תוך ששה חדשים מיום סילוקם מפיקוח רשות-המכס, יותר עליהם הישבון בגובה מלוא הסכום המכס ששולם עליהם, ובלבד שהוכח, להנחת-דעתו של גובה המכס, כי לא היה בטובין כל שימוש בישראל, או אם היה שימוש, לא היה זה אלא השימוש שגרם לגילוי אי-התאמתם לתנאי-המכר או לגילוי ליקוי שהיה קיים בהם בשעת סילוקם ואילו לא אותו שימוש לא היו אי-ההתאמה או הליקוי ניתנים לגילוי.

(ב) המנהל רשאי להאריך את התקופה לייצוא הטובין כאמור בסעיף קטן (א) עד לשלוש שנים מיום סילוקם מפיקוח רשות-המכס.

(ג) (בוטל).

157. הישבון מיוחד על רכב שיובא על-ידי תייר

(תיקונים: התשכ"א, התשנ"ה)

(א) תייר שייבא מכונית או אופנוע וייצאם תוך תקופה מסויימת מיום הייבוא כמפורש להלן, יותר לו הישבון באחוזים מסכום המכס ששולם עליהם כמפורש בצדה של אותה תקופה:

תוך שנה - 100%;

לאחר תום שנה אך לא יאוחר משנתיים - 90%;

לאחר תום שנתיים אך לא יאוחר משנתיים ושלושה חדשים - 60%;

לאחר תום שנתיים ושלושה חדשים אך לא יאוחר משנתיים וששה חדשים - 40%;

לאחר תום שנתיים וששה חדשים אך לא יאוחר משנתיים ותשעה חדשים - 20%.

(ב) התרת הישבון כאמור בסעיף קטן (א) מותנית במסירת הצהרה בידי התייר בשעת היבוא, הכל כפי שייקבע בתקנות באישור ועדת הכספים של הכנסת.

(ג) "תייר" לענין סעיף זה - אדם שנכנס לישראל על פי אשרה ורשיון לישיבת-מעבר, לישיבת-ביקור או לישיבת-ארעי כמשמעותם בחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.

158. תביעת הישבון

תביעת-הישבון לפי הסעיפים 156 ו-157 יש להגיש לגובה המכס בטופס שנקבע.

159. הצהרת התובע הישבון

(א) התובע הישבון על טובין לפי סעיפים 156 ו-157 יצהיר בגופה של התביעה, שהטובין יוצאו ושהוא היה בשעת ייצואם זכאי להישבון.

(ב) שמו של התובע יצוין בתביעה וחתימתו בגוף התביעה על קבלת הסכום תהא ראייה מספקת על תשלום ההישבון; אלא שאם הועברה בינתיים התביעה לאחר לא תהא חתימת התובע ראייה כאמור, אלא אם יש כנגדה חתימתו של המחזיר בתביעה.

160. הישבון בטובין שחל בהם תהליך ייצור

(תיקונים: התשכ"א, התשל"ו)

טובין מכל סוג או הגדר שיוצרו בישראל והם מיוצאים לחוץ-לארץ, או שאינם מיוצאים אבל הם מן הסוג שיבואו פטור ממכס או שחל עליהם פטור ממס קניה אם הם נמכרים לעולה כמשמעותו בתוספת לפקודת תעריף המכס והפטורים, 1937, רשאי שר האוצר, בצו, להתיר על כל טובין ששימשו לייצורם, או על מקצתם, הישבון מן המכס המוטל עליהם ולפרט את התנאים שלפיהם יש ליתן את ההישבון; שיעור ההישבון ייקבע בצו, באחוזים מהמכס ששולם על הטובין ששימשו לייצור כאמור או בדרך אחרת שיקבע שר האוצר.

160א.

(בוטל).

160ב. דין טובין שהותר עליהם הישבון

(תיקון התשכ"א)

(א) נתן שר האוצר צו על טובין כאמור בסעיף 160, רשאי המנהל -

(1) להרשות הוצאת אותם טובין מפיקוח רשות-המכס לפני תשלום המכס המוטל עליהם;

(2) לדחות את המועד לתשלום המכס על אותם טובין, כולו או מקצתו, בין בערובה ובין ללא ערובה ובתנאים

שייראו לו.

(ב) דחה המנהל את המועד לתשלום מכס כאמור בסעיף-קטן (א), והחייב בתשלום המכס לא הוכיח לפני המועד הנדחה כי

נתמלאו תנאי ההישבון לגבי אותם טובין, כולם או מקצתם, רשאי המנהל לדרוש את המכס, כולו או מקצתו, בין לפי התעריף

שהיה בר-תוקף בשעת הדחיה ובין לפי התעריף שהוא בר-תוקף בשעת התשלום, הכל לפי שיקול-דעתו של המנהל.
(ג) דחה המנהל את המועד לתשלום מכס כאמור בסעיף-קטן (א) ולא שולם המכס במועד שקבע המנהל, תיווסף עליו, מהיום שבו הוצאו הטובין מפיקוח רשות-המכס, ריבית ⁷ בשיעור החוקי המקסימלי שנקבע על פי חוק הריבית, התשי"ז-1957, אולם המנהל רשאי, אם ראה סיבות מיוחדות, להקטין את הריבית או לוותר עליה; דין הריבית כדין המכס שעליו היא נוספה.

160. החלפת טובין שהותר עליהם הישבון

(תיקונים: התשכ"א, התשל"ו (מס' 2))

(א) המנהל רשאי להתיר הישבון כאמור בסעיף 160, כולו או מקצתו, על טובין שיובאו לישראל, אם בעלם השתמש במקומם בטובין ישראליים מאותו סוג או הגדר לייצור של מוצרים שיוצאו, או שלא יוצאו אבל הם מן הסוג שיובאו פטור ממכס, ובלבד שעל הטובין ששימשו לייצור ניתן צו לפי הסעיפים האמורים.
(ב) לא ינתן הישבון לפי סעיף-קטן (א) בסכום העולה על סכום המכס ששולם או שחייב אדם לשלם על הטובין שיובאו.
(ג) שר האוצר רשאי לקבוע תנאים וסייגים למתן ההישבון לפי סעיף זה.

161. הגבלה לתשלום תביעת הישבון

(א) שום תביעת-הישבון לא תשולם אלא בהסכמת המנהל, זולת אם הוגשה לתשלום שלושה חדשים מיום שהטעינו את הטובין לשם יצוא.
(ב) המנהל רשאי לאסור על תשלומו של הישבון, כולו או מקצתו, אולם לא עד כדי לשלול מאדם את הסעד שהוא זכאי לו לגבי ההישבון.

162. הכנסת טובין בלא תשלום מכס

(תיקון התשכ"א)

(א) הממשלה רשאית, בצו, להרשות לטובין מסויימים כניסה זמנית בלא תשלום מכס, אם הטובין מיובאים רק כדי ליצר מהם בישראל מוצרים או מצרכים שיש ליצאם, או בעיקר למטרה זו.
(ב) התנאים לייבוא כאמור יהיו כפי שנקבעו.
(ג) המנהל רשאי להרשות לטובין מסויימים כניסה זמנית ללא תשלום מכס בתנאים שייראו לו, אם הוכח, להנחת-דעתו, שהם יובאו כדי להשתמש בהם לאריזת טובי-יצוא, או לשם עיבודם, תיקונם, חידושם, הצגתם ברבים או למטרה דומה ושיוצאו מישראל לאחר הטיפול או השימוש כאמור.

162א. אי-מתן התרה לגבי טובין הכלולים בהצהרת ייבוא

(תיקונים: התשכ"א, התשע"ח)

דחה המנהל את המועד לתשלום מכס כאמור בסעיף קטן (א) (2) של סעיף 160 בלא שולם המכס או הריבית כפי שקבע המנהל כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) של הסעיף האמור, רשאי המנהל שלא לתת התרה לגבי טובין של החייב שנכללו בהצהרת ייבוא אחרת שהגיש עד לתשלום המכס והריבית.

162ב. תקנות

(תיקון התשכ"א)

שר האוצר רשאי להתקין תקנות לביצוע הישבון לפי פרק זה ולהבטחת הכנסות המדינה, לרבות תקנות המסמיכות פקיד-

מכס לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה הדרושה למנהל, כדי לקבוע אם שולם מכס על הטובין שעליהם הוגשה התביעה או אם נדחה תשלומם וכי יגיש לו פנקסי-חשבונות או כל תעודה אחרת בנוגע לאותם טובין.

162. ענשים ועבירה על תקנות

(תיקון התשכ"א)

העובר על תקנה שהותקנה לפי פרק זה, דינו - קנס 1,000 לירות על כל עבירה או פי-שלושה מסכום ההכנסה שנמנעה או עלולה היתה להימנע מאוצר המדינה כתוצאה מהעבירה, הכל לפי הסכום הגבוה יותר.

פרק עשירי: סחר החוף

163. אניות חוף

אניה שהיא סוחרת או משייטת או הולכת מנמל או ממקום שבישראל אל נמל או אל מקום שבישראל, ואינה סוחרת או משייטת או הולכת אל נמל או אל מקום שמחוץ לישראל, יש לראותה כעוסקת בשיוט חופי כאניית-חוף לענין פקודה זו.

164. אניית חוף לא תוטען בים ולא תסטה מקו מסעה

קברניטה של אניית-חוף לא יניח להכניס טובין מאניה אחרת לאנייתו על פני הים או להוציא שם טובין מאנייתו לאניה אחרת, אלא ברשות גובה המכס; וכן לא יניח לאנייתו לסטות ממסעה, אלא אם היה אנוס לעשות זאת בכוח נסיבות שאין למנוע אותן או נסיבות שניתן עליהן בהזדמנות ראשונה הסבר, להנחת-דעתו של גובה המכס.

165. בעל אניה רשאי למסור תסקיר

בעל אניה המועסקת בסחר החוף רשאי, ברשות גובה המכס, למסור תסקיר במקומו של הקברניט על בוא האניה ועל צאתה, ובעל אניה כזאת, המוסר תסקיר, יהא כפוף לכל הוראה וצפוי לכל עונש הקבועים בפקודה זו לגבי קברניט האניה.

166. פרטים על המטען

קברניט של אניית-חוף או בעל האניה ימסור לגובה המכס פרטים על כל מטען הנמצא בה.

167. הסדר סחר החוף

(תיקון התשע"ח)

(א) הממשלה רשאית, בצו, לאסור, להגביל או להסדיר הובלה חופית של טובין או של סוג-טובין מסויים, ובכפוף להוראות שבצו כזה, ובאין מניעה מצד ההקשר, יהא כל מקום שהפקודה מדברת ביבוא או ביצוא אסורים, מוגבלים או מוסדרים, כולל את הטובין שהובלתם החופית אסורה, מוגבלת או מוסדרת באותו צו.

(ב) סחר החוף בכללו יוסדר, בכל הנוגע לרשות-המכס, בדרך שנקבעה ולפיה יש לנהל פנקסים, להראות תעודות ולהגיש הצהרות.

פרק אחד-עשר: סוכנים

168. סוכן מכס

(תיקון התשע"ח)

(א) בעל טובין רשאי לקיים הוראה מההוראות לפי פקודה זו באמצעות סוכן מכס.

(ב) סוכן מכס לא יפעל בעבור בעל טובין, כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן הגיש לרשות המכס כתב הרשאה חתום מאת בעל הטובין, בטופס שקבע המנהל ובאופן שקבע; חתימתו של בעל הטובין על כתב ההרשאה כאמור תאומת בדרך שיקבע

המנהל, לרבות בדרך של אימות ידני.

(ג) כתב הרשאה כאמור בסעיף קטן (ב) יוגש למנהל באמצעות מסר אלקטרוני לפי הוראות פרק ארבעה עשר א'; בהגשת כתב הרשאה לפי הוראות סעיף קטן זה, בידי בעל הטובין, לא יידרש אימות חתימתו כאמור בסעיף קטן (ב).
(ד) על אף הוראות סעיף קטן (א), נוסע רשאי להסמיך כל אדם לפדות בעבורו טובין שהם מטען-לוואי של הנוסע.

169. יש להראות הרשאה

כל פקיד-מכס רשאי לדרוש מסוכן שיראה הרשאה בכתב מן האדם שמטעמו הוא פועל, לפי דבריו, ואם לא הראה הרשאה כזו, רשאי פקיד-המכס שלא להכיר בסוכנותו.

170.

(בוטל).

171.

(בוטל).

פרק שנים-עשר: סמכויותיהם של פקיד-מכס

172. סמכותם של פקיד-מכס לגבי אניה שלא נעצרה לפי הדרישה

מפקד של כלי-שיט שבשירות המדינה או שבשירות רשות-המכס לאחר שהעלה והניף את הדגל הנכון או דגל רשות-המכס, וכן הקצין הממונה על כלי-שיט כאמור, רשאי לרדוף אחר אניה בתוך מימי-חופין של ישראל, שלא נעצרה לאחר שדרשה כדון, באיתות או בדרך אחרת, לעשות זאת, והוא רשאי, לאחר יריה לאות אזהרה, לירות אל האניה או לתוכה כדי להכריחה להיעצר.

173. פקיד-מכס רשאים לעלות לאניה המשוטטת ליד החוף

(א) קצין כמוגדר בסעיף 172 רשאי לדרוש מאת קברניט של אניה בתוך מימי-חופין של ישראל להפליג משם; ובין שדרש להפליג ולא הפליגה מיד ובין שלא דרש רשאי הוא לעלות אליה ולחפש בה, או להביאה אל נמל ולחפש בה שם.
(ב) גובה המכס רשאי לחקור את כל הנמצאים באניה כאמור ועליהם להשיב על שאלות בדבר האניה, מטענה, צוות-עובדיה, הצידה שבה וקו-מסעה ולהראות תעודות בנוגע לאניה ולמטענה.

174. סמכות לבדוק טובין

פקיד-מכס רשאי, על אחריותו של בעל הטובין, לפתוח אריזות או לדרוש מבעל הטובין שהוא יפתח אותן; ורשאי הוא לבדוק, לשקול, לסמן ולחתום טובין הנתונים לפיקוח המכס, והוצאות הבדיקה, לרבות ההוצאות לסילוק הטובין אל מקום הבדיקה, יחולו על בעל הטובין.

175. הסמכות לעלות אל אניה ולחפש בה

פקיד-מכס רשאי -

(1) לעלות אל אניה או לחפש בה;

(2) להבטיח טובין שבאניה.

176. עליה אל אניה

הסמכות הנתונה לפקיד-מכס לעלות אל האניה כוללת את השהיה בה; ורשאי גובה המכס להציב בה פקיד-מכס והקברניט יהיה חייב ליתן לאותו פקיד-מכס חנינם מקום-לינה מתאים ומזון מתאים ומספיק.

177. חיפוש

הסמכות של פקיד-מכס לחפש נתונה לו לגבי כל חלק של אניה, כלי-הובלה או כלי-רכב של מסילת-ברזל וכוללת את הסמכות לפתוח כל אריזה, מגרה או מקום ולבדוק כל טובין.

178. חסימת טובין

סמכותו של פקיד-המכס להבטיח טובין כוללת גם הגפתם של כוות ופתחים אחרים המוליכים לבטן האניה, נעילתם של טובין, חיתומם, סימונם וכל דרכי-הבטחה אחרים וכן סילוקם למחסן המכס.

179. אסור לשבור חותמות וכיוצא בהן כשהטובין נתונים לפיקוח רשות-המכס

כל הגף, מנעול, סימן או חותמת שנתן פקיד-מכס על טובין או על דלת, פנה, פתח או מקום אחר שבתוך אניה או כלי-הובלה או כלי-רכב של מסילת-ברזל, אין לפתחם, לשנותם, לשברם או למחקם אלא על פי רשות, כל זמן שהטובין שהובטחו או שמתכוונים להבטיחם באחת הדרכים האמורות נתונים לפיקוח רשות-המכס.

180. אסור לשבור חותמות וכיוצא בהן באניה שבנמל בישראל המיועדת לנמל אחר בה

כל הגף, מנעול, סימן או חותמת שנתן פקיד-מכס על טובין או על דלת, פנה, פתח או מקום, מתוך כוונה להבטיח צידה של אניה שהגיעה לנמל בישראל מנמל-חוץ ופניה מועדות לנמל אחר בישראל - אין לפתחם, לשנותם, לשברם או למחקם אלא על פי רשות; נכנסה אניה לנמל כשנעשה בה אחת מאלה בניגוד להוראות סעיף זה יהא הקברניט אשם בעבירה על פקודה ז.

181. פקיד-מכס רשאי לסייר

פקיד-מכס וכל אדם העוזר על ידו כשהוא ממלא תפקידו רשאים לסייר ולעבור באופן חפשי בכל חלק משפת-ים או על פני מסילת-ברזל או על פני חופם של נמל, מפרץ, ימה או נהר, או לאורך כביש או מסלול-רכבת או על פני קרקעות.

182. כלי שיט שבשירות מותר לקשור בכל מקום

פקיד-המכס הממונה אותה שעה על כלי-שיט המועסק בשירות רשות-המכס רשאי לגרור כלי-שיט זה על פני כל חלק משפת-ים או על פני חופם של נמל, מפרץ, ימה או נהר, ולקשור אותו שם לכל זמן שייראה לו דרוש.

183. הרשות לחקור נוסע

אדם הנמצא באניה או בכלי-הובלה אחר, או שיייתכן כי נחת או יצא מהם, רשאי פקיד-מכס לשאול אותו, אם יש לו על גופו או בחזקתו או במטענו טובין חבי-מכס או טובין שייצואם או ייבואם נאסר, הוגבל או הוסדר בדרך אחרת.

184. עיכוב חשוד וחיפוש על גופו

(תיקון התשנ"ו)

(א) היה לשוטר או לפקיד-מכס יסוד סביר לחשוד שאדם נושא שלא כדין טובין הנתונים לפיקוח רשות המכס, או טובין שיבואם או יצואם אסור, מוגבל או מוסדר בדרך אחרת, רשאים הם לעכב את החשוד ולחפש על גופו כאמור בסעיף 22 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969; חיפוש על גופו של חשוד ייעשה בידי בן מינו.

(ב) היה לפקיד-מכס, הנמנה עם היחידה ללוחמה בסמים ברשות המכס, יסוד סביר לחשוד כי אדם עבר עבירה על פקודת

הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, רשאי הוא, לאחר שביקש את הסכמתו לכך, לערוך בגופו של החשוד חיפוש חיצוני, אולם לא ייערך חיפוש חיצוני כהגדרתו בפסקאות (2) עד (5) בגופו של מי שלא נתן את הסכמתו לכך בכתב. (ג) חיפוש לפי סעיף קטן (ב) ייעשה רק אגב כניסתו של אדם לתחנת גבול, שהייתו בה או יציאתו ממנה; בכפוף להוראות סעיף זה יחולו על חיפוש כאמור הוראות חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף החשוד), התשנ"ו-1996. (ד) לענין הפעלת הסמכויות לפי סעיף קטן (ב) יהיו לפקיד מכס הנמנה עם היחידה ללוחמה בסמים ברשות המכס הסמכויות הנתונות לשוטר, ולפקיד-מכס בכיר יהיו הסמכויות הנתונות לקצין משטרה כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף החשוד), התשנ"ו-1996. (ה) בסעיף זה -

"חיפוש חיצוני" - כל אחד מאלה:

- (1) בחינה חזותית של גופו העירום של האדם, לרבות צילומו;
- (2) לקיחת חומר מעל הגוף;
- (3) בדיקה על העור;
- (4) מתן דגימת רוק;
- (5) מתן דגימת שתן;

"פקיד-מכס הנמנה עם היחידה ללוחמה בסמים ברשות המכס" - פקיד-מכס שמונה ליחידה האמורה על ידי מנהל המכס בהסכמת שר המשטרה, לאחר שקיבל הכשרה מתאימה שקבע מנהל המכס; "פקיד-מכס בכיר" - פקיד-מכס שהוא אחד מאלה:

- (1) ממונה על יחידת סמים בתחנת גבול;
- (2) ראש היחידה הארצית ללוחמה בסמים וסגניו;
- (3) ראש תחום מבצעים ביחידה הארצית ללוחמה בסמים;
- (4) ראש תחום מודיעין ביחידה הארצית ללוחמה בסמים;

"תחנת גבול" - תחנת גבול שקבע שר הפנים בצו לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.

185. הרשות לחפש בכלי הובלה

פקיד-מכס או שוטר רשאים, על יסוד חשד סביר, לעצור כלי-הובלה ולחפש בו, כדי להיווכח אם מצויים בו שלא כדין טובין חבי-מכס או טובין שייבואם נאסר, הוגבל או הוסדר בדרך אחרת, ועל הנהג לעצור את כלי-ההובלה ולאפשר חיפוש כזה כל אימת שפקיד-מכס או שוטר ידרוש זאת ממנו.

186. שימוש פקיד-מכס בסמכויות שוטר

(תיקון התשנ"ו)

לשם מניעת עבירות על דיני המכס או לשם גילויין, רשאי פקיד-מכס להשתמש בסמכויותיו של שוטר, כולן או מקצתן, בין בדרך כלל ובין במקרה מסויים או בסוג מסויים של מקרים, אולם חיפוש בגופו של אדם ייעשה רק לפי סעיף 184.

187.

פקיד רשאי לחפש בחצרים אחרי טובין מוברחים

8

(א) פקיד-מכס או שוטר רשאי בכל עת, ללא צו, להיכנס לחצרים ולכל מקום אחר ולחפש בהם, אם יש לו יסוד לחשוב שיימצאו בהם טובין מוברחים או אסורים והוא רשאי לתפוס טובין אלה ולהרחיקם משם; אולם הרשות להיכנס ולחפש אין כוחה יפה לגבי בית-מגורים, אלא אם נתקבל תחילה צו על כך מאת שופט של בית-משפט שלום. (ב) במקרה של התנגדות יהא פקיד-המכס או השוטר רשאי לפרוץ כל דלת ולסלק בכוח כל מכשול או מפגע העומדים על

188. הרשות לתפוס אניה או טובין שחולטו

- (א) פקיד-מכס, שוטר או קצין בצבא-הגנה לישראל רשאי לתפוס בין בים ובין ביבשה כל אניה, כל כלי-הובלה וכל טובין שהם מחולטים או שיש לו יסוד סביר לחשוב שהם מחולטים.
- (ב) טובין שנתפסו יובלו למחסן-המכס הקרוב ביותר או למקום-מבטחים אחר, כפי שיורה גובה המכס.

189. הרשות לדרוש עזרה

כל התופס כדין לפי דיני המכס רשאי לדרוש מכל אדם הנמצא במקום לעזור לו בכך, והאדם חייב להגיש את העזרה שנדרשה.

190. יש למסור הודעה על תפיסה

(תיקון התשס"ג)

- (א) אניה, כלי-הובלה או טובין שנתפסו בתור מחולטים ולא היו הקברניט או הבעל נוכחים בשעת התפיסה, חייב התופס למסור לקברניט או לבעל או לסוכן של התפוס, הודעה בכתב על התפיסה ועל סיבתה, בין במסירה אישית ובין בכתב אליו שנשלח בדואר, או שנמסר, למקום-מגוריו או עסקו הידועים לאחרונה; וכל אניה, כלי-הובלה או טובין שנתפסו יראו כמוחרמים, אם האדם שמידו נתפסו או בעל התפוס לא מסר לגובה-המכס במקום הקרוב ביותר, תוך חודש מיום התפיסה, הודעה בכתב שהוא תובע את התפוס; אולם אם היו הטובין שנתפסו דבר האבד או בעל-חיים חי, רשאי גובה המכס למכרם או להשמידם מיד גם אם הם טרם מוחרמים.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי המנהל להורות לגבי סוגי טובין מסוימים, כי אם האדם שמידו נתפסו הטובין כאמור בסעיף קטן (א) או בעל התפוס לא ימסור הודעה בכתב בתוך שבעה ימים מיום התפיסה כי הוא תובע את התפוס, יראו את הטובין שנתפסו כמוחרמים.

191. מותר להחזיר תפוס אם ניתנה ערובה

המנהל יכול להרשות שכל אניה, כלי-הובלה או טובין שנתפסו יימסרו לידי התובע, לאחר שנתן ערובה על תשלום שוויים אם יוחרמו.

192. הנוהל לאחר תפיסת הטובין

- (א) אניה, כלי-הובלה או טובין שנתפסו על ידי פקיד-מכס ומסר בעל התפוס לגובה המכס תביעה עליהם, רשאי גובה המכס להוסיף ולהחזיק בתפוס ולעשות אחד משני אלה -
- (1) לא לנקוט הליכים להחרמת התפוס אלא לדרוש מהתובע, בהודעה חתומה בידו, שיגיש נגדו תובענה להחזרת התפוס, ואם לא עשה זאת התובע תוך חדשיים מיום מתן ההודעה, יראו את התפוס כמוחרם ללא צורך בהליכים נוספים;
- (2) להביא בעצמו לידי הגשת תובענה להחרמת התפוס.
- (ב) אם תוך שלושה חדשים לאחר קבלת התביעה על התפוס לא דרש גובה המכס מהתובע להגיש תובענה כאמור בסעיף-קטן (א)(1), אף לא הביא בעצמו לידי הגשת תובענה כאמור בסעיף-קטן (א)(2), יימסר התפוס לידי התובע.

193.

העשיה באניות ובטובין שחולטו

(תיקון התשס"ג)

אניה, כלי-הובלה או טובין מוחרמים, רשאית רשות המכס למכרם או להשמידם או לעשות בהם כדרך שהורה המנהל (או תעשה בהם כדרך שיורה המנהל).

194. מסירת טובין שנתפסו

נתפסו טובין על ידי אדם שאיננו פקיד-מכס, יש להעבירם מיד לבית-המכס הקרוב ביותר ולמסרם שם לידי פקיד-מכס.

195. מאסר חשודים בהברחה

פקיד-מכס או שוטר רשאים, ללא צו, לאסור כל אדם שיש להם יסוד סביר להאמין שהוא אשם בהברחה או בהובלה שלא כדין או בהחזקה של טובין מוברחים או בנסיון לעשות אחת העבירות האלה או בהיותו מעורב בעשייתה.

196. הגשת מסמכים וכו' במקרה של תפיסה

(תיקון התשע"ח)

הודיעו לגובה המכס שטובין הוברחו, או שהוצהר על ערכם בחסר, או שהוגשה לגביהם הצהרת ייבוא או הצהרת ייצוא שלא כדין, או שעסקו בהם שלא כדין, או שיש כוונה לעשות בהם אחת מאלה, וכן אם נתפסו טובין או נעצרו - חייב בעל הטובין, מיד לאחר שנדרש לכך על ידי גובה המכס או פקיד-מכס אחר, להגיש ולמסור לו כל הפנקסים והתעודות המתייחסים לאותם טובין, או לטובין אחרים שיבא או יצא תוך חמש השנים שקדמו בסמוך ליום-הדרישה כאמור, וכן להגיש לגובה המכס או לפקיד-מכס אחר לבדיקה, כל הפנקסים והתעודות שיש בהם רישום או תזכורת הנוגעים באיזה אופן שהוא לטובין אלה, וליתן להם או למורשיהם לענין זה לעשות העתקים או נסחים מאותם פנקסים או תעודות.

197. גובה המכס רשאי לעכב מסמכים

(תיקון התשע"ח)

גובה המכס רשאי לכלוא או לעכב בידו כל מסמך שהוגש לו בענין הצהרה לפי פקודה זו או שיש להגישו לפי פקודה זו, אלא שכל מי שיש לו זכות למסמך זה אלמלא הכליאה או העיכוב, זכאי לקבל העתק ממנו מאושר על ידי גובה המכס כהעתק נכון, והעתק כזה יתקבל לראיה בכל בתי-המשפט ותקפו כתיקפו של המקור.

198. גובה המכס רשאי לדרוש הוכחות נוספות או הצהרה נכונה

(תיקון התשע"ח)

רשאי גובה המכס לדרוש מבעל טובין שיוכיח בהצהרה או בהגשת-תעודות שהוא בעל הטובין, כטענתו, ושתיאורם או הפרטים שנכללו לגביהם בהצהרת הייבוא או בהצהרת הייצוא הם כהלכה, ורשאי גובה המכס לסרב למסור את הטובין או לתת התרה לגבי הטובין הכלולים בהצהרה כאמור עד שתובא לפניו הוכחה כאמור.

199. דוגמאות

רשאי פקיד-מכס ליטול דוגמאות מן הטובין שבפיקוח רשות-המכס לכל מטרה שיש בה צורך לדעת גובה המכס, ורשאי הוא להסתייע בהן, או לעשות בהן באופן שנקבע, ואין לשלם בעד דוגמאות אלה.

200. המנהל רשאי ליתן רשיונות לסחור עם אניות

רשאי המנהל ליתן, בתנאים שנקבעו:

(1) רשיון לאנשים שבחוף לסחור באניה;

(2) רשיון למכור לאנשים הבאים לבקר באניה שבנמל כל טובין המובלים באניה לשם מכירה לנוסעיה;

(3) רשיון למכור מן האניה קרח ומזון טרי.

200א. עיכוב טובין מפריים

(תיקונים: התש"ס, התשס"ב, התשס"ח, התשע"ז)

(א) מצא המנהל בדרך של קבלת הודעה כאמור בסעיף 65 לחוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007 (להלן - חוק זכות יוצרים), או סעיף 69א לפקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972 (להלן - פקודת סימני מסחר), או בדרך אחרת ולענין עיצוב - בדרך של קבלת הודעה כאמור בסעיף 110 לחוק העיצובים, התשע"ז-2017 (בסעיף זה - חוק העיצובים) כי קיימת לכאורה הפרת זכות יוצרים, הפרת זכות בסימן מסחר או הפרת זכות בעיצוב רשום, ינקוט צעדים כדלקמן:

(1) יורה לעכב את שחרור העותקים או הטובין, שנטען לגביהם שהם מפריים (להלן - טובין מפריים), ל-3 ימי עבודה; המנהל רשאי, מטעמים מיוחדים, להאריך את העיכוב כאמור לתקופה נוספת שלא תעלה על 3 ימים;

(2) יודיע בכתב למי שלדעתו הוא בעל הטובין המפריים לכאורה על עיכוב שחרורם בצירוף העתק ההודעה אם ניתנה, והעתק הערבות העצמית;

(3) יודיע לבעל זכות היוצרים, לבעל העיצוב או לבעל סימן המסחר (להלן - בעל הזכות), שעוכבו הטובין המפריים ויקבע את סכום הערבות הבנקאית שעליו להפקיד לפי סעיף קטן (ג), וזאת נוסף על הערבות העצמית לפי סעיף 65 לחוק זכות יוצרים, סעיף 110 לחוק העיצובים או סעיף 69א לפקודת סימני מסחר, כאשר ניתנה הודעה;

(4) יודיע לבעל הזכות על עיכוב שחרור הטובין המפריים, וכי העיכוב יבוטל לאחר 3 ימי עבודה מיום העיכוב אם לא יפקיד את הערבות או הערבויות שנדרש להפקיד, ולאחר 10 ימי עבודה מיום מסירת ההודעה על העיכוב אם לא יגיש תובענה לבית המשפט.

(ב) המנהל רשאי, מטעמים מיוחדים, להאריך את התקופה להגשת התובענה האמורה בסעיף קטן (א)(4) ב-10 ימים נוספים.

(ג) בתוך 3 ימי עבודה מיום העיכוב יגיש בעל הזכות למנהל ערבות בנקאית בסכום שקבע המנהל לפי סעיף קטן (א)(3), שיש בו כדי לכסות כל הוצאה הקשורה לעיכוב או כדי לפצות על כל נזק שייגרם על ידי העיכוב.

(ד) עם הפקדת הערבות לפי סעיף קטן (ג) ימסור המנהל לבקשת בעל הזכות דוגמאות מהטובין המפריים המעוכבים כאמור, לצורך בדיקתם וכן את שמו ומענו של יבואן הטובין המפריים; הוצאות הבדיקה, לרבות הוצאות להעברתן של הדוגמאות אל מקום הבדיקה יחולו על בעל הזכות.

(ה) המנהל יבטל את עיכוב הטובין המפריים אם עד תום התקופות לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג) לא פעל בעל הזכות כאמור בהם.

(ו) שר האוצר רשאי לקבוע תקנות לביצוע סעיף זה ובכלל זה אגרות שעל המבקש לשלם.

200ב. שחרור ערבויות

(תיקון התש"ס)

המנהל יחזיר למפקיד הערבות את הערבויות שהופקדו על ידו כמפורט להלן ובהתאם לנסיבות:

(1) אם דחה את הבקשה לעיכוב שפורטה בהודעה כאמור בסעיף 200א(א) - בתום שלושה חודשים ממועד הדחיה אם לא הוגשה תביעה משפטית על ידי היבואן בשל נזק שנגרם לו כתוצאה מהעיכוב עד תום התקופה האמורה;

(2) אם עוכב שחרור הטובין המפריים כאמור בסעיף 200א ובוטל העיכוב - בתום שלושה חודשים מיום

שחרור הטובין המפרים, אם לא הוגשה תביעה משפטית על ידי היבואן בשל הנזק שנגרם לו כתוצאה מהעיכוב עד תום התקופה האמורה;
(3) אם נדחתה התובענה כאמור בסעיף 200א(4) בידי בית המשפט בפסק דין סופי, והיבואן או מי מטעמו אישר בכתב כי אין לו ולא תהיה לו כל טענה או תביעה בכל הקשור לעיכוב הטובין המפרים, או לנזק שנגרם לו בשל כך - בתום שלושה חודשים מיום דחיית התובענה;
(4) לפי הוראות בית המשפט.

200ג. **ייבוא וייצוא אסורים**

(תיקון התש"ס)

דין טובין מפרים שיובאו לארץ כדין טובין שייבואם וייצואם אסור לפי פקודה זו.

200ד. **ייבוא אישי**

(תיקון התש"ס)

סעיפים 200א עד 200ג לא יחולו על טובין מפרים שיובאו לשימוש עצמי כהגדרתו בסעיף 129.

200ה. **שמירת דינים**

(תיקון התש"ס)

הוראות סעיפים 200א עד 200ד באות להוסיף על סמכויות המנהל לפי כל דין.

200ז. **עיכוב טובין לבקרה של הממונה על התקינה**

[תיקון התשפ"ד (מס' 2)]

בלי לגרוע מהוראות סעיף 200א, נודע למנהל כי הממונה על התקינה החליט לבצע בדיקה מדגמית של טובין או של תיק מוצר, כאמור בסעיף 2טו(א1) לפקודת היבוא והיצוא, יורה המנהל על עיכוב של שחרור הטובין עד למתן החלטת הממונה על התקינה לפי סעיף 2טו(א2) או (א3) או 2טז(ג)(2)(ה) לפקודה האמורה; בסעיף זה, "טובין", "הממונה על התקינה" ו"תיק מוצר" - כהגדרתם בסעיף 2א(א) לפקודת היבוא והיצוא.

200ז. **יבואן מפר אמון לפי פקודת היבוא והיצוא**

[תיקון התשפ"ד (מס' 2)]

בלי לגרוע מהוראות סעיף 200א, הפעיל הממונה על התקינה סמכות מסמכויותיו לפי סעיף 2א(ו) עד (י) לפקודת היבוא והיצוא, כלפי יבואן מפר אמון, יורה המנהל על עיכוב של שחרור הטובין או על שחרורם בתנאים, והכול בהתאם להחלטה שהממונה על התקינה הודיע עליה למנהל, בהתאם לסמכויות הנתונות לממונה על התקינה מכוח הפקודה האמורה; בסעיף זה, "הממונה על התקינה" ו"מפר אמון" - כהגדרתם בסעיף 2א(א) ו-(ו) לפקודת היבוא והיצוא, בהתאמה.

201. **הגנה לפקיד-מכס**

לא ישא פקיד-מכס באחריות לתפיסת טובין לפי פקודה זו אם היה טעם סביר לאותה תפיסה; ובמקרה שתובע זוכה להשיב לעצמו אניה, כלי-הובלה או טובין שנתפסו או את דמי-מכרם, ונמצא שהיה טעם כאמור, ישמש הממצא תריס בפני הליך נגד פקיד-מכס שהיו מעורבים בתפיסה.

202. **קנס בשל התנהגות רעה**

פקיד-מכס שמשכורתו השנתית בלי הקצובת היא פחותה מ-300 לירות, רשאי המנהל להטיל עליו בשל רשלנות, התנהגות רעה, איחור או הפרת משמעת קנס שלא יעלה על שכר שלושה ימים.

פרק שלושה-עשר: חילוטין ועונשין

סימן א': חילוטין

203. חילוט כלי שיט

(תיקון התשס"ג)

(א) אלה כלי-שיט שיחולטו למדינה אם אין הקיבול הרשום שלהם עולה על 250 טונות:

- (1) כלי-שיט ששימש בהברחה, או ששימש ביודעין להוביל שלא כדין טובין מוברחים או מחולטים;
- (2) כלי-שיט שנמצא במימי-חופין של ישראל ולא נעצר כדי לאפשר את העליה אליו לאחר שנדרש כדין לעשות כן;
- (3) כלי-שיט השוהה במימי-חופין של ישראל ואינו מפליג מיד לאחר שנדרש לכך על ידי מפקד או ממונה על אניה שבשירות המדינה או על ידי פקיד-מכס;
- (4) כלי-שיט שממנו הושלכו, או שופכו או הושמדו טובין מתוך כוונה למנוע תפיסתם בידי רשות-המכס;
- (5) כלי-שיט שנמצא בתחומו של נמל כשהוא טעון מטען, ואחר כך נמצא שאין בו מטען, או שיש בו נטל סתם או שמטענו חסר ואין בידי הקברניט להסביר את השינוי הסבר כדין;
- (6) כלי-שיט הנמצא במימי-חופין של ישראל ויש בו מחיצות-מרמה, חרטומי-מרמה, דפנות-מרמה, תחתיות-מרמה או מקומות חשאיים או מוסוויים שהוכשרו להעלמת טובין, או שיש בו חור, צינור או כל אמצעי אחר שהוכשרו להכנסת טובין.

(ב) אניה שהקיבול הרשום שלה עולה על 250 טונות, והיו מחלטים אותה אילו היה הקיבול הרשום שלה 250 טונות או פחות, רשאי המנהל להטיל על בעל האניה קנס בשיעור שלא יעלה על פי עשרה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, או פי שלושה מסכום מסי היבוא שנחסכו או שאמורים להיחסך, הגבוה מביניהם ומותר לעצור את האניה עד שישולם הקנס או עד שתיתן ערובה לשילומו.

(ג) כלי-הובלה שאינו כלי-שיט ושימש בהברחה, או שימש ביודעין להוביל שלא כדין טובין מוברחים או מחולטים, יחולט למדינה.

203א. דרישת קנס ותשלומו וערעור עליו

(תיקון התשס"ג)

- (א) קנס ישולם, לפי דרישת המנהל בכתב, בתוך שלושים ימים מיום קבלת הדרישה; הדרישה תוצא לאחר שהודע למי שאליה נועדה על הכוונה להוציאה וניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו.
- (ב) לא שולם הקנס במועד, ייוספו עליו הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (להלן - הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.

(ג) (1) על דרישה לתשלום קנס ניתן לערער לפני בית משפט שלום בתוך שלושים ימים מהיום שהודע על הטלת הקנס.

- (2) אין בהגשת הערעור כדי לעכב את תשלום הקנס, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.
- (3) התקבל הערעור, יוחזר סכום הקנס ויווספו עליו הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.
- (4) על החלטת בית משפט השלום בערעור ניתן לערער ברשות לפני בית המשפט המחוזי, שידון בערעור

(תיקונים: התשנ"ה, התשע"ח)

ואלה טובין שיחולטו למדינה:

- (1) טובין מוברחים;
- (2) טובין שיובאו בהפרת איסור, הגבלה או הסדר, ואולם טובין שייבואם נאסר או הוסדר לפי צו ושנשלחו לשם ייבואם לישראל לפני שנודע לשולח דבר הצו ולפני שעבר זמן סביר כדי שהידיעה תגיע לנמל-השליחה, אין לחלטם אלא יש לייצאם בחזרה או לעשות בהם בדרך שיאשרנה המנהל, הכל לפי ראות עיני המנהל;
- (3) טובין שיובאו בכלי-שיט או בכלי-הובלה האסורים בייבוא טובין;
- (4) טובין חבי-מכס שנמצאו בכלי-שיט או בכלי-הובלה השוהים באחד המקומות שלא כדין;
- (5) טובין שנמצאו בכלי-שיט או בכלי-הובלה לאחר שהגיעו לנמל או למקום אחר והטובין לא פורטו, או לא נזכרו, במצהר-כניסה או בהצהרה ואינם מטען-לואי של הצוות או של הנוסעים, ולא ניתן עליהם הסבר להנחת-דעתו של גובה המכס;
- (6) טובין שהצבר שלהם פורק שלא כדין;
- (7) טובין שטלטלום או שינו אותם או נגעו בהם שעה שהם נתונים לפיקוח רשות המכס, זולת אם נעשה הדבר על פי רשות ולפי פקודה זו;
- (8) טובין שעל פי הוראות פקודה זו יש לסלקם או לטפל בהם באחת הדרכים ולא עשו כן;
- (9) טובין שעליהם נמסרו, נעשו או הוגשו הצהרת ייבוא, הצהרת ייצוא, חשבון-מכר, הצהרה, תשובה, אמרה, מצג או תעודה שהם כוזבים או שהם מטעים במזיד לגבי פרט מסויים;
- (10) מטען של כלי-שיט המשוטט ליד החוף ואינו מפליג מיד לאחר שנדרש לכך על ידי מפקד או ממונה על כלי-שיט שבשירות המדינה או על ידי פקיד-מכס;
- (11) טובין שאינם מטען-לואי של נוסעים, ונמצאו באניה לאחר מפדה, ולא פורטו, או לא נזכרו במצהר-היציאה ולא ניתן עליהם הסבר להנחת-דעתו של גובה המכס;
- (12) טובין האסורים ביצוא שהוכנסו לכלי-שיט או לכלי-הובלה, או שהובאו לרציף או למקום אחר, על מנת לייצאם, וכן טובין שייצאם הוגבל או הוסדר והם הוכנסו לכלי-שיט או לכלי-הובלה או הובאו לרציף או למקום אחר אגב הפרת הגבלה או הסדר, על מנת לייצאם;
- (13) טובין חבי-מכס שהוצפנו בכל דרך שהיא כדי להשתמט מתשלום מכס;
- (14) אריזה שהצפינו בה טובין שלא פורטו בהצהרת ייבוא או בהצהרת ייצוא או שנארזה בדרך העלולה להטעות את פקיד-המכס; בסעיף זה, "טובין חבי מכס" - לרבות טובין שחלים עליהם מסי ייבוא אחרים;
- (15) טובין חבי-מכס שנמצאו בהחזקתו או במטען-לואי של אדם שיצא או נחת מכלי-שיט או מכלי-הובלה, או שנכנס לישראל בדרך אחרת, והוא אמר שאין בהחזקתו טובין חבי-מכס בכלל, או לא גילה בתשובה לשאלותיו של פקיד-מכס שכל הטובין האמורים הם בהחזקתו או במטען-הלואי שלו;
- (16) טובין שהוצעו למכירה בתור טובין אסורים או מוברחים;
- (17) טובין שהוחסנו ואחר כך שוטענו או נרשמו לשם יצוא על כלי-שיט שהקיבול שלו פחות משישים טונות רשומות או שנרשמו למשלוח בכלי-שיט כזה.

הוגשה תובענה לחילוט כלי-שיט, כלי-הובלה או טובין שנתפסו לפי דין המכס, יש להגיש אותה שעה שומה של כלי-השיט,

כלי-ההובלה או הטובין התפוסים ערוכה בידי פקיד-המכס, או בידי אדם אחר שהממשלה הסמיכה אותו לכך; השומה תקויים בשבועה ותהא סופית לענין קביעת ערכם של כלי-השיט, כלי-ההובלה או הטובין לצרכי שיפוט.

206. אריזות טובין שהוחרמו

- (א) חילוטם של טובין חל גם על האריזה המכילה את הטובין וחילוטה של אריזה לפי סעיף 205 חל גם על כל הטובין שבה.
(ב) חילוטו של כלי-ההובלה חל גם על כל טובין של אותו בעל המובלים באותו כלי-ההובלה.

סימן ב': עונשין

207. התכנסות לשם הברחה

שני אנשים או יותר שנתכנסו להבריא טובין או למנוע תפיסתם של טובין מוברחים או לחלצם לאחר שנתפסו, דינם - מאסר שלוש שנים.

208. תפיסה בקנוניה, שיחוד פקיד-מכס, חילוץ טובין או השמדתם ומניעת תפיסתם

אלה דינם מאסר שלוש שנים או קנס 500 לירות או שני הענשים כאחד:

- (1) פקיד-מכס או שוטר שתפס בקנוניה כלי-שיט, כלי-ההובלה או טובין הצפויים לחילוט או מסר אותם או עשה סידורים למסרם או להימנע מתפיסתם, או שקשר קשר עם אדם אחר, או שהסכים עמו בשתיקה, לייבא או לייצא טובין במטרה לתפוס כלי-שיט, כלי-ההובלה או טובין ולקבל פרס על אותה תפיסה, או שנמצא מעורב בהברחתם של טובין במטרה כזו;
- (2) הנותן שוחד, פרס או גמול לפקיד-מכס, או מביא לידי נתינתם, וכן המציע או מבטיח לפקיד-מכס לתת לו אחד מאלה או להביא לידי נתינתם, או העושה עמו קנוניה, והכל מתוך כוונה לשדלו בכל דרך שהיא להזנות תפקידו, וכן המנסה - באיומים, בדרישות או בהבטחות - להשפיע על פקיד-מכס במילוי תפקידו;
- (3) המחלץ טובין שנתפסו, והמשפך טובין, משברם או משמידם, והמשמיד תעודות המתייחסות אליהם, בין שעשה כך לפני תפיסת הטובין ובין לאחריה, במטרה למנוע את תפיסתם או הבטחתם או למנוע הוכחת-עבירה.

209. יריה אל כלי שיט של רשות-המכס וכו'

אלה דינם מאסר חמש-עשרה שנה:

- (1) היורה אל כלי-שיט שבשירות רשות-המכס;
- (2) היורה אל פקיד-מכס בשעת מילוי תפקידו;
- (3) הפוצע פקיד-מכס או מטיל בו מום בשעת מילוי תפקידו.

210. סילוק טובין חבי-מכס או השמדתם

(א) אלה דינם מאסר שנתיים או קנס 500 לירות:

- (1) המסלק טובין חבי-מכס ממחסן בלא רשותו של פקיד-המכס המוסמך או בלא תשלום מכס או בלא ערובה לשילומו;
 - (2) המשמיד במזיד טובין שהוחסנו כהלכה;
 - (3) התוקף פקיד-מכס, או אדם אחר המועסק כהלכה במניעת הברחה, המתנגד להם או המפריע להם אגב שימוש בכוח או באלימות בשעת מילוי תפקידם.
- (ב) נתחייב פקיד-מכס בדין על עבירה לפי סעיף-קטן (א)(2) לא ישולם מכס על אותם טובין והממשלה רשאית לצוות על

211. הברחה

(תיקון התשס"ג)

(א) אלה דינם מאסר שלוש שנים או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(ד) לחוק העונשין, ובהחזקת טובין מוברחים אף תשלום פי-שלושה מסכום מסי היבוא החלים על אותם טובין:

(1) המברח טובין;

(2) המחזיק טובין מוברחים או טובין שייבואם אסור ולא הוכיח שיש לו הצדק כדין להחזיקם;

(3) מי שבהחזקתו או במרותו או בפיקוחו טובין שייצואם אותה שעה אסור או מוגבל או מוסדר והוא מתכוון להבריחם או יודע שיש כוונה להבריחם.

(א1) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (א) בנסיבות מחמירות, דינו - מאסר 5 שנים או קנס בסכום של פי ארבעה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין ובהחזקת טובין מוברחים גם תשלום פי שלושה מסכום מסי היבוא החלים על אותם טובין.

(ב) קברניט או בעל כלי-שיט או כלי-הובלה המשתמש, או המניח בידועין להשתמש, בכלי-שיט או בכלי-הובלה שלו להברחת טובין, או להובלה שלא כדין של טובין מוברחים או מחולטים, דינו - הענשים שנקבעו בסעיף-קטן (א).

(ג) נעברה העבירה הנזכרת בסעיף-קטן (א)(3) במצב-מלחמה שמדינת ישראל מעורבת בה, מותר להגדיל את העונש כדי מאסר שנתיים או קנס של 500 לירות.

212. עבירות מכס אחרות

(תיקונים: התשכ"א, התשע"ו, התשע"ח)

(א) אלה דינם מאסר שנתיים או קנס 500 לירות או שני הענשים כאחד:

(1) המשתמט מתשלום מכס שיש לשלמו;

(2) המשיג הישבון שלא הגיע לו על פי דין;

(3) המכין, המעביר או המציג תעודה שהיא, כביכול, חשבון-מכר אמית ¹⁰ ולמעשה איננו כזה;

(4) המגיש הצהרת ייבוא או הצהרת ייצוא כוזבת או לא נכונה בפרט מסויים;

(5) המביא לישראל טופס או נייר אחר הנחזה כטופס שאפשר לכתוב תרפו ולהשתמש בו כחשבון-מכר של

טובין הבאים מארצות-חוץ, או המחזיק טופס או נייר כאמור ולא הוכיח שיש לו הצדק כדין להחזיקו;

(6) המוסר בהצהרה או בתעודה שהוגשו לפקיד-מכס אמרה שאינה נכונה או שאינה מדוייקת בפרט מסויים,

או המגיש או המוסר לפקיד-מכס הצהרה או תעודה שיש בהם אמרה כזו;

(7) המוציא מרשותו טובין שנפטרו ממכס מחמת שיובאו בשביל צבא-הגנה לישראל, או בשביל מוסד או אדם

הזכאים לייבא טובין אלה בלא מכס, ומעבירם לכל חברה, פירמה או אדם שאינם זכאים לייבא אותם טובין בלי

מכס, ולא הודיע תחילה למנהל על פרטי העברה זו;

(8) המשנה במרמה תעודה או מסמך או המזייף חותם, חתימת-יד, ראשי-תיבות או סימנים אחרים של

פקיד-מכס, או שפקיד-מכס משתמש בהם, לאימות מסמך או שטר או להבטחת טובין או לכל מטרה אחרת

בניהול ענינים הנוגעים לרשות-המכס;

(9) המטעה פקיד-מכס בפרט מסויים העלול לפגוע במילוי תפקידו;

(10) המטלטל טובין הנתונים לפיקוח רשות-המכס, המשנה אותם או הנוגע בהם, שלא על פי רשות;

(11) המסרב להשיב, או נמנע מהשיב, על שאלות, או המסרב להגיש, או נמנע מהגיש תעודות;

(12) המוכר טובין, או המציג אותם למכירה, או המחזיק אותם לשם מכירה או לשם מסחר באניה שבנמל,

והטובין לא פורטו במצהר לפי סעיף 53;

(13) המוכר טובין, או המציע אותם למכירה, בתור טובין מוברחים או שייבואם אסור.

(ב) שום דבר האמור בסעיף זה לא יפגע בזכויותיו של אדם הפועל מכוח רשיון שניתן לו בהתאם לסעיף 200.

(ג) לא דיווח אדם על חוות דעת כהגדרתה בסעיף 231(א), בניגוד להוראות אותו סעיף, דינו - הקנס הקבוע בסעיף 61(א) (2) לחוק העונשין.

(ד) לא הודיע אדם על תכנון מדף כהגדרתו בסעיף 231(א), בניגוד להוראות סעיף 231(ד), דינו - מאסר שנה או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.

(ה) לא דיווח אדם על עמדה חייבת בדיווח כהגדרתה בסעיף 231(א), בניגוד להוראות אותו סעיף, דינו - הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.

213. גיבוי קנס

כל קנס שהטיל בית-משפט באישום מכס, או שהטיל המנהל לפי הוראות סעיף 231, יראוהו קנס שהוטל במשפט פלילי ויהא ניתן לגיבוי בעיקולם ובמכירתם של מקרקעין או של מטלטלין.

214. עונש כללי

כל העובר על הוראה מהוראות פקודה זו ולא נקבע לה בפקודה עונש אחר, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 100 לירות או שני הענשים כאחד.

215. הוראות מיוחדות בענין טובין שייבואם אסור

(א) העושה אחד המעשים המנויים להלן בטובין שייבואם אסור או מוגבל או מוסדר וסעיף זה חל עליהם, אשם בעבירה על פקודה זו:

(1) המחזיר טובין כאמור באניה ולא הוכיח שיש לו לכך הצדק סביר;

(2) המבריח, או המנסה להבריח, לישראל טובין כאמור;

(3) המחזיק טובין כאמור לאחר שהוברחו לישראל ולא הוכיח שיש לו לכך הצדק כדין;

(4) מסייע, מעודד, מייעץ, או המביא להברחת טובין כאמור לישראל, או שנמצא מעורב ביודעין בהברחה כאמור;

(5) הנמנע מגלות לפקיד-מכס, לפי דרישתו, ידיעה שיש לו, או שבכוחו להשיג, בנוגע להברחת טובין כאמור לישראל או לכוונת הברחה כזאת;

(6) המפרסם, המוכר, המציע למכירה, המפיץ או המעתיק פרסום שייבואו נאסר לפי סעיף 40(ב) או נסח מפרסום כזה.

(ב) סעיף זה יחול על כל טובין שייבואם אסור, מוגבל או מוסדר והממשלה הכריזה בצו שהסעיף יחול עליהם.

(ג) נעברה עבירה על סעיף זה במצב-מלחמה שמדינת ישראל מעורבת בה, יגדל העונש למאסר שנתיים או לקנס 500 לירות.

216. חובה למסור למשטרה פרסום אסור

(א) פרסום שייבואו נאסר לפי סעיף 40(ב), או נסח מפרסום כזה, שנשלח לאדם בלי ידיעתו, או בלי שהיה שותף בידיעה, או בתשובה להזמנה שהזמין לפני תחילת תקפו של האיסור על יבוא הפרסום, ימסור האדם את הפרסום או את הנסח לשוטרי הממונה על תחנת-המשטרה הקרובה ביותר, מיד, אם ידע את תכנו, או מיד לאחר שנודע לו תכנו, ואם הגיע הפרסום או הנסח להחזקתו לפני שניתן צו האוסר על יבואו, ימסור אותם כאמור מיד לאחר שניתן תוקף לצו כזה; לא עשה האדם כן, אשם בעבירה על פקודה זו.

(ב) מי שמילא אחרי הוראות סעיף-קטן (א) או שנתחייב על עבירה לפיו, אין לחייבו על יבוא הפרסום או הנסח או על החזקתו.

217. אחריות לעונש ביחד ולחוד

הוטל עונש על מספר אנשים, שחבו בעונש ביחד ולחוד, יהא כל אחד מהם צפוי לכל העונש.

218. מסייעים ומעודדים

המסייע, המעודד, המייעץ או המביא לביצוע עבירה על פקודה זו, או המעורב בו על ידי מעשה או מחדל, בכל דרך שהיא, אם במישרין ואם בעקיפין, הואים אותו כאילו עבר אותה עבירה ויהא בר-עונשין בהתאם לכך.

219. נסיון

נסיון לעבור עבירה על פקודה זו, יענש כאילו נעברה העבירה.

220. עונש פי שלושה מערך הטובין

מקום שהעונש שנקבע בפקודה זו הוא פחות מפי-שלושה מערך הטובין שנעברה בהם עבירה בצירוף פי-שלושה מהמכס החל עליהם, יהיה הקנס המכסימלי פי-שלושה מערך הטובין בצירוף פי-שלושה מהמכס החל עליהם.

221. העונש - בנוסף על חילוט

כל הענשים הם בנוסף על חילוט.

222. ערך הטובין לענין עונש

בכל אישום-מכס או הליך בעניני-מכס שהבסיס לחישוב העונש הוא ערך הטובין, יהא הערך שווים של מיטב הטובין מאותו סוג ששולם המכס עליהם, כפי שהיו נמכרים בתל-אביב-יפו בשעת ביצוע העבירה או בסמוך לה, ואפילו נתחייב העונש במקום אחר שבישראל.

223. היה לנאשם חיוב קודם מותר לאסרו

נתחייב אדם בדין על עבירה לפי פקודה זו שדינה עונש ממון אך לא מאסר של שנתיים או יותר, ונתגלה שאדם זה נתחייב בדין לפי אחד מדיני המכס תוך חמש השנים שקדמו לחיוב, רשאי בית-המשפט להענישו, בין במקום עונש ממון ובין בנוסף עליו, במאסר שנתיים, עם מתן זכות להשתחרר מן המאסר בתשלום עונש הממון או בלי זכות כזו.

פרק שלושה עשר א': אמצעי אכיפה מינהליים

סימן א': הגדרות

סימן א': הגדרות

223א. הגדרות - פרק שלושה עשר א'

(תיקון התשע"ח)

בפרק זה -

"יבואן" - בעל טובין המיובאים לישראל שהוא אחד מאלה:

(1) מי שמייבא טובין לצורכי עסק;

(2) מלכ"ר או מוסד כספי, המייבא טובין לצורך פעילותו;

- (3) מי שמייבא טובין לשימוש עצמי, שמתקיימים לגביו תנאים שקבע שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים;
"יצואן" - בעל טובין המבקש לייצאם מישראל, שהוא אחד מאלה:
(1) מי שמייצא טובין לצורכי עסק;
(2) מלכ"ר או מוסד כספי, המייצא טובין לצורך פעילותו;
(3) מי שמייצא טובין לשימוש עצמי, שמתקיימים לגביו תנאים שקבע שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים;
"מלכ"ר", "מוסד כספי" ו"עסק" - כהגדרתם בחוק מס ערך מוסף;
"שימוש עצמי" - כהגדרתו בסעיף 129.

סימן ב': עיצום כספי

סימן ב': עיצום כספי

223. עיצום כספי

(תיקון התשע"ח)

- (א) מי שהגיש מצהר הכולל פרטים לא נכונים, בניגוד להוראות סעיף 53(א)(1)(א), 53(א)(2), 53(א)(3) או 53(א)(4), רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה בסכום של 2,500 שקלים חדשים.
- (ב) יבואן או יצואן שהפר הוראה מההוראות לפי פקודה זו, כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה, בשיעור של 10% מהפרש מסי היבוא שנוצר, או 5,000 שקלים חדשים, לפי הגבוה, אלא אם כן הוכח להנחת דעתו של המנהל כי מסר לסוכן מכס את כל המסמכים והפרטים שנדרש למסור לשם הגשת הצהרה בעבורו:
- (1) יבואן שהגיש, בעצמו או באמצעות סוכן מכס, הצהרת ייבוא הכוללת פרט לא נכון, או שלא צירף להצהרת הייבוא שהגיש כאמור מסמך שהיה עליו לצרף לה, בניגוד להוראות לפי סעיף 62, למעט מסמך כאמור בסעיף 62(ג)(2) שנדרש לפי פקודת הייבוא והייצוא;
- (2) יצואן שהגיש, בעצמו או באמצעות סוכן מכס, הצהרת ייצוא הכוללת פרט לא נכון, או שלא צירף להצהרת הייצוא שהגיש כאמור מסמך שהיה עליו לצרף לה, בניגוד להוראות לפי סעיף 103, למעט מסמך 3 כאמור בסעיף 10(ג)(2) שנדרש לפי פקודת הייבוא והייצוא.
- (ג) סוכן מכס שהפר הוראה מההוראות לפי פקודה זו, כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה, בגובה 1% מהפרש מסי הייבוא שנוצר, אך לא יותר מ-5,000 שקלים חדשים ולא פחות מ-500 שקלים חדשים, אלא אם כן הוכח להנחת דעתו של המנהל כי הפרט הלא נכון שנכלל בהצהרה נמסר לו על ידי היבואן או היצואן, לפי העניין:
- (1) הגיש הצהרת ייבוא הכוללת פרט לא נכון, או שלא צירף להצהרת הייבוא שהגיש כאמור, מסמך שהיה עליו לצרף לה, בניגוד להוראות לפי סעיף 62;
- (2) הגיש הצהרת ייצוא הכוללת פרט לא נכון, או שלא צירף להצהרת הייצוא שהגיש כאמור, מסמך שהיה עליו לצרף לה, בניגוד להוראות לפי סעיף 103;
- ואולם, לא נוצר הפרש מסי ייבוא בשל הפרה כאמור בסעיף קטן זה, רשאי המנהל להטיל על המפר עיצום כספי לפי הוראות סימן זה בגובה 500 שקלים חדשים.
- (ד) סוכן מכס שהפר הוראה מההוראות סעיף קטן (ג)(1), וההפרה בוצעה באחת הנסיבות המפורטות להלן, ולא נוצר הפרש מסי ייבוא בשל הפרה כאמור בסכום העולה על 500 שקלים חדשים להצהרת ייבוא בודדת, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה, בסכום של 150 שקלים חדשים בשל כל הצהרת ייבוא:
- (1) סוכן המכס הגיש הצהרת ייבוא הכוללת פרט לא נכון אחד או יותר מבין הפרטים האלה:
(א) מספר יבואן;

(ב) סוג מטבע;

(ג) מקור הטובין;

(ד) מספר שטר המטען;

(ה) סיווג הטובין;

(2) סוכן המכס לא צירף אחד מהמסמכים האלה במקרים שבהם היה עליו לצרפם, והמסמכים היו בידיו בעת

הגשת הצהרת הייבוא:

(א) חשבון מטענים או שטר מטען ימי או שטר מטען אווירי;

(ב) חשבון הובלה;

(ג) מסמך העדפה;

(ד) חשבון מכר.

(ה) סוכן מכס שלא אימת חתימה של בעל הטובין על כתב ההרשאה בניגוד להוראות סעיף 168(ב), רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה בגובה 400 שקלים חדשים.

(ו) סוכן מכס שהגיש לרשות המכס כתב הרשאה בניגוד להוראות סעיף 168(ב), רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה בגובה של 5,000 שקלים חדשים.

(ז) מי שהפר הוראה מההוראות לפי פקודה זו, כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה, בסכום של 25,000 שקלים חדשים:

(1) מי שלא הגיש מצהר במועד, בניגוד להוראות החלות לגביו, כמפורט להלן, לפי העניין:

(א) סוכן אנייה, קברניט אנייה, משלח בין-לאומי או חברת ספנות - בניגוד להוראות סעיף 53(א)(1) או

(2);

(ב) חברת תעופה מובילה - בניגוד להוראות סעיף 53(א)(3);

(ג) סוכן מכס של יבואן - בניגוד להוראות סעיף 53(א)(4);

(2) בעל רישיון מחסן שפעל בניגוד לתנאי הרישיון, בניגוד להוראות סעיף 68(א);

(3) בעל רישיון מחסן שאחסן במחסן טובין בלא שניתנה לגביהם התרה, בניגוד להוראות סעיף 68(ב).

(ח) בעל רישיון מחסן שהפר הוראה מההוראות לפי סעיף 232, כמפורט בטור א' בתוספת, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי בסכום הקבוע בטור ב' לצדה.

223. הודעה על כוונת חיוב

(תיקון התשע"ח)

(א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי פקודה זו, כאמור בסעיף 223 ב(בפרק זה - המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה - הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין המנהל, בין השאר, את אלה:

(1) המעשה או המחדל (בפרק זה - המעשה), המהווה את ההפרה;

(2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המנהל לפי הוראות סעיף 223ד;

(4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 223ו,

והמועד שממנו יראו הפרה כהפרה נמשכת לעניין הסעיף האמור.

(תיקון התשע"ח)

מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 223ג רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני המנהל, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי המנהל להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 30 ימים.

223ה. החלטת המנהל ודרישת תשלום

(תיקון התשע"ח)

(א) המנהל יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 223ד, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 223ז.

(ב) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) -

(1) להטיל על המפר עיצום כספי - ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה - דרישת

תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו;

(2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי - ימסור לו הודעה על כך, בכתב.

(ג) בדרישת תשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט המנהל את נימוקי החלטתו.

(ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 223ד, בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

223ו. הפרה נמשכת והפרה חוזרת

(תיקון התשע"ח)

(א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.
 (ב) בהפרה חוזרת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" - הפרת הוראה מההוראות לפי פקודה זו, כאמור בסעיף 223ב, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

223ז. סכומים מופחתים

(תיקון התשע"ח)

(א) המנהל אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסימן זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).
 (ב) שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסימן זה או בתוספת, ובשיעורים שיקבע.

223ח. סכום מעודכן של העיצום הכספי

(תיקון התשע"ח)

(א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני המנהל כאמור בסעיף 223ד - ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגש ערעור לבית משפט לפי סעיף 223טז ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט - יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.
 (ב) סכומי העיצום הכספי הקבועים בסעיף 223ב ובתוספת, יתעדכנו ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה - יום העדכון).

בהתאם לשיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ג) המנהל יפרסם ברשומות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים לפי סעיף קטן (ב).

223ט. המועד לתשלום עיצום כספי

(תיקון התשע"ח)

המפר ישלם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 223ה.

223י. הפרשי הצמדה וריבית

(תיקון התשע"ח)

(א) לא שילם המפר עיצום כספי במועד, ייוספו על העיצום הכספי לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (בפרק זה - הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.
(ב) על אף האמור בסעיף 123א, הוראות סעיף 100 לחוק מס ערך מוסף לא יחולו לעניין הפרשי הצמדה וריבית כאמור בסעיף קטן (א).

223יא. גבייה

(תיקון התשע"ח)

עיצום כספי יגבה לאוצר המדינה ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גבייה).

סימן ג': התראה מינהלית

סימן ג': התראה מינהלית

223יב. התראה מינהלית

(תיקון התשע"ח)

(א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי פקודה זו, כאמור בסעיף 223ב, והתקיימו נסיבות שקבע המנהל, בנהלים, באישור היועץ המשפטי לממשלה, רשאי הוא, במקום להמציא לו הודעה על כוונת חיוב ולהטיל עליו עיצום כספי, לפי הוראות סימן ב', להמציא לו התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה; בסעיף קטן זה, "היועץ המשפטי לממשלה" - לרבות משנה ליועץ המשפטי לממשלה שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לעניין זה.
(ב) בהתראה מינהלית יציין המנהל מהו המעשה המהווה את ההפרה, יודיע למפר כי עליו להפסיק את ההפרה וכי אם ימשיך בהפרה או יחזור עליה יהיה צפוי לעיצום כספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת, לפי העניין, כאמור בסעיף 223ד, וכן יציין את זכותו של המפר לבקש את ביטול ההתראה לפי הוראות סעיף 223ג.

223יג. ביטול התראה מינהלית

(תיקון התשע"ח)

(א) נמסרה למפר התראה מינהלית כאמור בסעיף 223ב, רשאי הוא לפנות למנהל, בכתב, בתוך 30 ימים, בבקשה לבטל את ההתראה בשל אחד מהטעמים האלה:
(1) המפר לא ביצע את ההפרה;

(2) המעשה שביצע, המפורט בהתראה, אינו מהווה הפרה.

(ב) קיבל המנהל בקשה לביטול התראה מינהלית, לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי הוא לבטל את ההתראה או לדחות את הבקשה ולהותיר את ההתראה על כנה; החלטת המנהל תינתן בכתב ותימסר למפר בצירוף נימוקים.

223ד. הפרה נמשכת והפרה חוזרת לאחר התראה

(תיקון התשע"ח)

(א) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר המשיך להפר את ההוראה שבשלה נמסרה לו ההתראה, ימסור לו הממונה דרישת תשלום בשל הפרה נמשכת כאמור בסעיף 223ו.

(ב) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר חזר והפר את ההוראה שבשלה נשלחה לו ההתראה, בתוך שנתיים מיום מסירת ההתראה, יראו את ההפרה הנוספת כאמור כהפרה חוזרת לעניין סעיף 223(ב), והמנהל ימסור למפר הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 223ג בשל ההפרה החוזרת.

סימן ד': הוראות שונות

סימן ד': הוראות שונות

223טו. עיצום כספי בשל הפרה לפי פקודה זו ולפי חוק אחר

(תיקון התשע"ח)

על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראה מההוראות לפי פקודה זו המנויות בסעיף 223ב ושל הוראה מההוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.

223טז. ערעור

(תיקון התשע"ח)

(א) על החלטה סופית של המנהל לפי פרק זה ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום; ערעור כאמור יוגש בתוך 30 ימים מהיום שבו נמסרה למפר הודעה על ההחלטה.

(ב) אין בהגשת ערעור לפי סעיף קטן (א) כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך המנהל או אם בית המשפט הורה על כך.

(ג) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א), לאחר ששולם העיצום הכספי והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו שהופחת, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, מיום תשלומו עד יום החזרתו.

223ז. פרסום על עיצום כספי

(תיקון התשע"ח)

(א) הטיל המנהל עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של רשות המסים את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

(1) דבר הטלת העיצום הכספי;

(2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;

(3) סכום העיצום הכספי שהוטל;

(4) אם הופחת העיצום הכספי - הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום ושיעור ההפחתה;

(5) פרטים על המפר, הנוגעים לעניין, למעט פרטים שיש בהם כדי לזהותו.

(ב) הוגש ערעור לפי סעיף 223טז, יפרסם המנהל, בפרסום לפי סעיף קטן (א), גם את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו.

(ג) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם המנהל פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

(ד) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד יהיה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד - לתקופה של שנתיים.

(ה) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.

223.ח. שמירת אחריות פלילית

(תיקון התשע"ח)

(א) תשלום עיצום כספי או המצאת התראה מינהלית, לפי פרק זה, לא יגרעו מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי פקודה זו המנויות בסעיף 223ב, המהווה עבירה.

(ב) שלח המנהל למפר הודעה על כוונת חיוב או המציא לו התראה מינהלית, בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו המנהל הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה, ואם הוגש כתב אישום בנסיבות האמורות בסעיף קטן (ב) לאחר שהמפר שילם עיצום כספי - יוחזר לו הסכום, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלום הסכום עד יום החזרתו.

פרק ארבעה-עשר: אישומי-מכס

224. הגדרה

אישומים על עבירות לפי פקודה זו, וכל הליך לשם גיבוי מכס או ענשים, או לשם החרמה או חילוט של כלי-שיט, כלי-הובלה או טובין נקראים להלן "אישומי-מכס".

225. כיצד מגישים אישום

(א) אישומי-מכס ניתנים להגשה בשם היועץ המשפטי של הממשלה או בשם המנהל, בצורת תובענה, כתב-אישום או הליך מתאים אחר, בבית-המשפט שיש לו שיפוט באותו ענין.

(ב) זכות הערעור תהיה לפי התקנות בדבר ערעורים במשפטים פליליים.

(ג) היתה ההחלטה שמערערים עליה מתייחסת למכס או לקנס שניתן להטיל על כלי-שיט, כלי-הובלה או טובין, חייב המערער להפקיד בבית-המשפט, עד לביור הערעור, את הסכום שיש לשלמו לפי ההחלטה; אלא שאם היה הסכום עולה על 500.- לירות, יכול בית-המשפט המוסמך לדון בערעור להרשות את הגשת הערעור בהפקדת סכום קטן מהסכום המשתלם לפי ההחלטה.

226. התיישנות באישומי מכס

(תיקון התשע"ח)

(בוטל).

227. חסינות לעדים

עד מטעם היועץ המשפטי לממשלה או מטעם המנהל באישום-מכס, אין כופים אותו לגלות את העובדה שקיבל ידיעה או את

טיבה של הידיעה או את שמו של מוסר הידיעה, ופקיד-מכס המעיד אין כופים אותו להמציא תסקירים שהכין או שקיבל בסוד בתוקף תפקידו הרשמי או שיש בהם ידיעות סודיות.

228. הוכחת תקנות וכו'

הגשת "רשומות" שיש בו צו או תקנה הנחזים כנתונים על פי פקודה זו, או הגשת מסמך שאושר על ידי גובה המכס כהעתק או כנסח נכון של צו או תקנה שניתנו על פי פקודה זו, תהא ראייה לכאורה שהצו או התקנה ניתנו ושהם בני-תוקף.

229. חובת הראיה

נתעוררה שאלה באישום-מכס, או בהליך לפי סעיף 192 להחזרת אניה, כלי-הובלה או טובין שנתפסו על ידי פקיד-מכס, אם המכס על טובין שולם או לא, או אם טובין יובאו לישראל, או יוצאו ממנה, או הובלו לאורך החוף, או נפרקו או הוטענו, כדין, חובת הראיה שהמכס שולם או שהעשייה בטובין כאמור היתה כדין, תחול באישום-מכס על הנאשם ובהליך כאמור - על התובע.

230. כוחה של הרשעה ככוחו של חילוט

מקום שעשיית העבירה גוררת אחריה חילוט אניה, כלי-הובלה או טובין, ההרשעה על עבירה זו או פסק-הדין או ההחלטה של בית-המשפט לגבות כל חלק של קנס הכרוך בעשיית אותה עבירה, יפעלו כהחרמת האניה, כלי-ההובלה או הטובין שבהם נעברה העבירה.

פרק ארבעה עשר א': דיווח אלקטרוני

230א. הגדרות - פרק ארבעה עשר א'

(תיקון התשע"ח)

בפרק זה -

"דיווח אלקטרוני" - הגשת מסמך באמצעות מסר אלקטרוני החתום בחתימה אלקטרונית מאושרת וניתן לשמירה אלקטרונית ולהפקה כפלט;
"חתימה אלקטרונית מאושרת" - כהגדרתה בחוק חתימה אלקטרונית.

230ב. חובת דיווח אלקטרוני

(תיקון התשע"ח)

(א) הצהרת ייבוא, הצהרת ייצוא, מצהר וכתב הרשאה חתום יוגשו לרשות המכס באמצעות מסר אלקטרוני החתום בידי המגיש בחתימה אלקטרונית מאושרת (בפרק זה - מסר אלקטרוני מאושר), בהתאם להוראות לפי פרק זה.
(ב) המנהל רשאי לקבוע בכללים מסמכים נוספים על המסמכים המנויים בסעיף קטן (א), שיוגשו לרשות המכס באמצעות מסר אלקטרוני מאושר.

230ג. שמירת מסמך שהוגש כמסר אלקטרוני

(תיקון התשע"ח)

בעל טובין שחייב בהגשת מסמך באמצעות מסר אלקטרוני, ישמור את המסמך, לרבות כל מסמך שצורף לו, בדרך שיקבע המנהל בכללים.

230ד. המצאת מסר אלקטרוני בידי רשות המכס

(תיקון התשע"ח)

הודעה, דרישה או כל מסמך אחר שהמנהל או עובד רשות המכס שהמנהל הסמיכו לכך רשאים להמציא לפי פקודה זו לנמען, יכול שייערכו כמסר אלקטרוני ויומצאו לנמען בדרך שיקבע המנהל בכללים.

230ה. חזקת מסירה

(תיקון התשע"ח)

(א) מסר אלקטרוני כאמור בסעיף 230ד, שנשלח לנמען באמצעות מערכת ממוכנת של רשות המכס, חזקה כי הומצא לנמען בתום שלושה ימי עסקים ממועד שליחתו, ובלבד שמתקיימים שני אלה:

- (1) בכל כניסה של הנמען למערכת שאליה נשלח המסר (בסעיף זה - המערכת הקולטת), יוצג באופן בולט חייווי על כך שהתקבל מסר אלקטרוני חדש שלא נקרא בידי הנמען;
 - (2) המערכת הקולטת מאפשרת לנמען להפיק רשומת תוכנה (log) המעידה על מועדי כניסתו למערכת.
- (ב) חזקה כאמור בסעיף קטן (א) ניתנת לסתירה בידי הנמען, בין השאר, על ידי המצאת רשומת תוכנה כאמור בפסקה (2) של אותו סעיף קטן שלפיה נמנע מהנמען להתחבר למערכת הקולטת בתקופה שלאחר תום התקופה כאמור בסעיף קטן (א) רישה בשל תקלה באותה מערכת.

230ו. כללים לעניין דיווח אלקטרוני

(תיקון התשע"ח)

המנהל רשאי לקבוע בכללים הוראות בעניינים אלה:

- (1) התנאים והליכי האישור לשם חיבור למערכת הממוכנת של רשות המכס לשם דיווח אלקטרוני לרשות המכס;
- (2) אופן הדיווח האלקטרוני;
- (3) דרישות מזעריות למערכות חומרה ותוכנה המשמשות לשם דיווח אלקטרוני;
- (4) מבנה הטפסים שיש להשתמש בהם לשם דיווח אלקטרוני ומתכונתם.

230ז. מרשם תוכנות

(תיקון התשע"ח)

(א) לשם אבטחת הדיווח האלקטרוני כאמור בפרק זה ינהל המנהל מרשם של תוכנות שמתקיימות לגביהן הדרישות שנקבעו לפי סעיף 230ו(3) (בסעיף זה - מרשם תוכנות); מרשם התוכנות יפורסם באתר האינטרנט של רשות המסים.

(ב) לא יעשה אדם שימוש בתוכנה לשם ביצוע הוראות לפי פקודה זו, אלא אם כן היא רשומה במרשם התוכנות.

230ח. תקלה במערכת חומרה או תוכנה

(תיקון התשע"ח)

היתה תקלה או השבתה במערכת חומרה או תוכנה המשמשת את רשות המכס לקליטה או לשליחה של מסר אלקטרוני לפי הוראות פקודה זו, רשאי המנהל לקבוע בכללים הוראות לעניין קליטה או שליחה שלא באמצעות מסר אלקטרוני, שיחולו בתנאים ולתקופה שיקבע; הודעה על קביעת הוראות כאמור תפורסם באתר האינטרנט של רשות המסים.

(תיקון התשע"ח)

(א) עבירה או כל מעשה שנעשו, או שיש חשד שנעשו, בידי אדם נגד הוראות פקודה זו, המנהל וכל פקיד-מכס אחר שהממשלה הסמיכה אותו לכך בצו, רשאי לכפר עליהם על ידי שיקבל מאותו אדם תשלום-כסף שלא יעלה על עונש-הממון המכסימלי שהוא עשוי להתחייב בו על פי פקודה זו בשל אותה עבירה או בשל אותו מעשה.

(ב) היו כלי-שיט, כלי-הובלה או טובין או דברים אחרים צפויים לחילוט על פי פקודה זו בשל עבירה או מעשה שנעשו בהם, וכופר על העבירה או על המעשה כאמור, המנהל או פקיד-המכס המוסמך רשאים לחלטם.

(ג) שולם הכופר האמור למנהל או לפקיד המכס המוסמך, אין לנקוט עוד כל הליך בנוגע לאותה עבירה או לאותו מעשה כנגד האדם שכופר לו, ואם הוא במשמורת יש לשחרר אותו.

(ד) הוראות סעיף זה לא יחולו על עבירה לפי פסקאות (4) או (6) של סעיף 212(א), אלא אם כן נעברה בידי מי שאינו יבואן או יצואן כהגדרתם בסעיף 223א, וכן אם נעברה בקשר למסמך כאמור בסעיפים 62(ג) או 103(ג)(2), לפי העניין, שנדרש לפי פקודת הייבוא והייצוא.

231א.

תחולת הוראות מחוק מע"מ

11

[תיקונים: התשמ"ו (מס' 2), התשנ"ה, התשס"ב (מס' 2), התשס"ג, התשס"ו, התשע"ד, התשע"ח]

הוראות סעיפים 1א(א), 100, 102א, 103, 106, 106ב, 108, 135 ו-141 חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, יחולו, בשינויים המחוייבים לפי העניין, לענין מכס על פי פקודה זו.

231א1. דרכי גביה

[תיקונים: התשס"ו, התשע"ד, התשע"ד (מס' 2)]

(א) פקודת המסים (גביה), תחול על גביית מס ואגרה המוטלים לפי פקודה זו, וכל סכום המוטל לפי סעיפים 83, 84, 203(ב), 203א(ב) ו-231א, וניתן גם לגבותם בדרך של תובענה אזרחית.

(ב) הוראות סעיפים 102(ב) ו-102ב לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, יחולו על גבייה כאמור בסעיף קטן (א), בשינויים המחוייבים.

231א2. חובת סודיות

[תיקונים: התשע"ח, התשפ"ד (מס' 2)]

(א) לא יגלה אדם ידיעה שהגיעה אליו אגב ביצוע פקודה זו, אלא בהתקיים אחד מאלה:

- (1) שר האוצר התיר לגלותה;
- (2) המידע נדרש לרשות המכס או לרשות מוסמכת לשם ביצוע פקודה זו או ביצועו של חוק אחר המסדיר ייבוא או ייצוא של טובין או פיקוח על טובין מיובאים או מיוצאים, או התקנות לפיהם, במקרה ובמידה שנדרש; בפסקה זו, "רשות מוסמכת" - כהגדרתה בסעיף 2ב(א) לפקודת הייבוא והייצוא;
- (2א) המידע נדרש לממונה על התקינה לשם הפעלת סמכויותיו לפי פקודת הייבוא והייצוא או כדי להקל את ביצועה, באופן שוטף, בהתאם להוראות לפי סעיף 1ב2 לפקודה האמורה;
- (3) נדרש לגלותה בהליך משפטי לפי פקודה זו או חוק מסים כמשמעותו בחוק לתיקון דיני מסים (חילופי ידיעות בין רשויות המס), התשכ"ז-1967;
- (4) המידע הוא כמפורט בסעיף 384א לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, או בתקנות

לפיו, ובלבד שמידע כאמור יימסר למוסד לביטוח לאומי ושמידע זה נדרש לתכליות האמורות באותו סעיף, ובמידה שנדרש.

(ב) לעניין סעיף קטן (א)(1), רשאי שר האוצר לתת היתר לגילוי סוגי מידע, ובלבד שהיתר כאמור יינתן לבעלי תפקידים שצוינו בו לצורך מילוי תפקידים כדין, ומנימוקים שיירשמו.

(ג) הגיעה לאדם ידיעה לפי הוראות סעיף קטן (א), יראוהו כמי שקיבל אותה אגב ביצוע פקודה זו.

(ד) גילה אדם ידיעה שהגיעה אליו אגב ביצוע פקודה זו, בניגוד להוראות לפי סעיף זה, דינו - מאסר שנה או קנס 19,300 שקלים חדשים.

231ב.

(בוטל).

231ג. קנס מינהלי לענין טובין שיובאו בדואר

[תיקונים: התשל"ב, התשמ"ו (מס' 2), התשס"ו]

(א) יובאו טובין באריזה בדואר ונתקיימו בהם, לדעת המנהל, התנאים שבסעיפים 39(ב) או 204(9), רשאי המנהל לקבל מהנמען, בהסכמתו, בנוסף למכס החל על הטובין - כפל המכס, אך לא יותר מ-1,000 שקלים חדשים, במקום לחלטם. (ב) (בוטל).

(ג) שילם אדם כפל מכס כאמור בסעיף זה, יחולו הוראות סעיף 231(ג) כאילו שולם כופר ולא יראו בכך הרשעה לשום דבר ועבין.

231ד. דיווח בגין חוות דעת

[תיקונים: התשע"ו, התשע"ח]

(א) בסעיף זה -

"חוות דעת" - חוות דעת בכתב, חתומה על ידי נותן חוות הדעת, שניתנה, במישרין או בעקיפין, לאדם ומאפשרת או נועדה לאפשר יתרון מס, ובלבד שהתקיים לגביה אחד מאלה:

(1) שכר הטרחה בגין חוות הדעת, כולו או חלקו, תלוי בסכום יתרון המס שיווצר למקבל חוות הדעת;

(2) היא תכנון מדף;

"יתרון מס" - לרבות כל אחד מאלה:

(1) הנחה או הקלה מהמס, דחיית אירוע המס, הפחתה של סכום המס, או הימנעות ממס;

(2) החזר של מס;

(3) דחייה של מועד תשלום המס;

"מס" - מסי יבוא;

"שכר טרחה" - סכום של 100,000 שקלים חדשים לפחות, שהוסכם בין הצדדים כי ישולם בעד חוות הדעת בגין חיסכון המס המרבי הכולל שיווצר למקבל חוות הדעת;

"תכנון מדף" - אחד מאלה:

(1) חוות דעת הכוללת בעיקרה תוכן אחיד באותו נושא, שניתנה במישרין או בעקיפין, על ידי נותן חוות

הדעת, לשלושה חייבים במס לפחות, בתוך תקופה של שנתיים, בכפוף להוראות סעיף קטן (ה), שאינם

קרובים, והיא אינה תלויה בעיקרה בנסיבותיו המיוחדות של כל חייב במס; לענין זה, "קרוב" - כהגדרתו

בפסקאות (1) או (2) בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה;

(2) חוות דעת שנותן חוות הדעת הוא שהציע אותה למקבל מיוזמתו, והמקבל חויב בחובת סודיות לגבי תוכנה, כולו או חלקו.

(ב) (1) מי שקיבל חוות דעת ידווח על כך בטופס שיקבע המנהל, בתוך 60 ימים מתום שנת המס שבה התקבל יתרון המס בגין חוות הדעת, ובלבד שלא תידרש מסירתה של חוות הדעת לרשות המסים; בדיווח כאמור יפורטו כל אלה בלבד:

(א) עצם קבלת חוות הדעת;

(ב) הפעולה או הנכס הנדונים בחוות הדעת;

(ג) סוג סוגיית המיסוי המושפעת מחוות הדעת, כפי שקבע המנהל.

(2) קיבל אדם חוות דעת לאחר תום שנת המס, ידווח עליה בטופס כאמור בפסקה (1), בתוך 60 ימים מיום שקיבל אותה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא יהיה אדם חב בדיווח -

(1) בשל תכנון מדף כאמור בפסקה (1) בלבד להגדרה "תכנון מדף" שלא ניתנה לגביו הודעה לפי סעיף קטן (ד);

(2) בשל חוות דעת שניתנה לו לגבי סוגיות שנדונו בהליכים בקשר לדרישת תשלום חסר כהגדרתו בחוק מסים עקיפים (מס ששולם ביתר או בחסר), התשכ"ח-1968, ובלבד שחוות הדעת ניתנה בתקופה שבה מתקיימים הליכים כאמור ולגבי אותה הצהרת ייבוא.

(ד) מי שנתן חוות דעת שהיא תכנון מדף לפי פסקה (1) להגדרה "תכנון מדף", יודיע על כך למי שקיבל אותה, ובלבד שהוא האדם השלישי ואילך שלו ניתנה חוות הדעת.

(ה) הוראות סעיף זה לא יחולו על מוסד ציבורי כמשמעותו בסעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה, על חבר בני אדם כאמור בפסקה (2) להגדרה מלכ"ר בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, על עוסק שמחזור עסקאותיו אינו עולה על 3 מיליון שקלים חדשים, ועל טובין שיובאו לשימוש עצמי כהגדרתו בסעיף 129.

231ה. נקיטת עמדה חייבת בדיווח

(תיקון התשע"ו)

(א) בסעיף זה -

"מס" ו"יתרון מס" - כהגדרתם בסעיף 231ד;

"עמדה חייבת בדיווח" - עמדה שמתקיימים בה כל אלה:

(1) היא עומדת בניגוד לעמדה שפרסמה רשות המסים עד תום שנת המס החולפת;

(2) יתרון המס הנובע ממנה עולה על 2 מיליון שקלים חדשים בשנה או על 5 מיליון שקלים חדשים במהלך ארבע שנים לכל היותר.

(ב) (1) עמדת רשות המסים כאמור בפסקה (1) להגדרה "עמדה חייבת בדיווח" תפורסם במקום נפרד באתר האינטרנט של רשות המסים, לאחר שניתנה ללשכת עורכי הדין, ללשכת רואי חשבון בישראל, ללשכה כהגדרתה בחוק הסדרת העיסוק בייצוג על ידי יועצי מס, התשס"ה-2005, ולגוף המייצג סוכני מס, כהגדרתם בחוק סוכני המס, התשכ"ה-1964, הזדמנות סבירה לטעון את טענותיהם לגביה טרם פרסומה.

(2) עמדת רשות המסים תנוסח בלשון ברורה ומובנת.

(3) (א) מספר העמדות שתפרסם רשות המסים לא יעלה על 25 בשנה; ביקשה רשות המסים לפרסם עמדות נוספות באותה שנה, יגיש שר האוצר לאישור ועדת הכספים של הכנסת את מספר העמדות הנוסף

המבוקש כאמור.

(ב) על אף האמור בפסקת משנה (א), בשנים 2016 ו-2017 רשות המסים תהיה רשאית לפרסם 50

עמדות בכל שנה.

(ג) אדם הנוקט עמדה חייבת בדיווח ידווח על כך בטופס שיקבע המנהל, בתוך 60 ימים מתום שנת המס שבה נקט עמדה חייבת בדיווח כאמור.

(ד) הוראות סעיף זה לא יחולו על מוסד ציבורי כמשמעותו בסעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה, על חבר בני אדם כאמור בפסקה (2) להגדרה מלכ"ר בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, ועל עוסק שמחזור עסקאותיו אינו עולה על 3 מיליון שקלים חדשים.

232. תקנות

(תיקון התשס"ד)

שר האוצר רשאי להתקין תקנות בכל דבר שפקודה זו מחייבת או מתירה לקבוע ובכל הנוגע לביצוע פקודה זו או לניהול כל ענין הנוגע לרשות המכס, ובמיוחד תקנות הקובעות:

- (1) התנאים שלפיהם מותר מעבר טובין דרך ישראל;
- (2) האגרות שיש לשלם בעד בדיקת טובין, רשיון, תעודה או טופס שהוצאו על פי פקודה זו ובדרך כלל;
- (3) ההיטל שיש להטיל בעד החסנת טובין במקום שהוא בפיקוח רשות המכס;
- (4) התנאים שלפיהם אפשר להביא לישראל או להוציא ממנה טובין שיש עליהם הסכם עם ממשלת ארץ אחרת;
- (5) השיטה שלפיה יש להרשות כניסה זמנית של טובין ללא תשלום מכס;
- (6) הפרס שיש ליתן למי שמוסר ידיעה על עבירות-מכס או למי שתופס טובין מוברחים;
- (7) השיעורים המכסימליים שמותר להטיל בעד סבלות של טובין במקום שהוא בפיקוח רשות המכס.

232א. תיקון התוספת

(תיקון התשע"ח)

שר האוצר רשאי, בצו, בהסכמת שר המשפטים, לתקן את התוספת, ובלבד שסכום העיצום הכספי שייקבע בשל הפרה של הוראה מההוראות לפי סעיף 232, כמפורט בטור ב' בתוספת, לא יעלה על 50,000 שקלים חדשים.

233. אניות שבשליחות חייבות במצהר

(תיקון התשע"ח)

אדם שבידו הפיקוד על אניה שבשליחות מדינת ישראל או בשליחות מדינה זרה ויש באניה טובין שהוטענו בחוץ-לארץ ואינם צידת האניה, חייב, לפי דרישת המנהל או פקיד מכס שהוסמך על ידיו -

- (1) למסור בכתב מיפרט של כמות הטובין האלה, סימניהם ומספריהם, שמות שוגריהם ונשגריהם והצהרה על אמיתות הדברים;
- (2) להשיב על שאלות ביחס לטובין אלה.

234. סמכות לחפש באניות שבשליחות

אניות שבשליחות מדינת ישראל או בשליחות מדינה זרה ויש בהן טובין שהוטענו בחוץ-לארץ ואינם צידת האניה, רשאי פקיד מכס שהוסמך לכך במיוחד לעלות אליה ולחפש בה כמו בכל אניה אחרת, ורשאי להביא את הטובין אל החוף ולהניח אותם

235. פרס בעד עצירת מבריחים

פקיד מכס או אדם אחר העוצר אדם הצפוי למעצר לפי כל דין מדיני המכס והעצור הורשע בדין, רשאית הממשלה להעניק לעוצר פרס שייראה לה, ובלבד שלא יעלה על -25 לירות בעד כל אדם שנעצר כך.

236.

(בוטל).

237. מותר להחזיר את התפוס ולהמתיק ענישה

מקום שנתפס דבר או שחל או הוטל קנס או עונש אחר, רשאית הממשלה להורות על החזרת התפוס, בין שכבר הוחרם ובין אם לאו, או לוותר על הליכים או להמתיק את הקנס או את העונש או למחול עליו.

238. מחסנים קיימים לפי הסכם

כל מחסן שהיה לו רשיון ביום תחילתה של פקודה זו עקב הסכם שריר עם מדינת ישראל, וכל מחסן שנוסד וקיבל רשיון לאחר תחילתה של פקודה זו עקב הסכם כאמור, יראוהו כמחסן רשוי לפי פקודה זו לכל תקופת אותו רשיון ויהא חייב בתשלום אגרה בהתאם לתנאים שבהסכם כאמור.

238א. הקלות בהליכי ייבוא לגורמים מאושרים

(תיקון התשע"ח)

לשם הקלה על תהליכי סחר החוץ, אבטחת שרשרת האספקה העולמית וחיזוק אמצעי הביטחון בתהליכים אלה, רשאי המנהל לתת לגורמים שיאשר הקלות בהליכי ייבוא לפי פקודה זו; המנהל יורה על סוגי ההקלות כאמור שיינתנו ועל התנאים שלפיהם יינתנו ההקלות.

239. המנהל רשאי לקבוע טפסים

המנהל רשאי, בצו, לקבוע צורתם של שטרי-התחייבות, תעודות וכתבים הדרושים לביצוע פקודה זו, ורשאי לעשות בטפסים אלה שינויים והוספות.

239א. חובת הראיה

(תיקונים: התשנ"ה, התשע"ח)

בהליכים שסעיף 229 לא חל עליהם, הטוען ששילם את המכס המגיע או שהגיש הצהרה כדין או שניתנה לגבי טובין שנכללו בהצהרה התרה כדין, עליו הראיה.

239ב. פטור מחתימה

(תיקונים: התשנ"ה, התשע"ח)

(א) כל מסמך שמוציאה רשות המכס לפי הוראות פקודה זו, ששמו או תוארו של המוציא מצוינים בו, אינו טעון חתימת ידו.
(ב) (בוטל).

240. דרישות בנוגע לטפסים

(א) היה טופס שנקבע מכיל, בדרך הערה או בדרך אחרת, הוראה ברורה או רימוז בדבר דרישותיה של רשות המכס בנוגע לאחד הענינים האמורים להלן, יש לראות אותן דרישות כאילו נקבעו, ואלה הענינים:

- (1) צבע הטופס או מידתו;
 - (2) מספר ההעתקים של התעודות שיש להגיש;
 - (3) טיבן או צורתן של ידיעות שיש להמציא לרשות המכס;
 - (4) פעולה שהנוגע בדבר או מורשהו חייב לעשות בעיסקה שבה משמשת התעודה;
 - (5) קבלות שפקידי-אניה, פקידי-רכבת או בני-אדם אחרים צריכים לחתום עליהן לשם הוכחה שהטובין המתוארים בטופס נתקבלו להובלה או למטרה אחרת.
- (ב) המנהל רשאי לדרוש העתקים מטופס שנקבע, בנוסף על מספר ההעתקים הנקוב בטופס.
- (ג) נקבעו טפסים שהם שונים מן הטפסים הקיימים, רשאי המנהל להתיר לזמן שייראה לו את המשך השימוש בטפסים הקיימים.

241. מכירת טובין

מכירת טובין על ידי רשות המכס תיעשה לפי התנאים שנקבעו, ובדמי המכר יש לעשות בדרך שנקבעה.

תוספת

(סעיף 223ב(ח))

טור ב'

סכום

העיצום

הכספי

בשקלים

חדשים

טור א'

ההוראה

5,000	(1) בעל רישיון מחסן שלא ניהל רישומים בהתאם להוראות המנהל, בניגוד להוראות תקנה 23(א) לתקנות המכס, התשכ"ו-1965 (בתוספת זו - <u>תקנות המכס</u>);
5,000	(2) בעל רישיון מחסן שלא הגיש למנהל דוח שנתי על המלאי בהתאם להוראות תקנה 23א לתקנות המכס;
5,000	(3) בעל רישיון מחסן שלא שמר מסמך, בניגוד להוראות תקנה 23ב לתקנות המכס;
10,000	(4) בעל רישיון מחסן שלא הודיע למנהל על שינוי שחל בפרט שמסר, בניגוד להוראות תקנה 23ג לתקנות המכס;
40,000	(5) בעל אמצעי שליטה בבעל רישיון מחסן שהעביר אמצעי שליטה בו בניגוד להוראות תקנה 23ד(ד) לתקנות המכס;
- טור ב'

סכום	טור א'
העיצום	ההוראה
הכספי	
בשקלים	
חדשים	
	בעל רישיון מחסן שהעביר את ניהול המחסן
25,000	(6) והפיקוח עליו לאחר, בלא אישור המנהל, בניגוד להוראות תקנה 23ו(ז) לתקנות המכס;
25,000	(7) בעל רישיון מחסן כללי שאחסן במחסן טובין בניגוד להוראות תקנה 23ו(יט) לתקנות המכס;
10,000	(8) בעל רישיון מחסן שלא המציא למנהל הצהרות ותעודות, בניגוד להוראות תקנה 23ב לתקנות המכס

כ"ט בתמוז התשי"ז (28 ביולי 1957)

פנחס רוזן
שר המשפטים

[1]. דמ"י 3, נוסח חדש, התשי"ז, עמ' 39 (התשכ"ג 78).

תיקונים: ס"ח 327, התשכ"א, עמ' 28;

ס"ח 371, התשכ"ב, עמ' 82;

ס"ח 453, התשכ"ה, עמ' 118;

ס"ח 531, התשכ"ח, עמ' 157;

ס"ח 641, התשל"ב (9.12.1971), עמ' 16;

ס"ח 785, התשל"ו (4.12.1975), עמ' 17;

ס"ח 827, התשל"ו (23.8.1978), עמ' 294 [התשל"ו (מס' 2)];

ס"ח 877, התשל"ח (8.12.1977), עמ' 36;

ס"ח 943, התשל"ט (10.8.1979), עמ' 149;

ס"ח 1160, התשמ"ו (24.10.1985), עמ' 30;

ס"ח 1195, התשמ"ו (24.8.1986), עמ' 275 [התשמ"ו (מס' 2)];

ס"ח 1533, התשנ"ה (19.7.1995), עמ' 353;

ס"ח 1533, התשנ"ה (19.7.1995), עמ' 360 [התשנ"ה (מס' 2)];

ס"ח 1573, התשנ"ו (8.3.1996), עמ' 145;

ס"ח 1643, התשנ"ח (28.12.1997), עמ' 24;

ס"ח 1721, התש"ס (30.12.1999), עמ' 54;

ס"ח 1761, התשס"א (14.12.2000), עמ' 45;

ס"ח 1849, התשס"ב (13.6.2002), עמ' 424;

ס"ח 1854, התשס"ב (27.6.2002), עמ' 465 [התשס"ב (מס' 2)];

ס"ח 1892, התשס"ג (1.6.2003), עמ' 433;
ס"ח 1920, התשס"ד (18.1.2004), עמ' 111;
ס"ח 2057, התשס"ו (15.6.2006), עמ' 309;
ס"ח 2119, התשס"ח (25.11.2007), עמ' 47. הצ"ח - ממשלה 196, התשס"ה, עמ' 1116;
ס"ח 2458, התשע"ד (15.7.2014), עמ' 592. הצ"ח - ממשלה 771, התשע"ג, עמ' 911;
ס"ח 2467, התשע"ד (7.8.2014), עמ' 736 [התשע"ד (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 771, התשע"ג, עמ' 911;
ס"ח 2513, התשע"ו (9.12.2015), עמ' 283. הצ"ח - ממשלה 951, התשע"ה, עמ' 1604.
ס"ח 2662, התשע"ז (7.8.2017), עמ' 1198. הצ"ח - ממשלה 928, התשע"ה, עמ' 696;
ס"ח 2702, התשע"ח (12.3.2018), עמ' 256. הצ"ח - ממשלה 1150, התשע"ז, עמ' 1230. ראו גם הוראות תחילה בסעיף 73 לתיקון;
ס"ח 3117, התשפ"ד (19.11.2023), עמ' 152. הצ"ח - ממשלה 1542, התשפ"ב, עמ' 888;
ס"ח 3148, התשפ"ד (17.1.2024), עמ' 477 [התשפ"ד (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 1653, התשפ"ג, עמ' 1286.

[2.] כך נכתב במקור. הכוונה, כנראה, לטובין.

[3.] תחילתו של סעיף 103 בנוסח זה - ביום 1.8.2019. עד אז נוסחו הוא: "לפני שמעלים טובין אל אניה, קרון-רכבת, או כלי-הובלה אחר לשם יצוא יש לרשםם לשם יצוא בדרך שנקבעה לכך."

[4.] תחילתו של סעיף 104 בנוסח זה - ביום 1.8.2019. עד אז נוסחו הוא: "טובין שהיו רשומים ליצוא ולא נשלחו באניה, ברכבת או בכלי-הובלה אחר כאמור ברשומון, יודיע בעל הטובין על כך מיד לפקיד המכס ויתקן את הרשומון; ואם היו הטובין חבי-מכס יש להחסינם מיד במחסן או לרשםם שנית לשם יצואם לאחר מכן."

[5.] עפ"י תיקון התשע"ח, החל ביום 1.8.2019 בסעיף 105 לפקודה - בכותרת השוליים, במקום "תעודות" יבוא "מסמכים"; במקום "תעודות לטובין שנרשמו ליצוא" יבוא "כל תעודה או מסמך הנוגעים לטובין שהוגשה לגביהם הצהרת ייצוא" ובמקום "שנרשמו לו" יבוא "האמור בהצהרה".

[6.] עפ"י תיקון התשע"ח, החל ביום 1.8.2019 במקום "לרשומון היצוא" יבוא "להצהרת הייצוא".

[7.] שיעור הריבית הוא 24% לשנה. ראה צו הריבית (שינוי שיעורים), התשנ"ו-1976.

[8.] התואר "שופט שלום" הוחלף (ס"ח התשכ"ד, עמ' 140).

[9.] נראה שמילים אלה, המוקפות בסוגריים - דינן להימחק, למרות שתיקון התשס"ג לא הורה על כך.

[10.] כך נכתב במקור. צריך להיות כנראה: אמיתי.

//